CELJSKI tednik

Leto XIII. — štev. 4
Celje 1. februarja 1963
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO
LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«
CENA IZVODU 20 DIN

MLADINA se mora aktivneje boriti proti tujim pojavom

ODLOMEK IZ GOVORA PREDSEDNIKA TITA NA VII. KONGRESU LJUDSKE MLADINE

... Dovolite mi, da se dotaknem nam tuje dediščine, ki še ni izginila iz naše družbe. Prepričan sem, da imate tudi vi, mladinci, večkrat priložnost, da v stikih z državljani slišite nam tuje medsebojno ogovarjanje. Po 16 letih naše socialistične izgradnje zveni vse to zelo tuje in absurdno. Nihče pa nič ne ukrene, da bi likvidirali to zapuščino buržoazne prakse in da bi namesto tega vpeljali v socialistični družbi običajno ogovarjanje. Moram reči, da me zelo žali, če se naš državljan ali državljanka obrne do mene z besedo gospod, ker ima ta beseda določen razredni smisel. Ne morem tu zdaj reči, kaj bi morali ukreniti glede tega pojava, toda vi, mladinci, morate reagirati povsod, kjer slišite takšno ogovarjanje in se boriti proti temu. Našemu mlademu rodu mora biti to tuje, čeprav nas nič ne moti, če stara generacija, tista iz meščanskih krogov uporablja te nazive v medsebojnih odnosih. Naj jim ostane to, če jim je všeč! Toda v raznih ustanovah, podjetjih in šolah ne bomo mogli dovoliti, da bi nadalje uporabljali te nazive, zlasti ne v šolah, kjer to škodljivo vpliva na vzgojo otrok.

Letos dokončno

Letos bodo na Polzeli dokončali obnovo strojnih naprav tovarne. Skupaj bo tako montiranih v tovarni nogavic na Polzeli 179 novih sodobnih pletilnih strojev. Razen tega pa bodo letos uredili še skladišča in oplemenitilnico.

S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU

VSI POGOJI ŠE ZA VEČJI RAZVOJ

V SREDO DOPOLDNE JE BILA SEJA OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU, NA KATERI SO RAZPRAVLJALI O GIBANJU GOSPODARSTVA, NADALJE O DELU OKROŽNEGA GOSPODARSKEGA SODIŠČA IN O NEKATERIH PREDLOGIH SVETA ZA FINANCE IN SVETA ZA GOSPODARSTVO.

Gospodarsko sodišče je v preteklem obdobju odigralo pomembno vlogo, čeravno so nekatere objektivne okolnosti v veliki meri vplivale, da delo ni bilo še bolj plodno. Zlasti zanimiva je ugotovitev, da število obravnav pred gospodarskim sodiščem v zadnjih letih raste. Kaže pa, da se je stanje lani nekoliko normaliziralo. Sodijo, da so to posledice ustreznih predpisov in umirjenega tempa gospodarstva.

Značilna je tudi ugotovitev, da je okrožno gospodarsko sodišče lani obravnavalo skupaj v vseh tožbah zahtevke za vrednost preko dve milijardi dinarjev — v istem času pa je bilo izterjanih preko milijardo 300 tisoč dinarjev.

Načelnik oddelka za analitično službo in direktor zavoda za plan tov. **Cukala** je odbornike informiral o lanskoletnih rezultatih v gospodarstvu. Poudaril je razmeroma ugodne uspehe v drugi polovici leta, ki so bistveno vplivali tudi na skupne uspehe gospodarstva okraja v preteklem letu. **Zlasti ugodni so bili uspehi pri prizadevanju za povečanje izvoza in pri obnovitvenih delih zelo zastarelih industrijskih obratov v celjskem okraju.** Tovariš Cukala je hkrati seznanil odbornike, da je **spričo slabe letine in zlasti zelo neugodne sadne letine kmetijstvo nekoliko zaostalo za planskimi obveznostmi, a da so tudi nekoliko presežena predvidevanja glede povečevanja zaposlenih v gospodarstvu.**

V razpravi je o nekaterih problemih s tega področja govoril predsednik okrajnega ljudskega odbora tovariš **Miran Cvenk.** Dejal je, da je zlasti razveseljivo dejstvo, da v zadnjem letu **niso bili prekoračeni planirani izdatki okrajnega proračuna, kajti prav na tem področju je potrebna velika mera realizma in previdnosti.** Istočasno pa nam dosedanje izkušnje s področja gospodarstva — zlasti lanske — lahko veliko pomagajo pri uresničevanju letošnjih obsežnih nalog. Prve dekade letošnjega leta tudi kažejo, **da so industrijska podjetja posvetila precejšnjo pozornost pravilnemu začetku in da so si za letos postavili realne naloge.**

Posebno pomembna pa je ugotovitev, da smo v zadnjem obdobju zabeležili tudi v šolstvu znaten napredek. To je toliko bolj razveseljivo, ker smo na tem področju v preteklih letih precej zaostajali.

Ob koncu seje je tovariš Kršmanc predlagal še **združitev Zavoda za napredek gospodarstva in Zavoda za urbanizem.** Sodijo, da bosta oba zavoda tako lahko bolj smotrno in plodno delovala.

M.

Z občinske konference SZDL v Žalcu

TUDI ŽENAM ZAGOTOVITI ENAKE POGOJE

V petek je bila v Žalcu občinska konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi. Razen številnih delegatov sta se kot gosta konference udeležila tudi sekretar Glavnega odbora SZDL Slovenije **Stane Markić** in predsednik okrajne gospodarske zbornice **Franc Lubej.**

Občinska konferenca v Žalcu je jasno pokazala, da se je organizacija Socialistične zveze v zadnjem obdobju močno utrdila in da je v velikih primerih že prerasla njen pomen kot ljudske tribune. Postala je pobudnik posameznih akcij. Na območju žalske občine je to svojo vlogo odigrala pri jačanju gospodarske moči, pri pospeševanju podružbljanja proizvodnje in pri težnji, da se življenjski nivo zaposlenih hitreje dviga kot doslej. Mirno lahko rečemo, da so pri tem uspeli, kajti prav gotovo je zlasti za žalsko območje značilna izredno dinamična rekonstrukcija dejavnosti, hkrati pa tudi hitro povečevanje povprečja osebnih dohodkov zaposlenih.

Morda bi v celoti bili krivični, če bi dejali, da so v Spodnji Savinjski dolini naredili že vse. Predvsem so jim zaostale naloge na področju varstva otrok in pri skrbi za razbremenjevanje žena, ki so zaposlene. To vprašanje je v žalski občini še toliko bolj pomembno, ker je na tem območju največ tekstilne industrije, v kateri prevladuje ženska delovna sila.

Izredno veliko pa so v zadnjem obdobju zabeležili pri aktivizaciji posameznih društev in društvene dejavnosti nasploh. Razen veliko večje prizadevnosti so k tem uspehom prispevali tudi boljši pogoji za družbeno dejavnost. Zanimivo je tudi, da so zelo pohvalili prizadevanje obrtnih centrov, ki se trudijo, da bi na vseh področjih nadomestili izpadanje zasebnih obrtnikov in pomanjkanje nekaterih obrtnih strok v občini.

V razpravi je sodeloval tudi sekretar Glavnega odbora SZDL Slovenije tovariš Stane Markić, ki je pohvalil dosedanje delo organizacij socialistične zveze v žalski občini, a je hkrati opozoril na zahtevne naloge, ki jih bo morala Socialistična zveza v naslednjem obdobju uresničiti. Pri tem je posebej poudaril potrebo po še bolj sistematičnem delu in se hkrati zavzel, da bi v naslednjem obdobju prav organizacije Socialistične zveze odločneje začele uresničevati nekatere probleme družbenega standarda. Pri tem je dejal: »... **življenjske ravni posameznega delavca ne smemo obravnavati samo skozi njegove lastne možnosti, da zadosti svojim potrebam. K standardu sodijo še vsi objekti, ki jih v kulturno urejenem in praktičnem naselju moramo zgraditi.«**

Žalec je letos pričakal delegate v belem ogrinjalu.

Premalo o industriji

Občinske konference Socialistične zveze delovnih ljudi so mimo. Tako lahko nekoliko bolj temeljito presodimo njihovo delo in tudi prizadevanja ter smer, ki jo organizacije Socialistične zveze v celjskem okraju zastavljajo za naslednje obdobje.

Konference so bile v vseh občinah zelo živahne, razprave pa izredno konstruktivne. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je bil domala povsod poudarek na kmetijstvu. To je v veliki meri razumljivo, saj so zlasti pred kmetijstvo zastavljene največje naloge.

Nekoliko bolj neugoden vtis pa daje ugotovitev, da so povsod veliko premalo govorili o proizvodnih problemih v industriji — in zlasti še o perečih nalogah v zvezi s povečevanjem storilnosti, zniževanju stroškov in o problemih nadaljnje krepitve nagrajevanja po delu.

Pojav bi ne bil vreden posebnega sestavka, če bi ne bilo povsod enako. Toda prav to slabost je grajal predsednik OO SZDL inž. Andrej Marinc na občinski konferenci v Rogaški Slatini, enako je dejal sekretar OO SZDL tovariš Janko Ževart na konferenci v Slovenskih Konjicah in podobno je lahko ugotovil tudi predsednik okrajne gospodarske zbornice tov. Franc Lubej v Žalcu.

Navidez se zazdi kot, da bi v industriji ne bilo težav in problemov, ki bi jih kazalo analizirati na občinskih konferencah, saj si sicer ne bi mogli razlagati pomanjkljivo sodelovanje delegatov v razpravah iz industrijskih kolektivov. V resnici pa je prav nasprotno.

Zadnja leta beležimo podobno kot v povprečju Slovenije tudi v celjskem okraju nekoliko nazadovanje stopnje porasta industrijske proizvodnje. Istočasno pa se prav povečanje te stopnje na 10 in več odstotkov letno postavlja kot primarna naloga industrije in še zraven zahteva po enakomernem tempu proizvodnje. Res je, da se zlasti v industriji celjskega okraja v zadnjem obdobju spričo velikih rekonstrukcij pojavljajo veliki premiki v proizvodnji, da kolektivi vse bolj streme za večjim in boljšim asortimanom, a je prav tako res, da so v industriji še velike notranje rezerve in prav s koordinirano akcijo vseh činiteljev — znotraj podjetja in s pomočjo Socialistične zveze — bo prav gotovo možno zabeležiti še znatnejše uspehe in uresničiti planske naloge. Da je tako, nam potrjujejo primeri, ko so se organizacije Socialistične zveze skupaj s sindikalnimi organizacijami zavzele za posamezne primere. Najbolj ilustrativen pa je primer obravnave visokega odstotka bolnin in nesreč, ki se je lani ob koncu leta prav zaradi skupnih naporov znatno znižal. Zato je res škoda, da konference industriji niso posvetile več pozornosti. Toda vse prav gotovo ni še izgubljeno, zaradi tega sodijo, da bodo prvi plenumi občinskih odborov SZDL morali biti v prvi vrsti posvečeni problemom razvoja industrije.

Razgovor o sedmem kongresu Ljudske mladine Jugoslavije

ZMJ - novo ime za organizacijo mladih

Letošnji sedmi kongres Ljudske mladine Jugoslavije, ki je bil pred dnevi v Beogradu, je bil za nadaljnji razvoj te množične organizacije mladih ljudi nedvomno velikega pomena. Predvsem velja omeniti to, da je kongres potekal v času dvajsete obletnice prvega kongresa USAOJ-a in da je zaradi tega kongres imel še posebej svečano obeležje. Na kongresu je Ljudska mladina Jugoslavije tudi spremenila svoje ime v Zvezo mladine Jugoslavije, ki nedvomno bolje ponazoruje enotnost naše mlade generacije in njeno vsestransko pripravljenost boriti se za enotne cilje socializma. — Predsedniku okrajnega komiteja Zveze mladine Slovenije, Zvonetu Draganu smo ob kongresu zastavili nekaj vprašanj.

● **»Kakšnega pomena je bil sedmi kongres Ljudske mladine Jugoslavije za nadaljnjo rast in krepitev te najmnožičnejše organizacije mladih ljudi?«**

● »Predno odgovorim na to vprašanje, naj najprej poudarim **velik pomen, ki ga je kongres odigral v mednarodnem smislu. Bil je pravzaprav mednarodna tribuna naprednih mladih sil na svetu;** na kongresu se je zbralo več kot 40 tujih mladinskih delegacij, ki so v svojih prispevkih kongresu kvalitetno analizirali položaj v svojih deželah, izrekli podporo socialističnemu progresu v svetu in borbi za mir ter — jugoslovanskemu socializmu.

Kongres je realno ocenil družbeno vlogo mladih ljudi in Ljudske mladine pri nas, hkrati pa nakazal tudi njene perspektive. Tehten prispevek k tej oceni je bil tudi govor generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije tovariša Tita, ki je ob nakazovanju novih nalog, mladini tudi tokrat mnogo svetoval, jo spodbujal za boj za hitrejši napredek pri nas, se ji hkrati v imenu vseh sil v Jugoslaviji zahvalil za vse, kar je že doslej storila in ji izrekel neomajno zaupanje naših ljudi. Viharno odobravanje je požel tudi predlog, naj bi mladina v prihodnjem letu pomagala pri gradnji jadranske magistrale.

Ko je na kongresu beseda stekla o nadaljnjih nalogah mladih ljudi pri nas, so na prvem mestu omenili vključevanje in usposabljanje mladih ljudi za številne pomembne dolžnosti v našem samoupravnem sistemu. **Hkrati se je pokazalo, da je mladina uvidela, da je le delo osnovno sredstvo osebne, pa tudi družbene uveljavitve pri nas.** In delo je tisto, ki prinaša zadovoljstvo tako v materialnem kot v duhovnem pogledu. **Kongres je poudaril, da je ena prvih nalog mladih ljudi v prihodnjem razdobju boj za večjo in boljšo proizvodnjo ter boljše učne uspehe.**

Pokazalo se je, da bo treba mlade ljudi za vsestransko družbeno politično delo bolje pripraviti. Zato idejno politično delo v Zvezi mladine ne more biti samo sebi namen, temveč naj v skladu z vsem dogajanjem pri nas konkretno, vsebinsko usposablja mladega človeka.

Zveza mladine naj bi tudi v bodoče težila za tem, da se mladi ljudje vsestransko razvijejo; v skladu s tem bo posvečala več pozornosti tudi pravilnemu izkoriščanju prostega časa. Oblike razvedrila naj bodo sodobne, vendar v skladu z realno, socialistično stvarnostjo.

● **»Na kongresu je prišlo tudi do nekaterih sprememb v programskih načelih in v statutu Ljudske mladine Jugoslavije. Zakaj je bilo to potrebno?«**

● »V zadnjih petih letih smo pri nas doživeli toliko sprememb, da je bilo treba aktualizirati tudi zgradbo Ljudske mladine. **V dopolnitvah statuta in programskih načel je šlo v glavnem za precizacijo nalog, ki jih ima Zveza mladine pri pospeševanju družbenega političnega in ekonomskega razvoja pri nas.** Predvsem je bilo treba spremeniti delo Zveze mladine na področju komune; mladina bi morala v komuni nastopati enotno in krepiti bi se morala zlasti občinska organizacija Zveze mladine. Seveda pa aktiv ob tem ostane še vedno osnovna oblika dogovarjanja in združevanja mladih ljudi.«

● **»Samo to še, tovariš Dragan — kakšna bo pokongresna dejavnost Zveze mladine v našem okraju?«**

● **»V prihodnje mmesecu bodo v vseh občinah pokongresne konference Zveze mladine. Na njih naj bi se mladi ljudje seznanili s kongresnim gradivom in ga prilagodili situaciji v lastni komuni. Poleg tega pa bomo na pokongresnih konferencah volili tudi delegate za okrajno konferenco Zveze mladine Slovenije, ki bo v prvih dneh meseca aprila.**

Z OBČINSKE KONFERENCE SZDL V MOZIRJU

V ospredju gozdarstvo, kmetijstvo in turizem

V soboto je bila v Mozirju občinska konferenca SZDL, na kateri so največ govorili o gozdarstvu, kmetijstvu in turizmu.

Mozirska občina sodi med tiste občine, kjer prevladujeta gozdarstvo in kmetijstvo, zato ni naključje, da so na konferenci posvetili največ pozornosti ravno tema dvema vprašanjema. Poudarili so, da bo treba pospešiti nakup in zakup zemlje, arondacijo ter poiskati ustreznejše oblike za še boljšo kooperacijo zlasti na področju živinoreje, kjer so v zadnjih letih dosegli vidne uspehe. V družbeni obdelavi je zaenkrat na območju občine le 336 ha obdelovalne zemlje ali 3,6 % v odnosu na vso obdelovalno zemljo v občini. V občini pa je okoli 1300 ha obdelovalnih površin, ki so interesantne za družbeno obdelavo.

Poudarili so, da je bil doslej proces podružabljanja kmetijske in gozdarske proizvodnje vse prepočasen. Temu so bila kriva tudi nekatera trenja med gospodarskimi organizacijami, ki pa so odpadla z nedavno odpravo dvotirnosti v gozdarstvu. Dobro in načrtno gospodarjenje z vsemi gozdovi pa je povezano tudi z razvojem lesne industrije, ki predstavlja v občini najmočnejšo industrijsko panogo. Lanskoletne izvozne naloge je dobro opravila, saj je izvozila nad 10 % celotnega slovenskega izvoza rezanega lesa. Približno toliko, če ne še več, bo izvozila tudi letos.

Mozirska občina ima tudi izredne možnosti za razvoj turizma. Le tega doslej v občini niso obravnavali kot enakovredno gospodarsko panogo. Vse naravne lepote z Logarsko dolino pa iz objektivnih razlogov doslej niso bile v celoti izkoriščene. Manjka še ureditveni načrt, ki je v izdelavi. Še večja ovira za hitrejši turistični razvoj je cesta. Predvsem vse naraščajoči izletniški turizem terja dobre ceste. Komuna sama je zbrala 50 milijonov dinarjev lastne udeležbe za nadaljnjo modernizacijo ceste, ki je bila pred dvema letoma ustavljena in zato upravičeno pričakuje od celjske skupnosti komun in republike razumevanje za rešitev tega problema. Znatno bo treba tudi povečati gostinske in nočitvene kapacitete. Na konferenci so predlagali, da bi v vseh turističnih krajih ustanovili pri krajevnih organizacijah SZDL turistične sekcije, ki bi skupno s turističnimi društvi skrbele za olepšavo krajev.

V razpravi so poudarili tudi potrebo po čimprejšnji izdelavi dolgoročnega programa razvoja šolstva v občini. Le-to se je doslej razvijalo nenačrtno. Prevladovale so lokalne težnje, manj pa kvaliteta šol.

Med pomembne naloge, ki so jih obravnavali na konferenci, sodi kar najširše sodelovanje Socialistične zveze v razpravi o družbenem planu in proračunu občine za letošnje leto in statuta občine. Skrbeli pa bodo tudi za povečanje števila članstva, saj je v celotni občini včlanjenih le 62 % vseh volivcev.

VREME

za čas od 31. januarja do 16. februarja

Manjše snežne padvine je pričakovati okoli 1. in 7. februarja, sicer bo suho, jasno in mrzlo. Pogosto bo pihala burja. Od 10. februarja dalje močne snežne padavine.

Dr. V. M.

POGLED PO SVETU

TINE OREL

Je nekaj znamenj, da se bo iz pat pozicije v svetovnem položaju vendarle nekaj pozitivnega izcimilo. Gotovo to ni samo nasledek korespondence med prvima možema Vzhoda in Zapada, take ukrepe terja položaj, kajti ni mogoče biti istočasno napet in sproščen. Res je, da imajo ZDA za nekaj večje število atomskih poskusov, res pa je tudi, da s tem še niso dosegle take premoči, da bi jih sen o hegemoniji na svetu ponesel v goreče žrelo atomskega obračuna. Hruščov je s privolitvijo v inšpekcijo na kraju samem naredil v kratkem času po kubanski krizi tako potezo, da z njo diktira svojemu nasprotniku enako, sporazumno. Atomskih poskusov v vsemirju, v zraku, pod vodo ni možno več prikrivati, menda se skrijejo lahko samo še tisti pod zemljo, verjetno pa bo moderna tehnika tudi te lahko odkrila na poljudno daljavo. A ne glede na to se zdaj ZDA in SZ že razpovarjajo o inšpekcijah na kraju samem, o mednarodnem nadzorstvu in s tem je sovražni Rubikon za obe strani prekoračen — ne zaradi vojne, ampak vsaj za premirje. Mednarodno nadziranje bodo opravljale »črne skrinjice«, ki jih bodo položili na tista področja, ki jih vzajemno imajo za »legla« atomskih pošasti. A ne samo skrinjice, tudi ljudje bodo vzajemno lahko prišli pogledat dvakrat, trikrat na leto. Ne, je rekel Kennedy, to je premalo, vsaj osem do devetkrat, nakar je Nikita Hruščov brez odlašanja na to privolil. Ne samo za seizmološka področja, tudi za druga. Veliki Cowboy je dobil vse, kar je zahteval za pogovor brez revolverja na mizi.

In še beremo, da bodo raketne rampe v Turčiji in Italiji odpravljene ne sicer zaradi pomirjevanja, ampak zaradi »modernizacije obrambe«, kakor se je glasilo zatrjevanje v ZDA. Saj raketne rampe danes ne pomenijo nič več kot reperno točko za nasprotnikovo daljnometno orožje!

Angleži, ki o sebi vedno pogosteje trdijo, da ne spadajo več med prvorazredne sile, pravijo, da je SZ pokazala izredno prožnost in je zares pokazala pripravljenost na vzajemno popuščanje. Macmilan je morda že v luči teh znamenj o atomskem premirju izjavil, da bo samo združena Evropa, ki gleda čez svoj prag, odigrala skupaj z Ameriko uspešno vlogo tekmeca s komunističnim svetom — brez vojne. Kaj to pomeni? Da je tekmovanje v vojni v tej poziciji nesmisel. In to je važno, posebej za yankeejevske senatorje, ki vidijo v potezi Nikite Hruščeva zvijačo ukrajinskega mužika, vredno najsijajnejših mest v Gogolju. Bodo že morali premisliti: Če bosta delali poskuse Amerika in SZ, jih bosta delali tudi Anglija in Francija, jih bo kmalu delala Kitajska in še se prav kmalu lahko rodi kaka druga »nacionalna« bomba. Če pa do tega pride, potem je splošni atomski spopad samo vprašanje časa.

Za položaj je vsekakor zelo značilen razdor med zapadnimi zavezniki v EGS. De Gaullova politika se upira politični in gospodarski povezavi Zapada, ki bi z Ameriko kontroliral polovico mednarodnega blagovnega prometa. De Gaulle se pa ne more odpovedati zgodovinski nacionalni vlogi Francije, zato terja samostojno nacionalno atomsko oborožitev, ki bo Franciji edina mogla tako vlogo vrniti. Spričo orjaških sprememb v svetu, spričo velikanske svetovne integracije, ki se kaže na najrazličnejših področjih, je de Gaullovo početje v resnici nekam antikvarično. Kakor se je svet nekoč moral odpovedati fevdalni partikularizaciji, tako se bo moral tudi večjim enotam, ki jih je spravilo na svet zmagujoče, cvetoče meščanstvo. Treba je imeti odprte oči za to dogajanje.

Značilna je tudi orientacija Italije. Doživela je po vojni brez kolonij doslej največji gospodarski razcvet. Če danes Togliatti izreka Fanfaniju nezaupnico zaradi italijanske atomske politike, je to za to, ker ima Italija tak položaj, da je njeno blagostanje bolj zagotovljeno zunaj multilateralne ameriške atomske strategije.

V znamenju pomirjenja je tudi uspeh šestih neangažiranih držav na konferenci v Colombu. Tako Nehru kakor Ču En Laj sta v načelu sprejela predloge o ukrepih, ki naj bi omogočili, da dve največji azijski naciji sedeta za mizo in se pogovorita o meji, ki še nikoli ni bila jasno zakoličena.

SOCIALISTIČNA ZVEZA

kot ustavna kategorija

Prvikrat pri nas in bržkone tudi prvič v zgodovini ustavnosti so postale politične organizacije posebna ustavna kategorija. Predosnutek zvezne ustave pravi, da je Socialistična zveza najširša politična opora in oblika samoupravljanja delovnih ljudi.

Socialistična zveza. Zveza komunistov in druge družbeno politične organizacije so dobile v predosnutku zvezne ustave uvodno mesto; njihova vloga ter pravice in dolžnosti državljanov v njih niso formulirani v členih. S tem je med drugim poudarjena vloga in pomen teh organizacij pri nadaljnjem razvoju socialističnih odnosov pa tudi njihovo mesto v mehanizmu demokracije.

Ko v debati o ustavnem gradivu pade beseda tudi na Socialistično zvezo, se navadno pojavljata dve vprašanji: kaj in kako bo delala ta najbolj množična politična organizacija ter mar niso politične organizacije in med njimi tudi Socialistična zveza s tem, ko so postale ustavne kategorije in ko so tudi v ustavi nakazane njihove naloge, pravice in dolžnosti, izgubile nekaj na svoji samostojnosti?

Iz ustavnega besedila, ki govori o Socialistični zvezi opozarjamo zlasti na naslednje, da

● **»... občani v Socialistični zvezi načenjajo in obravnavajo gospodarska, družbeno-politična, zunanjepolitična in druga splošna vprašanja ...**

● **uresničujejo pravico prostega izpovedovanja svojih stališč in mnenj ter pravico kritike dela vodilnih in upravnih organov ...**

● **uresničujejo družbeno kontrolo nad delom organov, organizacij in posameznikov, ki opravljajo družbene funkcije, posebno glede zagotovitve javnosti in odgovornosti v njihovem delu ...**

● **dajejo politično iniciativo na vseh področjih družbenega življenja ...**

● **se borijo za bolj humane odnose med ljudmi, za ustvarjenje in razvijanje pravil socialistične morale ter za odpravo zaostalosti, birokratizma, zlorab, samovolje, drobnolastniške sebičnosti in anarhičnosti ter drugih škodljivih pojavov v družbenem življenju ...«**

Iz vsega tega lahko razberemo, da je dal osnutek ustave Socialistični zvezi izredne možnosti, da razvije svojo dejavnost na vseh mogočih področjih družbene aktivnosti.

Tako postavljene pravice omogočajo Socialistični zvezi, da zahteva od vseh organov upravljanja tako v gospodarstvu kot v ostalih panogah dejavnosti, da polagajo obračun svojega dela javno in da dajo na morebitno zahtevo odgovor na sleherno vprašanje. Prav tako imajo državljani organizirani v politični organizaciji pravico, da zahtevajo pojasnila o delu voljenih in upravnih organov.

Toliko o pravicah, toda Socialistična zveza kot organizacija in njeni člani imajo tudi dolžnosti. Te so velike in pomembne predvsem pri uveljavljanju humanih odnosov med ljudmi in v preprečevanju slabosti, zaostalosti, samovolji, birokratizma itd. Vendar vse to ne pomeni, da ima Socialistična zveza pravico, da se vmešava v delo drugih organizacij in organov upravljanja. Dolžnost in naloga Socialistične zveze je le v tem, da se proučijo posamezna vprašanja, pomembna za celotno družbo, komuno ali naselje, da daje pobudo, da se določeni problemi razjasnijo in da zahteva tudi ustrezne ukrepe za odstranitev morebitnih napak.

S tem, da je ustava nakazala pravice in dolžnosti Socialistične zveze, njeno vlogo in mesto v družbeni skupnosti, ni v ničemer omejila njeno samostojnost ali zmanjšala področje njene politične aktivnosti. Nasprotno, Socialistična zveza je tudi v ustavnem besedilu dobila popolno samostojnost; zato le od njenih vodstvenih organov zavisi, kolikšna bo njena iniciativa in kako bo obravnavala posamezna vprašanja. Delo Socialistične zveze pa je odvisno tudi od državljanov, od njenih članov od njihove prizadevnosti in dela v njej.

Razgovor o občinskih statutih:

ZA ENOTNO SOCIALNO POLITIKO

Na predlog društva socialnih delavcev na centru za socialno delo v Celju je bil pred kratkim posvet o osnutkih občinskih statutov. Njegov namen je bil vskladiti v občinskih statutih enotno socialno politiko v okraju, upoštevajoč krajevne, ekonomske, socialne in druge prilike v posameznih občinah.

V razpravi je bilo izrečenih več misli in predlogov. Naslov »socialno varstvo« v statutu celjske občine ne ustreza. Že sedaj, zlasti pa v bodoče bo morala družba skrbeti za nadaljnje razvijanje socialnih služb na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja. Socialne službe morajo delati predvsem v smislu aktivne preventive; ne morejo biti zgolj službe za dajanje socialne pomoči in podpor. Socialne službe morajo zanimati vzgoja družine, otrok, delavcev in sploh oblikovanje aktivnega socialističnega delavca.

Občinski statuti naj bolj točno določijo obveznosti družbe, strokovnih služb in staršev do varstva in vzgoje otrok.

Jasno je treba precizirati odnos ljudskega odbora do krajevnih skupnosti. Te naj bi v imenu družbe organizirale in vršile nekatere varstvene in vzgojne dejavnosti; zato bi morale imeti zagotovljene materialne vire.

Bolj jasno naj se določi, kdo in ob kakšnih pogojih je dolžan ustanavljati otroške in druge varstvene ustanove za vzgojo in varstvo otrok in drugih skupin občanov. Prav bi bilo, da že statut določi, kdo plača varstveni ustanovi razliko za varstvo in vzgojo otrok, če starši vsega ne zmorejo.

V Celju se že dlje časa čuti potreba po zavetišču za dijake, ki prihajajo v razne šole iz oddaljenih krajev. Prav tako se čuti potreba po mlečni kuhinji oziroma restavraciji z brezalkoholnimi pijačami.

Členu 74. naj se morda doda, da je otrokom in mladini v mestu in večjih naseljih zagotoviti in omogočiti čitanje knjig, obiskovanje poučnih in vzgojnih filmov, zlasti ob nedeljah in v popoldanskem času.

V občinah, kjer se predvideva povečana kmetijska družbena proizvodnja in odkup zemljišč, naj že vnaprej določijo, kako izvajati ta program, da bi se ob njem ne porajali novi socialni problemi.

Nekateri so bili mnenja, da bi moral zavod za zaposlovanje delavcev zaposlovati delovno silo po naprej izdelanih kriterijih. Socialno ogroženi mladostniki naj bi imeli prednost pri zaposlovanju.

Za defektne otroke, ki se habilitirajo v posebnih šolah, statut ne predvideva nadaljnjega usposabljanja teh otrok za samostojno življenje.

Člen, ki govori o občinskih centrih kot strokovni socialni službi naj se glasi takole: zaradi uspešnega dela na področju socialne preventive in za povezovanje dela socialnih zavodov in organov socialnega dela s podjetji in krajevno skupnostjo se ustanovi občinski center za socialno delo. Beseda delo ima namreč širši pojem kot varstvo.

V statutu naj se nadalje določi, kdo je odgovoren za zdravstveno preventivo, kdo jo izvaja in kdo financira. Tudi delo občinskega zdravstvenega centra naj bo zajeto v statutu.

B.

Prva razprava

O STATUTU KONJIŠKE OBČINE

Na pobudo občinskega ljudskega odbora ter občinskega odbora SZDL v Slovenskih Konjicah je bila v sredo dopoldne skupna seja članov obeh forumov, na kateri so razpravljali o osnutku občinskega statuta. S tem je bilo zaključeno večmesečno delo komisije za pripravo osnutka občinskega statuta.

Pri sestavi osnutka statuta je komisija upoštevala nastale gospodarske in družbene spremembe, ki so rezultat naporov delovnih ljudi, zlasti pa delavskega in družbenega samoupravljanja. Statut ima namen, da odpre občanom in organom družbenega upravljanja, da še v večji meri spoznajo svoje pravice in dolžnosti in da se vključijo v samoupravljanje.

Na skupni seji so sprejeli tudi sklep, da dajo osnutek statuta v javno razpravo, hkrati pa pozvali občane, da o njem razpravljajo in dajo nanj pripombe in predloge.

-an

V sprejemni pisarni

— Tovarišica, kje dobim to potrdilo? Tovarišica, kam naj se obrnem, da bom zvedel, kako je z davkom? Tovarišica ... tovarišca ...

Kdo ve, kolikokrat na dan je izgovorjeno to ime v sprejemni pisarni občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah, ki jo vodi tovarišica Matilda Vidmajerjeva, in kdo ve, kolikokrat na dan mora prav ta tovarišica odgovarjati na vsa mogoča vprašanja občanov, ki pridejo na ljudski odbor, da bi uredili določene zadeve.

— Ali morda veste, koliko strank pride na dan v to pisarno?

— V povprečju po sedemdeset na dan in če to pomnožite z delovnimi dnevi, potem pridete do zavidljive številke, ki se suče pri dvajset tisoč. Od vseh teh strank jih približno polovica opravi kar v sprejemni pisarni, drugo polovico pa napotim do pristojnih referentov.

Tak je bil začetek najinega razgovora, ne pa konec. Do tega sem moral čakati precej časa, saj so ga prekinjale redne stranke, ki so si tisti dan kljuko kar podajale. Jaz pa sem čakal, gledal in poslušal ...

Šele tedaj sem videl, zaradi kakšnih reči ljudje prihajajo na občino. Na tihem sem občudoval živi leksikon na oni strani pulta, ki je dal vsakemu in na vsako vprašanje zadovoljiv odgovor.

— Vam mar kdaj popustijo živci? sem znova načel pogovor.

— Gotovo je, da je to delo utrudljivo, seveda pa v mnogočem odvisno od strank, ki pridejo v pisarno. Če so vljudne, potem me to ne moti, niti utruja, pa čeprav je ne vem kakšen naval. Dobra beseda vedno najde pravo mesto, in tako je tudi tu. Sicer pa se res ne morem pritožiti zaradi strank; zdi se mi, da se tudi one ne morejo zaradi mene. Skušam jih razumeti in pomagati, kolikor morem in vem.

— Kako pa je z obrazci? Ali ne izgubite preveč časa, da stranki razložite, kako naj jih izpolnijo?

— Prav imate. Sprva sem delala tako, da sem vsaki stranki govorila, kako naj izpolni en ali drugi obrazec, zdaj pa delam vse to sama. Tako gre hitreje; razen tega pa se izognem napakam, ki so se prej čestokrat pojavljale pri pisanju.

— Imate tu v pisarni veliko obrazcev?

— Na razpolago jih je okoli petdeset različnih. Z njihovim izpolnjevanjem smo precej olajšali delo in ga zlasti poenostavili.

Potem je znova nekdo potrkal na vrata in zahteval živinski potni list. Za njim so prišli še drugi. Obiskov ni manjkalo, pa tudi vprašanj in želja ne. Eni so odhajali drugi prihajali ...

Takšna je vsak dan slika v sprejemni pisarni občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah, v pisarni, kamor najprej stopi sleherni občan, ki pride na ljudski odbor. Tu se ustvari njegov prvi vtis o občini, o ljudeh, ki tam delajo. Moj je bil dober, in upam, da so enakega dobili tudi vsi tisti, ki že skoraj tri leta prihajajo v to pisarno in skušajo najprej v njej urediti svoje zadeve.

M. B.

Kazenske zadeve na prvem mestu

Utrinki iz poročila predsednika Okrajnega sodišča na seji ljudskega odbora celjske občine

Zanimivo je, da so po številu med zadevami, ki jih je obravnavalo okrajno sodišče za področje celjske občine v lanskem letu prednjačile kazenske; tem sledijo stanovanjske, rodbinske in nazadnje zadeve, ki so jih sprožili delovni odnosi.

—o—

Okrajno sodišče je lani rešilo nekaj nad sedem sto kazenskih zadev. Med njimi so s 35 odstotki na prvem mestu, ki so jih uvrstili v poglavje »zoper čast in dobro ime« ter tiste, ki so se nanašale na družbeno zasebno premoženje. S 25 odstotki od skupnega števila so bile na tretjem mestu zadeve zoper življenje in telo.

—o—

Kakor prometno varnostni organi, tako je tudi okrajno sodišče ugotovilo, da je na naših cestah čedalje manj vinjenih voznikov, zato pa več prekrškov zaradi prehitre vožnje.

—o—

Vtem ko so tatvine dvokoles v upadanju, so narasle tiste v samopostrežnih trgovinah. Značilno je, da v teh prestopkih prednjačijo po številu ženske. Nič kaj razveseljiva pa ni ugotovitev, da se med tatove v samopostrežnih trgovinah uvrščajo tudi otroci.

—o—

Po statističnih podatkih okrajnega sodišča so pogojne obsodbe dosegle svoj namen; po številu so lani v primerjavi z 1961. letom porasle za deset odstotkov. Kako velik vpliv so imele pogojne sodbe se vidi tudi po tem, da ni bila lani niti ena preklicana.

—o—

Okrajno sodišče v Celju je lani rešilo 1258 pravdnih zadev, od tega števila jih je kar 72 odstotkov odpadlo na celjsko občino, ostalo pa na šentjursko in laško.

—o—

Poravnalni sveti v celjski občini so lani po nepopolnih podatkih obravnavali okoli 250 zadev, od tega so jih približno 60 odstotkov rešili s poravnavo.

—o—

Če med točkami delovnega programa okrajnega sodišča v Celju razveseljuje pripravljenost kolektiva in ustanove, da bo skušala skrajšati trajanje postopka in rešiti vse zastarele zadeve, pa preseneča priporočilo, ki ga je sodišče naslovilo na gospodarske organizacije. Glasi se nekako takole: gospodarske organizacije naj ne postavljajo na odgovorna delovna mesta ljudi, ki so že bili kaznovani. Mar ni bilo o takem priporočilu že večkrat govora? Kdo ga je torej upošteval, če ga sodišče znova uvršča med svoje zaključke?

-an

ZAPIS s seje ljudskega odbora celjske občine

Torkova seja občinskega ljudskega odbora v Celju je bila značilna predvsem zato, ker so se vsaj na skupnem zasedanju obeh zborov zvrstila poročila, ki so se med seboj dopolnjevala. Šlo je za poročila predsednika okrajnega sodišča, Zdenka Pavlina, predsednika sveta za notranjo politiko, Zmaga Laha ter občinskega sodnika za prekrške, Vinka Andoljška.

Vsa tri poročila so več ali manj odpirala tiste strani človekovega življenja, ki dobivajo svoj epilog na sodišču, v izreku enih ali drugih kazni, hkrati pa so opozarjala na napore, zlasti preventivnega značaja, da bi bilo takih prestopkov in prekrškov čedalje manj, in pri katerih bi se morale v še večji meri zavzeti vse družbene silnice. Saj končno ne gre toliko za številke, temveč veliko bolj za vzroke in začetke tistih dejanj, zaradi katerih morajo poseči vmes eni ali drugi organi. Nič kaj razveseljiva ni ugotovitev, da je bil pri naštevanju vzrokov za prekrške, pravde, pa tudi kazniva dejanja propogostokrat omenjen alkohol. Pa tudi neurejene družinske razmere, neurejeni odnosi v soseski in podobno so bili povodi, ki so sprožili marsikateri nepotreben korak.

Poročila so hkrati govorila o velikem delu, ki so ga opravili tako na okrajnem sodišču, kot tudi pri svetu za notranjo politiko in sodnik za prekrške. Če povemo, da je okrajno sodišče rešilo lani kar 17.844 zadev, da je sodnik za prekrške občinskega ljudskega odbora v Celju rešil 3.839 zadev in da je bilo tudi delo sveta za notranjo politiko razdeljeno na mnoga področja, se zdi, da smo povedali veliko. Hvaležna je tudi ugotovitev, da je zlasti svet za notranjo politiko iskal pri reševanju družbenih problemov stik z zainteresiranimi činitelji in tako vključeval v delo ne samo svoje organe, marveč tudi druge družbene in politične organizacije.

-mb

Več sodelovanja

Komisija za kadrovska vprašanja pri občinskem sindikalnem svetu v Slovenskih Konjicah je na svoji prvi seji predlagala, da bo treba več sodelovanja z enakimi komisijami pri ostalih organih v občini, pa tudi pri gospodarskih in drugih organizacijah. Zlasti bo treba vskladiti njihovo delo pri izbiri vodilnih kadrov. Še zmeraj se namreč dogaja, da so posamezniki preveč obremenjeni z različnimi funkcijami in nalogami.

V. L.

Veliko, toda realno

V RAZPRAVI NA LETNI KONFERENCI SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA OBČINO ŽALEC JE SODELOVAL TUDI PODPREDSEDNIK OBČINE TOVARIŠ VLADO PLASKAN, KI JE PODROBNO GOVORIL O NEKATERIH DOSEDANJIH PROBLEMIH INDUSTRIJE NA TEM OBMOČJU IN O OBSEŽNIH NALOGAH INDUSTRIJE V TEM LETU.

Poudaril je, da industrija ni bistveno presegla planiranih obveznosti v preteklem letu predvsem zaradi slabosti v začetku leta in delnem izpadu v Juteksu, kjer so bile investicije aktivirane nekoliko za predvidevanji. Značilno za žalsko občino, je dejal, pa je spodbudna ugotovitev, **da so domala vse tovarne že dokončale rekonstrukcijo ali pa jo bodo dokončale v letošnjem letu.** Kajti prav za žalsko industrijo je bilo doslej karakteristično, da je imela najbolj zastarele in dotrajale proizvodne naprave in da na razvoj brez temeljitih investicij ne bi mogli računati.

V mnogih kolektivih so se za to dejavnost dosledno zavzeli in odrinili tudi del sredstev iz osebnih dohodkov za potrebe obnove tovarne. **Tako so uspeli obnoviti tovarno v Juteksu, deloma v Preboldu in Polzeli. Enak pojav lahko zabeležimo tudi v kovinskem podjetju in v Agroservisu.**

Zaradi tega tam tudi povprečje osebnih dohodkov zaostaja za okrajnim povprečjem. Vendar sodim, je dejal tov. Plaskan, da bodo novi pogoji ustvarili tudi možnosti za znatne korekture, ki bodo zlasti očitne v tekstilnih tovarnah.

Nadalje je omenil izrazito veliko povečanje proizvodnje v polzelski tovarni nogavic. **Ta tovarna bo letos v primerjavi z lanskim letom povečala proizvodnjo kar za preko 66 odstotkov, v Libojah predvidevajo povečanje za okoli 35 odstotkov in podobno. Tako bo, vsaj po presoji in planskih obveznosti, v žalski občini letos dosežen porast proizvodnje za preko 22 odstotkov.** Vsekakor bi to bil pomemben rekord in bi tudi bistveno prispeval, da se uresniči predvidena okrajna stopnja porasta proizvodnje.

Glede težnje za nadaljnjo rekonstrukcijo bo prav gotovo potrebno **podpirati željo keramične industrije v Libojah, da obnovi svoje obrate — istočasno pa bo v ostalih industrijskih kolektivih prva naloga zniževanje lastne cene. Domala v vseh podjetjih so v prvih treh dekadah letošnjega leta začeli z intenzivnim delom, da uresničijo zastavljene naloge, tako da ni moč računati na podoben izpad proizvodnje kot lani.**

Obnovitev tovarniških naprav pa bistveno vpliva tudi na možnosti za ugodnejšo strukturo proizvodnje in za prilagajanje proizvodnje potrebam trga. Tako lahko zabeležimo že v lanskem letu ob delnem znižanju cen pomembnejši napredek pri finančnih uspehih gospodarskih organizacij kot pri porastu stopnje proizvodnje. To priča, **da naše tovarne,** je poudaril tovariš Plaskan, **težijo, da bi svoje izdelke izboljšale, da bi prilagodile asortiman trgu in predvsem povečale izbiro izdelkov. Vsi ti elementi ob povečanju kvalitete pa vsekakor bistveno vplivajo na ugodnejše poslovanje podjetij.** Menim, da bo ob skrbi za povečanjem realnih osebnih dohodkov zaposlenih ta naloga še naprej v ospredju.

-le

Vlado Plaskan

Hišni sveti razpolagajo z milijoni

V razgovoru s predsednikom Okrajnega sodišča tov. Žagarjem v Žalcu smo zvedeli tudi nekatere podrobnosti o dosedanjem delu poravnalnih svetov.

— Sedanji poravnalni sveti delujejo že dve leti. V žalski občini imamo 11 poravnalnih svetov, ki so skupaj obravnavali okoli 300 spornih zadev. Od teh so s poravnavo rešili blizu 60 odstotkov obravnavanih primerov, kar je v veliki meri olajšalo delo rednih sodišč, kajti gotovo bi ti primeri bili sicer obravnavani pred sodišči.

— Menim, da bodo organizacije Socialistične zveze zlasti v sedanjem obdobju morale poskrbeti, da ne bi delo poravnalnih svetov zašepalo. Doslej so bili tajniki poravnalnih svetov šefi krajevnih uradov. Ker pa bo na tem področju prišlo do nekaterih sprememb, bo pravočasno potrebno preskrbeti tudi za tajnike poravnalnih svetov, kjer bi to bilo potrebno. Nasploh pa lahko ocenimo dosedanje delo poravnalnih svetov kot zelo dobro, saj mnogi od teh organov niso pričakovali tako lepih uspehov.

— Hkrati pa menim, je dejal tov. Žagar, da bomo morali posvetiti več pozornosti hišnim svetom. V žalski občini deluje 70 hišnih svetov, ki upravljajo s preko 140 stanovanjskimi poslopji. Prav gotovo opravljajo ti družbeni organi z izredno velikimi vrednostmi. Zaradi tega je domala čudno, da so bili hišni sveti kljub svoji pomembnosti in ob perečih stanovanjskih problemih doslej obravnavani le kot pastorek.

— Zato tudi ne preseneča ugotovitev, da je delo nekaterih hišnih svetov bilo pomanjkljivo. Največ težav so imeli hišni sveti z urejevanjem materialnega in predvsem finančnega stanja. Toda ta problem prav gotovo ni tako težaven, da bi se ga ne dalo urediti. Zaradi tega menim, je dejal na koncu tovariš Žagar, da bodo krajevne organizacije Socialistične zveze hišnim svetom morale posvetiti veliko več pozornosti. Ob pomoči Socialistične zveze in koordiniranem delu se prav gotovo ne bi pripetilo, da bi trajala mandatna doba hišnega sveta poslopja »Žalec 149« kar štiri leta in da bi nihče ne poskrbel za volitev novih organov. Ta primer je sicer osamljen, opozarja nas pa na potrebo po večjem angažiranju vseh na tem področju.

-le.

Razbremenili bomo višinske predele

Podobno, kot na vseh občinskih konferencah Socialistične zveze delovnih ljudi v celjskem okraju, so posvetil posebno pozornost razvoju kmetijstva tudi v laški občini. To je v tej občini toliko bolj razumljivo, ker gre dejansko za kmetijsko občino s specifičnimi problemi. Med temi je prav gotovo dejstvo, da je na območju občine zelo veliko hribovitih in manj rodovitnih predelov, kjer bi izrazito intenzivna kmetijska proizvodnja bila vsaj dvomljiva, če že ne neuresničljiva.

Zaradi tega so menili, da bo potrebno temu prilagoditi tudi davčno politiko občine. Višinske predele bo potrebno razbremeniti. Podrobne analize so namreč pokazale, da so višinske kmetije preobremenjene z obveznostmi, da pa je togo povprečje zelo ugodno za nižinske predele.

Istočasno sodijo, da bi področje kazalo vsaj v grobem deliti na del, kjer bi naj tudi z davčno politiko in organizacijskimi ukrepi ter krepitvijo pogodbenega sodelovanja prešli na intenzivno proizvodnjo za trg, in na one predele, kjer bi spričo težavnejših razmer še naprej ostali pri ekstenzivni kmetijski proizvodnji, ki pa je zaenkrat ob sedanjih cenah še zmožna preživljati nekatere kmetijske družine. To je zlasti pomembno zato, ker bi na ta način rešili vse bolj pereč problem socialnega stanja kmetovalcev iz hribovitih predelov.

Razen tega so v laški občini tudi jasno zastavili postopen proces krepitve družabnega sektorja, ki stremi za tem, da se v prvi fazi najprej ojača sedanja lastna proizvodnja kmetijske zadruge in šele pozneje pristopi k formiranju novih večjih družbenih kmetijskih obratov izven Rimskih Toplic in Jurkloštra.

Pomembnost investicij v Železarni Štore

Na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine Slovenije je bil sprejet družbeni plan za 1963 leto. Ob tej priliki je poročalo več ljudskih poslancev.

Med njimi je ljudski poslanec Ivan Žmahar prikazal pomembnost investicij v železarni Štore in orisal pomembno mesto, ki ga ima ta železarski kolektiv v jugoslovanski črni metalurgiji. Sprejeti investicijski program obeta, da bodo v železarni Štore investirali 16 milijard dinarjev, kolikor so kot posojilo najeli pri Jugoslovanski investicijski banki. Omenjeni znesek pomeni okoli 3 odstotke od celotnih investicij za jugoslovansko črno metalurgijo. Večina proizvodnih naprav je zdaj na zelo nizki stopnji, to se pravi, da so zastarele in izrabljene.

Po mnenju ljudskega poslanca Žmaharja material zavoda LRS za gospodarsko planiranje, ki je priložen družbenemu planu, ne pripisuje investicijam v železarni Štore dovolj velike važnosti; vendar pa bi sleherna zakasnitev pri investiranju in s tem tudi v proizvodnji lahko pripeljala do neusklajenosti v črni metalurgiji in tudi v ostali potrošnji. Železarna Štore je namreč v minulih šestnajstih letih dosegla velike proizvodne uspehe in je zdaj sposobna kriti v valjih že do 90 odstotkov vseh potreb domače, črne in barvaste metalurgije, mlinske industrije in industrije gume ter papirja. Proizvodnja valjev, ki jih dobavljajo omenjenim industrijam, pa je pomembna tudi za tuji trg; osbtajajo tudi velike možnosti za povečanje izvoza.

Treba je računati predvsem na to, da bo morala železarna Štore v treh do štirih letih, če bo hotela zadostiti velikim potrebam, ki bodo nastale ob predvideni rekonstrukciji ostalih podjetij črne metalurgije, povečati proizvodnjo in obdelavo valjev na trikratni obseg. Če v tem ne bi uspela, bi bila potrebna velika devizna obremenitev našega gospodarstva, saj bi bilo treba izdelke uvoziti.

VSAKDANJA ALI NEVSAKDANJA ZGODBICA

POZABILI STE NA ČLOVEKA!

Samopostrežne trgovine so pridobitev hitrega razvoja pri nas. Počasi smo se jih že navadili in mnogi so že premagali strah, da jih bo kdo osumil, češ da so si stlačili skrivaj kaj še v žep. Sicer nam pa tudi statistični podatki povedo, da kraje v samopostrežnih trgovinah niso nekaj izrazitega in značilnega za te trgovine. Toda včasih se le zgodi, da človek nehote da kaj v žep — če gre za krajo, potem to skrije, če se je zmotil stvar prav gotovo na blagajni plača. To pa je bistvena razlika!

Kadarkoli in kjerkoli obravnavamo človeka, ga obravnavajmo kot človeka — tudi za uslužbence samopostrežne trgovine v Prešernovi ulici to velja. Naslednje vrstice zgovorno povedo zakaj ta trditev.

Naj vam povem primer, sami boste lahko presodili. Ena izmed delavk v nekem podjetju že dolgo kupuje malice za delavce v tej samopostrežni trgovini. Skrbi tudi za topel obrok. Enkrat pa se ji je pripetilo, da je kupila še zase prašek za pranje glave. Da ga ne bi pomešala, ga je spravila v žep. Pri blagajni je najprej plačala prašek, in sicer razumljivo, posebej.

Toda uslužbenci samopostrežne trgovine so nato pregledali oba cekarja z nakupljenim blagom. Razumljivo niso pri njej našli ničesar, iz česar bi lahko sklepali, da gre za tatvino. Toda to je le del zgodbe.

Človek bi razumljivo pričakoval, da se ji bodo za ravnanje opravičili. Vendar tega niso smatrali za potrebno, saj je vendar le delavka?! Ena izmed mlajših tovarišic pa je bila celo nesramna in jo je še naprej obdolževala.

Komentar k tej zgodbi res ni potreben. Morda ob koncu le to: Trgovski delavci so že na mnogih sestankih poudarili potrebo in željo, da bi jih potrošniki obravnavali kot ljudi z vsemi slabostmi. Njihova želja je umestna — toda ali tega ne bodo prej dosegli, če se bodo tudi sami vedli kot ljudje do ljudi?

Mile

Vaše vrstice

Takole smo računali, toda

Tovariš urednik!

S svojim primerom bi želel pojasniti vsem hmeljarjem, kako napačne špekulacije zavedejo delovnega kmeta, če nasede neodgovornim trgovcem, ki iščejo le luknje v pravnih predpisih, ne vidijo pa širših družbenih interesov.

Predlanskim sem z nekaterimi drugimi savinjskimi hmeljarji odklonil proizvodno sodelovanje s področno kmetijsko zadrugo. Hoteli smo bolje vnovčiti svoj pridelek in prevladovalo je mnenje, da smo se dobro odrezali. Že v letu 1961 sem sklenil s kmetijsko zadrugo v Laškem 5-letno pogodbo o prodaji hmelja zaradi obljub boljšega plačila. V letu 1962 sem pogodbo razdrl; računal sem, da bom hmelj prodal boljšemu kupcu. Predstavniki žalske zadruge so me vabili, naj naknadno sklenem kooperacijsko pogodbo. Tega nisem storil, ker me je v tem času večkrat obiskal na domu direktor kmetijske zadruge v Laškem tovariš Jože Kreže ter mi obljubljal za hmelj višjo ceno, kot bi plačali v Žalcu. Le-ta naj bi znašala 900 dinarjev za kilogram, obenem pa bi zadruga plačala tudi prometni davek. In ko mi je tovariš Kreže ponudil akontacijo, sem znova podpisal dogovor, in sicer v unikatu, katerega je obdržal tovariš Kreže.

Ko je bil hmelj obran in pobasan v vreče (le-te mi je posodila kmetijska zadruga »Savinjska dolina«), sem večkrat povprašal v Laškem, kdaj naj pripeljem hmelj k prevzemu. Odlašali so. Tovariš Kreže pa je večkrat obljubil, da dogovor drži. Zadnjikrat mi je to obljubil v novembru ter mi celo naročal, naj nikar ne oddam hmelja v Žalec.

Čakanje pa se je vleklo in pet dni pred novim letom sem del pridelka odpeljal kmetijski zadrugi v Laškem — proizvodni okoliš Rimske Toplice. Skladiščnik je blago prevzel, ni pa mi izstavil odkupnega listka. In tovariš Kreže mi je pojasnil, da ne bodo odkupili hmelja.

Razočaran sem se obrnil na kmetijsko zadrugo v Žalcu, jim potožil svoj položaj in tako prodal pridelek po enakih pogojih, kot da bi imel z njimi pogodbo. Prejel sem celo premijo za hektarski donos nad 100 kg, čeprav nisem bil njihov kooperant.

Ali je bilo to potrebno? Mar ni bilo neprijetno povzročati negodovanja v domači zadrugi in zraven še tvegati, ker nisem zavarovan pred točo! Pa vendar so mi v domači zadrugi nudili uslugo strojne obdelave zemljišča.

Nedvomno je pri vsem tem velik del krivde moj, vprašujem pa se ali je bilo ravnanje direktorja kmetijske zadruge v Laškem pravilno?

Želim, da o tem presodijo bralci — hmeljarji, katerim sem namenil te vrstice.

F. Z

Proizvodnost in kvaliteta v CELJSKI EMAJLIRKI

V celjski Emajlirki v zadnjem času posamezne ekonomske enote največ razpravljajo o problemih in nalogah glede povečanja proizvodnosti in izboljševanja kvalitete.

Tako je dokaj pomemben podatek, da že v prvih tednih v Emajlirki izpolnjujejo in presegajo planske obveznosti, čeravno so te znatno večje od obveznosti v preteklem letu. Toda istočasno so posvetili še posebno skrb kvaliteti izdelkov.

Lani so v Emajlirki glede kvalitete in odstotka manjvrednih izdelkov nekoliko zaostajali. Njihova interna norma glede škarta je 6 odstotkov, vendar te naloge, predvsem spričo objektivnih okolnosti lani niso uresničili. Vzrokov za to je več. Dobivali so razno pločevino, na povečanje odstotka škarta je vplivala tudi izgradnja tovarne med delom, istočasno pa so se zaostrili tudi kriteriji na domačem in zlasti tujem trgu.

Zaradi tega so si obratni delavski sveti zastavili eno izmed najpomembnejših proizvodnih nalog v letošnjem letu — zmanjševanje odstotka škarta in manjvrednih izdelkov. Že po približnih izračunih so ugotovili, da bi z uresničitvijo te osrednje naloge pridobili v sklade podjetja, kjer so jim sredstva zaradi druge faze rekonstrukcije nujno potrebna, večmilijonske vsote.

Pri tem se naslanjajo predvsem na odpravljanje subjektivnih slabosti, ki so vplivale na večji odstotek škarta. Kajti gotovo bedo še naprej dobivali različno pločevino, zahteve trga pa se bodo bržčas še stopnjevale. Zaradi tega menijo, da je možno iskati rešitev le v še večji pozornosti pri izdelavi posameznih izdelkov in za še boljšo organizacijo dela.

— le

Zgodba o delavcih in o zmrznjenem premogu

ZIMA JIH NI USTAVILA, ČERAVNO ZMUČENOST ZAPIRA OČNE VEKE — MRAZ HLADI ŽELEZO, DA SE OPRIJEMLJE ROK, NE MORE PA OHLADITI VOLJE IN VNEME; RUDARJI IN ŽELEZNIČARJI NAS LETOS NISO RAZOČARALI — DALI SO OD SEBE VSE, KAR JE BILO V NJIHOVI MOČI.

V letošnjih mrzlih januarskih dneh je za zapečkom najprijetneje, toda le za zakurjenim zapečkom. Žal pa smo že s prvim stavkom pri osrednjem problemu in pri letošnji veliki težavi, hkrati tudi pri vprašanju: kako priti do premoga?

Zanimali smo se zato, kako je v rudniku. Zvedeli smo veliko, posebno veliko pa smo zvedeli o izrednem prizadevanju rudarjev in železničarjev, ki so dali vse od sebe, da tudi v teh dneh ni prišlo do znatnejšega zastoja pri preskrbi industrije in prebivalstva s premogom.

V Velenju smo lahko zvedeli, da so 22. januarja dosegli doslej rekordno dnevno proizvodnjo v jami — 10.850 ton, a tudi v ostalih dneh je proizvodnja daleč preko planskih obveznosti.

V jamah nenehno delajo, zavedajo se, da tovarne nujno potrebujejo premog, ljudje ga potrebujejo za ogrevanje in za proizvodnjo, od katere so odvisni tudi njihovi zaslužki. In tako ni čudno, če so velenjski rudarji to pot napeli vse sile, da bi na trg spravili čim več črnega goriva; dali so vse od sebe, da bi ne bilo zastojev. Od tod rekord, od tod tudi nenehno preseganje napetih planskih obveznosti. Drugje bi vzroke prav gotovo težko iskali.

Povedali pa so nam, da imajo težave s prevozom premoga — oziroma, da so jih imeli, dokler se niso zmenili za boljšo organizacijo posredovanja premoga potrošnim centrom. Toda veliko krivico bi delali železničarjem, če bi dejali, da ti niso pokazali v tem času posebnega prizadevanja. Narobe je bilo, njihov delež je bil izredno visok. Ob zelo nizki temperaturah so premikali vagone, kolikor hitro se je le dalo — 400 vagonov dnevno — in mraz ni mogel biti izgovor. Roka se je oprijemala mrzlega železa — res — toda to ni smelo motiti, čeprav je bilo silno neprijetno. Kajti ekipa železničarjev, ki je v teh dneh ranžirala vagone in sestavljala kompozicije v Velenju, se je prav dobro zavedala, da bodo prizadevanja in rekordi velenjskih rudarjev brez prave vrednosti, če premog ne pride do potrošnikov. Mnogi so stisnili zobe, ko je bilo najhujše, toda delo so opravili. Lahko jim samo čestitamo.

Še večje težave so imeli v Zabukovici, kjer imajo mokro separiranje premoga. Ko smo se z njimi pogovarjali, so nam povedali, da je bilo v najhujšem mrazu strašno. Toda niso odnehali. Čim več premoga, je bilo geslo. Tudi v Zabukovci so uspeli. In potem še težava s prevozom premoga po zaledeneli ozkotirni železnici do Žalca — zraven pa še nevšečnosti zaradi zmrzovanja vagončkov in težav pri razlaganju zmrznjenega premoga. Res hudo je bilo v teh dneh v naših rudnikih. Istočasno pa je to obdobje pokazalo, koliko vitalnosti in koliko prizadevanja pa dobre volje je v naših rudarskih kolektivih.

*

Nekoliko drugačno podobo pa dobimo, če si ogledamo, kako so se industrijska podjetja oskrbela s kurivom. Poseben predpis namreč pravi, da morajo industrijska podjetja imeti zaloge za 45 dni. Le redki so se tega predpisa držali in tako bi se zgodilo, če bi ne bilo izrednih prizadevanj rudarjev in železničarjev, da bi ostali na primer v Cinkarni in Tekstilni tovarni Prebold brez premoga — tudi drugje ni bilo bolje.

Kar je bilo, je že mimo, ostane pa nam izkušnja, ki nam lahko veliko pove. Najprej — v mnogih podjetjih na kurivo niso veliko niti mislili, poglobili pa se niso tudi v problem izgradnje primernih skladišč za premog in podobno. Ti problemi in vmes še nepravilna računica s prihrankom na obratnih sredstvih pa ostanejo še naprej aktualni, sicer bi prav gotovo zanikali znano resnico, da se lahko iz napak veliko naučimo.

Mile Iršič

MLEKO ZA CELJANE

Vsak dan odpeljejo iz celjske mlekarne nič koliko litrov mleka. Zdaj ga tudi v celjskem mestu — kot po vseh drugih večjih krajih — lahko kupimo samo v steklenicah. In takole je pri polnilnem stroju, ki mu morajo osem ur streči pridne roke.

Se bomo res tožili?

Čeprav je sonce v zadnjih dneh že kdaj pa kdaj pokukalo izza oblakov in so žarki predrli debelo meglo, je sneg na naših ulicah in pločnikih še vedno dobro zastopan. Po tlaku hodimo z negotovimi koraki in se jezimo nad tistimi, ki niso pomislili na našo varnost in so pločnike kar pustili pod debelo ledeno skorjo. Nekdo je v Kocenovi ulici padel in si zlomil roko. Ker se je to zgodilo na pločniku, ki ni bil očiščen, se je mož znašel in tožil malomarneža. No, ta bo odslej verjetno pogosteje prijel za lopato! Žal, pa vseh takih, ki se ne ravnajo po predpisih, le ni mogoče tožiti. To najbolje vedo v komunalnem podjetju Javne naprave, kjer se nad neočiščenimi pločniki vsak dan znova jezijo.

»Predpisi pravijo, da morajo biti pločniki očiščeni do šestih zjutraj. Za to bi naj poskrbeli lastniki hiš, ki stoje ob pločnikih, najemniki ali pa lastniki lokalov; za pločnike pa, ki so »javni«, je zadolženo naše podjetje. Pa je s tem vsako leto veliko težav,« so nam potožili v podjetju Javne naprave. »Ljudje se izgovarjajo na vse mogoče načine in naša kontrolna služba ima težko delo. Zgodi se, da mora nadzornik, ki pride opozorit na red, pogoltniti marsikatero pikro, nevljudno besedo.«

»In kako bi pločniki morali biti pravzaprav očiščeni?«

»Na njih sploh ne bi smelo biti snega, tudi najtanjše plasti ne. Če pa se obeta poledica, je treba pločnike posipati s pepelom, žagovino ali peskom. Mislim, da bi se ljudje bolj ravnali po teh pravilih, če bi vedeli, da jih lahko tisti, ki bi se na njihovem nezavarovanem pločniku poškodoval, toži.«

»No, sicer je žalostno, da bi bilo to edino sredstvo, ki bi z njim Celjane lahko navadili na red. In kje so tisti najbolj trdovratni sovražniki očiščenih pločnikov?«

»Najhuje je na Mariborski cesti — čeprav bi morali biti pločniki tam najbolj čisti, če pomislimo na to, koliko ljudi hodi vsak dan po njih — potem na Otoku, v Kersnikovi ulici, pred občinskim ljudskim odborom, v Vodnikovi ulici pred »Klimo« in še marsikje drugje. In nobeno opozorilo ne pomaga! Nekateri celo pravijo, naj bi naše podjetje prevzelo čiščenje pločnikov. To pa je popolnoma nemogoče. Pretekla nedelja je bila prvi prost dan naših delavcev. Letošnji obilen sneg nam počitka res ni privoščil.«

»Kdo pa skrbi za parkinge?«

»Parkingi so že od nekdaj naša zelo boleča točka. Odkar smo uvedli nadzorno službo in določili, naj vozila za parkiranje plačajo 50 dinarjev, smo predmet številnih kritik in nejevolje. Nihče pa ne upošteva tega, da so vozila na teh urejenih parkirnih prostorih pod nadzorstvom in da so celo zavarovana proti eventuelnim poškodbam. V Celju pa imamo še vedno dovolj prostora, kjer lahko vozila spravijo tisti, ki ne želijo, da bi jim ga kdo varoval.«

V Javnih napravah nedvomno nimajo lahkega dela. Prav nič narobe ne bi bilo, če bi se tega zavedali tudi tisti, ki doslej nikakor niso hoteli upoštevati predpisov, ki skrbijo za red in varnost na naših cestah in tudi — na pločnikih! Razne tožbe in prepiri so pri takih zadevah res menda povsem odveč.

tj

Celjski TRG

Bo že bolje

Snežilo je, ko smo se v sredo potikali po celjski tržnici. Ura je bila šele enajst, pa je bilo vendarle že vse prazno. Stojnice so samevale in le v mesnici, v pekarni in v prodajalni Agroprometa so še stali prizadevni prodajalci in prodajalke in si pihali v roke, da bi vsaj malo omilili mraz, ki je neusmiljeno vladal vse naokoli.

Stopili smo k tvarišici Olgi Špes, poslovodkinji trgovine Agroprometa.

»Kako je kaj pri vas v teh mrzlih dneh?« smo jo pobarali.

»Slabo, slabo,« je potožila. »Vse dni samevamo, kupcev ni in tudi blaga ni veliko. In kar je najhuje — tak mraz je, da moramo na vse pridelke kar najskrbneje paziti. Vse namreč kar sproti zmrzne. V prodajalni pa je tak mraz, da na oknih cvetijo večne ledene rože. Tista edina električna pečka, ki jo imamo, prav nič ne zaleže.«

»Rekli ste, da je vaša prodajalna tako — malo slabo preskrbljena? In kaj pravijo gospodinje na to?«

»Nimamo posebnih težav. Veste, zdaj v tem mrazu, vsakdo raje kupuje v prodajalni. Tam je mnogo laže nekoliko dlje počakati kot tu, kjer od vseh strani piha. Tako bi — tudi če bi imeli več blaga — ne mogli vsega prodati. Lahko pa bi bilo več solate, vendar je to tak pridelek, ki najraje zmrzne. Zato imamo solate bolj malo. V glavnem jo dobim z Velenja, radič je goriški, endivija pa z Dalmacije Doslej je primanjkovalo tudi jajčk, zdaj pa smo dobili nekaj uvoženih — tako bi vsaj lahko sklepali po štampiljkah, s katerimi so jajčka »opremljena«. Uvažamo pa tudi pomaranče in limone — iz Izraela, medtem ko so jajčka iz Belgije in Holandije.«

»Kaj pa gospodinje? So ljubeznive?«

»So, kadar kupijo v redu blago in — kadar so cene zmerne. Sicer se pa hudujejo — in kdo se ne bi?«

Tovarišica Olga ima menda kar prav. Že deset let dela na celjski tržnici in ni čudno, če dodobra pozna navade gospodinj in njihove probleme ter težave.

Poglejmo še samo, kakšne so bile le cene na celjski tržnici v preteklem tednu. Krompir je bil po 50 dinarjev, belo glavnato zelje po 60 do 80, rdeče pa po 70 do 90 dinarjev kilogram, kisla repa je imela ceno 70 dinarjev, solata je bila po 600 dinarjev, cvetača po 280, fižol po 180 do 250, čebul iz Ptuja pa po 140 do 150 dinarjev. Skuto so prodajali po 200 dinarjev, domače maslo po 800 in smetano po 320 dinarjev.

»Bo že bolje, ko bo spet toplo, mi je ob slovesu dejal tržni nadzornik, tovariš Murko. Pa bo res?

-ca

Pravde pri Okrožnem sodišču v Celju

Zakonske razveze še vedno na prvem mestu

Ob pregledovanju celotnega poslovanja pravdnega oddelka okrožnega sodišča v Celju v preteklem letu so ugotovili, da se stanje v primerjavi s prejšnjim letom ni bistveno spremenilo. Vloženih je bilo lani **574 tožb.** Kakor prejšnja leta so bili tudi lani na prvem mestu spori o zakonski zvezi. **Bila sta 302 primera,** kar pomeni dobrih **52 odstotkov vseh pravd.** Skoraj v vseh primerih je šlo za razvezo zakonske zveze. Zanimiva je primerjava območij, od koder so pravdne stranke vložile razvezno tožbo: **Celje z okolico 118, Savinjska dolina 39, Šaleška dolina 30, Šmarje pri Jelšah z okolico 29, Šentjur z okolico 22, Slov. Konjice z okolico 1, Laško z okolico 13, Kozje z okolico 6 in Zgornja Savinjska dolina 4.**

Na prvem mestu je **Celje z okolico. Iz Celja, Savinjske in Šaleške doline** je nič manj ko dve tretjini vseh razveznih pravd. Sámi centri navedenih območij, **Celje, Žalec, Petrovče, Velenje ter Šoštanj** pa zajamejo več kot polovico pravd. Sámo **Velenje** in sam **Šoštanj** imata torej toliko zakonskih sporov kot celotno področje občine **Šmarje pri Jelšah** in več kot celotno področje občine **Šentjur** in skoraj toliko kot občina **Slovenske Konjice** in **Laško** skupaj.

Za ugotavljanje ali izpodbijanje očetovstva je šlo v 80 pravdah, kar predstavlja dobrih 12 odstotkov celotnega letnega civilnega pripada. **Iz Savinjske doline jih je 15, iz Celja in okolice 13, iz Slov. Konjic 10, iz Laškega z okolico 9, s področja občine Šmarje pri Jelšah 9, iz Šaleške doline 8, iz Šentjurja z okolico 6 in iz Kozjega z okolico 3.** Več kot polovica vseh tožb te vrste iz Savinjske doline izhaja iz centrov: **Žalec, Petrovče, Griže, Polzela in Prebold.** Na tem ozkem geografskem področju je torej pripadlo toliko očetovskih pravd kot s področja celotne občine **Slov. Konjice.**

Rahlo je v porastu število odškodninskih pravd, katerih večina se nanaša na zahtevke iz prometnih nezgod. Značilen primer odškodninskih tožb so one, ki jih vlagajo zasebniki proti **Cinkarni** za škodo, ki jo povzroča tovarna s škodljivimi plini. Gre sicer za nekaj tožb, vendar pa je v eni sami tožbi nič manj kot **259 tožnikov...** Značilnost teh sporov je ponavljajoči se značaj zahtevka in visoka vrednost spora. Tu je treba misliti na kompleksno pravno ureditev vprašanja odškodnine ob sodelovanju politično teritorialnih enot. Sodno ugotavljanje škode je skrajno nepraktično in za pravdne stranke, posebno še za oškodovanca, preveč zamudno.

Spori iz kooperacije kmetovalcev s kmetijskimi zadrugami so razmeroma redki. Zahtevajo pa posebno skrbno obdelavo s pravnega in družbeno-političnega stališča. Domala vsak spor pomeni precedenčni primer za podobne situacije na ustreznem področju. Če je v kooperacijskem razmerju več oseb prizadetih, vloži namreč po navdi le eden izmed njih tožbo, vsi ostali pa čakajo na izid pravde in se šele potem ravnajo po odločbi sodišča. Zaradi zapletenosti pravnih in družbeno-političnih vprašanj bi bila potrebna čimprejšnja podrobna analiza kooperacijskih razmerij.

Med ostale spore bi bilo treba navesti kot omembe vredne one, kjer gre za razveljavljanje pogodb o dosmrtnem preživljanju ter za ugotavljanje deleža iz skupnega premoženja, ki sta ga pridobila zakonca z delom v zakonski zvezi. Prva vrsta sporov je v malenkostnem porastu.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V Celju je bilo v času od 19. do 26. januarja 1963 rojenih 21 dečkov in 23 deklic.

POROČILI SO SE:

Slavko Dimuz, traktorist in Štefanija Krajnc, lesna delavka, oba iz Celja. Janez Čepin, uslužbenec in Justina Hudolist, uslužbenka, oba iz Celja. Mihael, Milan Knez, veterinar in Marija, Pavla Vedenik, profesor germanistike, oba iz Laškega. Frančišek Zveplan, učitelj in Angela Alif, učiteljica, oba iz Mišjega dola. Anton Brezovšek, tehnik TT in Anemarija Polenek, čistilka, oba iz Celja. Jožef, Branko Kodela, tkalec iz Dobrove in Jožefa Zorko, tkalka iz Celja. Leander Pegan, absolvent VPŠ iz Ljubljane in Edita Teslič, učiteljica iz Vojnika. Maks, Dušan Šetinc, elektrotehnik iz Brežic in Erika Arzenšek, učiteljica iz Dobja. Milan Lampret, zidar iz Zadobrove in Karolina Pogorevc, tkalka iz Šmiklavža.

UMRLI SO:

Štefka Standniger, upokojenka iz Žalca, stara 57 let. Ferdo Majhenič, poljski delavec iz Dobriča p. Polzeli, star 50 let. Ivan Skočir, upokojenec iz Celja, star 69 let. Aleksander Rojnik, otrok iz Celja, star 4 mesece. Karl Grobelnik, otrok iz Polzele, star 5 mesecev. Danica Kroflič, inv. upokojenka iz Vojnika, stara 30 let. Maksimiljan Kračun, upokojenec iz Črešnjic, star 67 let. Emil Burger, upokojenec iz Radeč, star 67 let. Franc Vrbič, upokjenec iz Grobelnega, star 52 let. Ana Antipin, gospodinja iz Celja, stara 85 let. Ivan Detiček, železničar iz Razgorja, star 23 let. Drago Hribernik, otrok iz Podvrha, star 4 mesece. Branko Borlak, otrok iz Celja, star 3 leta. Karl Gostečnik, premogar iz Pake, star 34 let.

Ponedeljek, 4. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Poje vam Nat King Cole, 17.25 Športni tednik, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Torek, 5. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Matineja narodne in domače glasbe, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Sreda, 6. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Glasbeni nokturno, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Četrtek, 7. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Koncert simfonične glasbe, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Petek, 8. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Zborovski intermezzo, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Sobota, 9. februar: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Za prijeten konec tedna, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Nedelja, 10. februar: 12.00 Pogovor s državljani, 12.10 Obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 Za vaš oddih, 12.45 Literarna oddaja

RADIO CELJE

Prometna kronika

Sneg in ledena ceste so tudi te dni terjale svoj davek. Težjih promet sicer k sreči ni bilo, vendar so na oddelku za notranje zadeve zabeležili več manjših prometnih nesreč, ki so se v glavnem pripetile zavoljo slabo prevoznih cest in neprevidnosti voznikov.

Z OSEBNIM AVTOMOBILOM V OGRAJO

V torek se je v Brestanici pred železniško postajo pripetila prometna nezgoda. Na blagem ovinku je voznik osebnega avtomobila LJ 87-96 zaviral. Srečeval je namreč tovorni avtomobil NM 10-90. Ker pa je bila cesta poledenela, je osebni avtomobil zaneslo v prednji levi del tovornjaka, nato pa ga odbilo v ograjo ob cesti.

Na osebnem avtomobilu je za okrog 600 tisoč dinarjev, na tovornjaku pa za okrog 20 tisoč dinarjev škode.

NESREČA PRI SREČAVANJU

24. januarja sta se v Škornjem pri Šoštanju srečevala tovorni avtomobil CE 38-77 in MB 14-91. Ovinek je bil zelo oster in vozili sta trčili. Na obeh vozilih je za okrog 100 tisoč dinarjev škode.

SLABE GUME IN HITRO ZAVIRANJE

V torek se je v Sotelskem pripetila prometna nesreča. Iz smeri Brežice proti Senovu je vozil osebni avtomobil NM 16-29. V Sotelskem je prepozno opazil na nasprotni strani stoječi tovornjak z registrsko oznako NM 19-42. Zaviral je, zavoljo spolzke ceste in gladkih gum pa ga je zaneslo v tovornjak. Na osebnem avtomobilu je za okrog 180 tisoč, na tovornjaku pa za okrog 20 tisoč dinarjev škode.

Tokrat imajo besedo *dimnikarji*

Ker smo v eni izmed zadnjih številk našega lista objavili na račun dimnikarskih uslug pritožbo neke celjske gospodinje, so nam celjski dimnikarji odgovorili takole:

Obremenjenost, predvsem v zimskem času, je vzrok, da se na vsak telefonski poziv, ali naročilo, dimnikar ne more zglasiti pri stranki prav takrat, kot bi le-ta želela. Dimnikarji imamo namreč določena območja svojega dela, pri tem pa določen tudi dan in čas za čiščenje štedilnikov in dimnih naprav. Mnogokrat se zgodi, da gospodinje pozabijo na določeni dan in zakurijo v štedilnik. Kajpak ta dan delo ne more biti izvršeno. Tudi to, da gospodinje gredo od doma, večkrat celo za več dni, zavira dimnikarjevo delo. Prav tako je neprijetno tudi to, da nekatere gospodinje nočejo dati očistiti štedilnikov in dimnih naprav, za kar pa nosi odgovornost le dimnikar. Tako se mora k tem strankam vračati večkrat in čeprav krivda ni njegova, je takšna pot brezplačna.

K vsem tem bi radi povedali tudi to, da so okolnosti, v katerih dimnikarji delajo, zelo težavne. Deževje, mraz in burja so spremljevalci »črnih, sajastih mož«, zato ni čudno, da si ti izbirajo nove poklice.

Pa še to! Ali morda veste še za kakšno podjetje, ki bi svoje usluge zaračunalo po tako nizki ceni — 50 din — kot dela to Dimnikarsko podjetje?

KRONIKA NESREČ

SMRT OB SLAMOREZNICI

Pretekli torek se je ob slamoreznici ponesrečil Franc Centrih, doma iz Rečice pri Laškem. Pokojni Centrih se je pripravljal, da bo s slamoreznico napravil rezanico. Pognal je stroj, nato pa je hotel pod transmisijsko gredjo na drugo stran gospodarskega poslopja po slamo. Spojna vijaka sta ga zgrabila za suknjič in ga pričela navijati, dokler se ni Franc Centrih zadušil. Neprevidnost in neprimerna obleka sta bili tokrat tisti, ki sta povzročili smrtno nezgodo.

UMRL KMALU PO NEZGODI

V železniški kurilnici v Prelogah se je pretekli četrtek dogodila huda nezgoda. Smrtno se je ponesrečil Karel Gostečnik, doma iz Pake pri Velenju. Nesreča se je zgodila, ko je med premikanjem vagona vzpenjalna naprava stisnila Karla Gostečnika, ki je nato v popoldanskih urah istega dne poškodbam podlegel.

OBLEZAL JE MED TIRI

Na celjski železniški postaji že precej časa ni bilo težjih nezgod. Preteklo sredo pa se je vendarle primeril dogodek, ki je terjal življenje Ivana Detička, premikača, ki je bil doma iz Razgorja pri Slovenski Bistrici. Ivan Detiček je hotel priklopiti vagon k ostali kompoziciji, pri tem pa je utrpel težji udarec in obležal med tiri. Kmalu po nezgodi je izdihnil.

PRIPOJITEV

Na nedavni seji občinskega ljudskega odbora v Šoštanju so na predlog sveta za gospodarstvo potrdili sklep organov upravljanja Mednega salona v Velenju in frizerske obrti »Vesna« v Šoštanju o pripojitvi k komunalno obrtnemu centru v Velenju. Obe podjetji sta imela dokajšnje težave pri svojem poslovanju in kot kaže jima bo prav ta pripojitev omogočila boljše poslovanje.

— že

Rešujmo, čeprav s težavo...

Vprašanje zdravstvene službe je v konjiški občini vsaj glede zdravstvenih objektov kar zadovoljivo rešeno, nikakor pa tega ne moremo trditi za zdravstveni kader in to še posebej za zobozdravnike. Pri 17.000 prebivalcih in od tega štiri tisoč zaposlenih imajo le tri zdravnike splošne prakse, enega zobozdravnika in medicinski kader v splošni ambulanti. S takšno zasedbo je nemogoče reševati zdravstveno problematiko. Kljub predvideni izgubi 45 milijonov v lanskem letu pa je s skupno akcijo vseh subjektivnih sil v občini uspelo znižati te stroške. Največ je k temu pripomogla povezava zdravstvene službe s podjetji in uvedbe preventivne službe.

— jo

ZBOROVANJE KRAJEVNE SKUPNOSTI V DOBRNI

Pred dnevi je bilo v Dobrni posvetovanje krajevne skupnosti, kjer so se največ pogovarjali o dokončni ureditvi zdravilišča, gradnji odprtega bazena, gradnji telovadnice in igrišča pri šoli, o rekonstrukciji ceste Vojnik—Dobrna in o adaptaciji stanovanjskih zgradb. Vseh problemov so se lotili z razumevanjem, saj je v celjski komuni prav gotovo mnogo pomembnih objektov, ki jih bo treba zgraditi še pred omenjenimi.

J. B.

Pred letno skupščino *združenja borcev v Celju*

Po zelo uspešnih letnih konferencah krajevnih organizacij Združenj borcev NOV na območju celjske občine, se sedaj občinsko predsedstvo pripravlja na letno skupščino, ki bo 4. februarja v Narodnem domu v Celju.

Delo krajevnih organizacij je bilo v preteklem letu zelo razgibano. Vso pozornost so posvetili skrbi za borce, invalide, otroke padlih borcev in žrtev fasističnega nasilja in drugim. Organizacija pa je reševala še stanovanjske probleme, šolanje in prekvalificiranje članov in podobna vprašanja.

Ob polletju . . .

Še nekaj dni in znova se bodo odprla šolska vrata. Mladina je letos imela resda lepe zimske počitnice, saj je vsepovsod dovolj snega za zimsko veselje. In prav v teh dneh, ko so otroci samo pod našim, domačim okriljem, je čas, da navežemo nekaj misli o vzgoji v družini in v šoli.

O pomembnosti vzgoje v družini je že neštetokrat bilo govora, kljub temu pa najbrž nikoli ni odveč o tem vedno znova pisati. Vzgoja pač sodi k najodgovornejšim dejavnostim človeka. Največji misleci človeštva so soglasni, da je vzgoja najtežja in najbolj zapletena dejavnost, katero izvršuje človek. Marsikdo ob treh splošnih ugotovitvah zmaje z glavo in se vprašuje, kaj je pač taliko težavnega. V odgovor pa bi zadostoval samo skromen pogled na neštete žrtve nepravilne vzgoje.

Najhuje pri vzgoji je to, da povzročene vzgojne napake odkrijemo običajno šele takrat, ko jih ne moremo več ali pa le s težavo še zmoremo popraviti. In še to: škoda, ki smo jo napravili otroku, navsezadnje ni škoda poedinca, temveč celotne družbe.

Na doraščajočega otroka vpliva poleg šole nešteto drugih vzgojnih činiteljev, kot so: družbeno okolje, film, knjige, cesta ipd. Najvplivnejši činitelj, ki v celoti odloča o družbeni vlogi človeka, je pač družina.

Šola sama nikoli ni bila niti ne more postati edinstven vzgojni in izobraževalni činitelj pri oblikovanju človeka. Zdravega, dobrega in vrednega človeka vzgoji celotna družba in prav zato je potreba po smotrnejšem povezovanju široke družbe z vzgojnimi in učnimi zavodi več kot utemeljena. Šola izpolnjuje le del njej pripadajočih nalog za vzgojo in izobrazbo. Smoter vzgoje in izobrazbe bo mogoče doseči le z akcijo vseh socialističnih sil družbenega okolja šole.

In če bomo znali šolo podpreti v njenih prizadevanjih ter s pravilno domačo vzgojo že predšolskega otroka voditi po pravi poti, potem je prav v teh prizadevanjih dosežena enotna družinska in družbena vzgoja v smeri oblikovanja socialistične družbene zavesti.

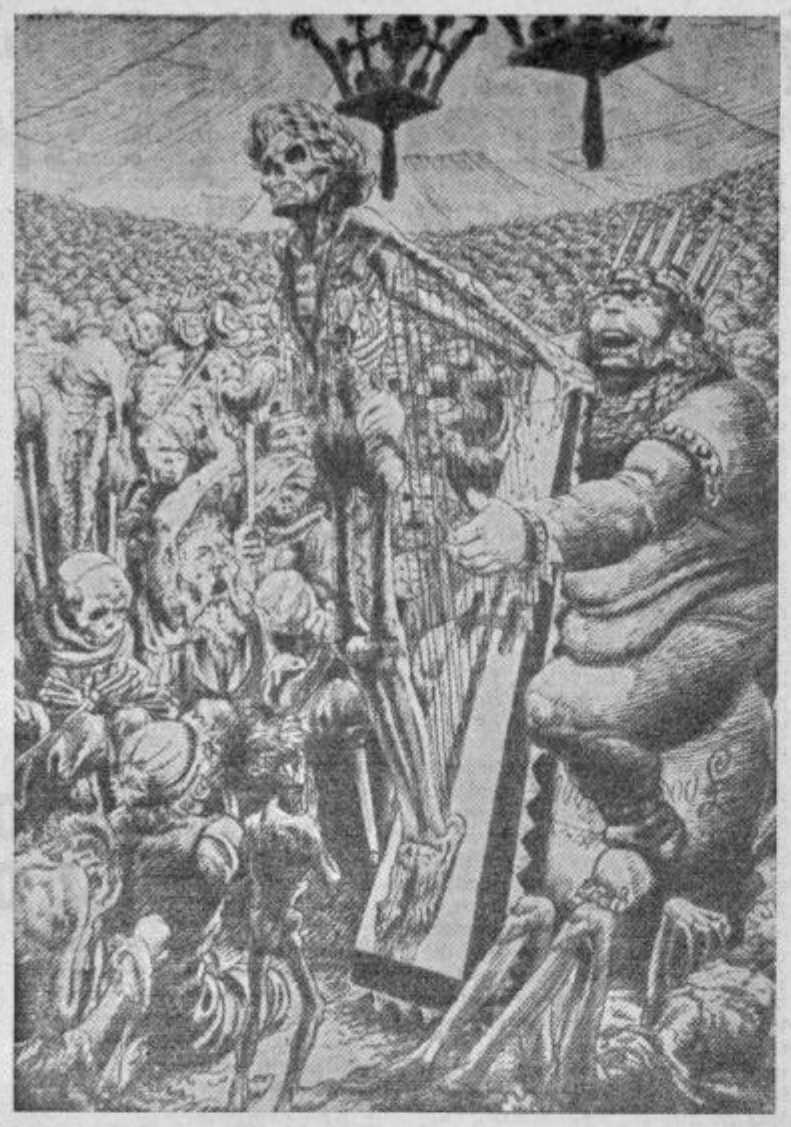

»Hvalnica prvi svetovni vojni« je iz Smrekarjevega cikla »Zrcalo sveta«. Ta mojstrovina je porojena iz večnega strahu, ki biva v slehernem pred strahotami vojne. Njen pomen in njena grozljiva zgovornost sta pa še vse večja z nenehnim razvojem tehnike.

Ob razstavi del Hinka Smrekarja v Celju

● *Te dni nam celjski likovni salon nudi v ogled čudovito in edinstveno razstavo del prvega slovenskega karikaturista, žgočega likovnega satirika, ki je z do takrat nesluteno likovno kritiko posegel v družbeno in kulturno življenje Slovencev. Njegova motivika in tehnika sta nekaj čisto svojskega. Ne vprašujemo se, zakaj ne srečujemo v njegovih delih lepote; — vsebina — pripovednost njegovih perorisb je v svoji neobičajnosti polna silne izpovedne stvariteljske moči.*

● *Dejali bi lahko, da Smrekarju ni moglo izbeči nič smešnega. Vse, kar je kazalo svojo bolestnost ali nadutost kot narodovo veličino, je Smrekar duhovito osmešil. Stal je sredi življenja kot v areni in bičal s svojim peresom politične veljake, slovenske umetnike, svetovne politične dogodke in preprosto vraževernost ljudi. Toda ne le to! V njegovih delih se prav z realistično potenco zaiskri boleče, trpko življenje našega rodu. In kot da je v teh hipih občutil tudi samega sebe, so ta dela brez posmeha, brez žgoče satire; čeprav polna obtožb. Majhen, ponižan in teptan je ta njegov človek in zazdi se ti, da je umetnik v teh delih najtesneje zaživel s svojim narodom.*

● *Smrekarjev umetniški vrh pa je nedvomno v njegovih nedosegljivih karikaturah. V delih »Maškarada slovenskih literatov« in »Maškarada slovenskih upodabljajočih umetnikov« se nam kot na galeriji zvrstijo vrline in napake naših umetnikov.*

S krepko, duhovito karikaturo »Boj za proletarca« obračuna na jedek način z izkoriščevalskim mesijanstvom zlagane meščanske družbe.

● *Neusmiljenost kapitalističnega izžemanja in izkoriščanja je nujno vodilo ljudi k primitivnemu pojmovanju lepšega v preteklosti in s tem v zvezi k verovanju v ljudsko izročilo o mističnih dogajanjih. Tako je tudi v tej tematiki, ki naj pomeni protiutež tegobam življenja, zaživel Smrekar in izražal med obema vojnama razklanemu, bodočnosti oropanemu človeku, njegovo intimno, čeprav temno preteklost.*

● *Če ocenjujemo Smrekarja in njegov pomen, potem ga postavljamo ob Cankarja. Rodila sta se v času, ko je bilo potreba tolikо iskrenosti, smelosti in kritičnosti in njuno delo je za politično in kulturno življenje Slovencev neprecenljivo. Nikjer nista klonila. Neizprosno sta vodila svoj osebni, umetniški in narodnostni boj.*

● *Tudi samemu sebi ni prizanašal. Njegova izredno odlična avtokarikatura ima namreč sočasno krepek poduk vsem tistim, ki so ga zaradi jedkosti in satirične žolčnosti sovražili. S tem, da se je upodobil z angelskimi perotmi, je najbolje izpovedal vsem, da je navsezadnje še dovolj blag do njihovih napak.*

—j

ALI ZAOSTAJAMO ZA ŽIVLJENJSKO STVARNOSTJO?

● Ob temeljitem pregledu osnutkov občinskih statutov ● celjskega okraja je v večini komun močno opazna tendenca, da so se v osnutkih zadovoljili z enim ali z dvemi ● členi o kulturi in na ta način so nastale hudo opazne razlike vrednotenja pomembnosti posameznih družbenih ● področij. Enako važna pa je ugotovitev, da razen v enem ● primeru ni nikjer govora o načinu financiranja kulturne ● dejavnosti.

Predvsem je vredno, da se zamislimo o pavšalnih, kratkih določilih s področja kulture, ki torej kažejo, da med posameznimi komunami ni nobenih razlik, ali da nimajo svojih specifičnosti. Jasno pa je, da ima vsako zaključeno območje nekaj svojskega pa najsi bo to na gospodarskem, socialnem, kulturnem ali drugem področju. Takšen pavšalni, neljub odnos do kulture odreka kulturi in njeni dejavnosti pravo mesto v celotni rasti in prav tako njen odločujoč vpliv na sedanjost in bodočnost. V glavnem prevladuje mnenje, da je občina tista, ki skrbi za kulturo in ji daje sredstva, jo torej podpira, medtem ko le redke gospodarske organizacije čutijo, da bi z določenimi sredstvi ustvarili skupni sklad za kulturo.

Vse kaže, da nihče noče prav vedeti, kdo naj bi bil odgovoren za financiranje te prepotrebne veje življenja. In ker ni moč najti skupnega jezika, se poraja nekakšen čuden, nerazjasnjen odnos med občinskimi in družbenimi organi do kulturne stvarnosti. Žrtev tega odnosa pa je kulturna dejavnost.

Najraje se bremena prelagajo na formalno odgovornost, češ, da bodo že nekje poiskali sredstva. Nihče pa ni obvezan, koliko in kdaj naj jih da. Pri vsem tem pa je v današnjem kulturnem življenju in kulturnosti v posameznih krajih v mnogočem odločujoč vpliv ostankov malomeščanske miselnosti, ki očitno daje prednost le nekaterim kulturnim dejavnostim in še te običajno vodi s klasičnimi, naši stvarnosti ne več primernimi metodami.

Prav ta ožina gledanja na kulturo skozi prizmo gledališke sekcije se odraža v krizi Svobod in prosvetnih društev.

Nedvomno bo treba pri razpravah o osnutkih statutov temeljito premisliti in prisluhniti naprednim hotenjem, da ne bi ugotovili, da nas je čas prehitel in da zaostajamo za življenjsko stvarnostjo. Od določil v statutih, ki naj postanejo izraz naših dejanskih potreb, bo odvisno ali bomo uspeli ovrednotiti našo družbeno sredino. Vsekakor pa je realizacija teh hoteni v tesni odvisnosti od dovoljnih sredstev in prav tako prepotrebnih kulturnih objektov.

Kultura ne sme biti nekaj postranskega niti ne sme in ne more biti sama sebi namen: njeno vrednost bomo ob postavitvi na pravilno mesto v komuni spoznali po konkretnem učinku na celotno družbeno dogajanje in pri vzgoji ter preobrazbi občanov.

-jo

Najdelavnejša sekcija

Na nedavnem občnem zboru DPD Svobode v Rečici ob Savinji so prav posebej pohvalili izredno delavno dramsko sekcijo, ki je v letošnji sezoni resnično da vodilna v kulturno zabavnem življenju kraja. Še posebej pa je ta pohvala izrečena zato, ker so dokazali, da se kljub pomanjkanjem prostora da z dobro voljo vse doseči.

Doslej so uprizorili igro »Postržek«, samostojno pripravili celotni program proslave za krajevni praznik, pred nedavnim pa igrali Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Ti uspehi so jim dali tudi poleta in tako so sklenili, da se bodo letos prvič udeležili sektorske revije in pomerili svoje igralske sposobnosti z drugimi. Za revijo, ki bo konec februarja v Letušu, že prav pridno vadijo komedijo Dobričanina »Skupno stanovanje«. Ker pa vadita kar dve skupini, in sicer druga Jurčičevega »Desetega brata«, menijo, da naj kvaliteta uprizoritev odloča, s katerim delom bodo tekmovali.

Ni pa dramska sekcija edina. Zelo lepe uspehe je v letošnji sezoni dosegla tudi knjižnica, ki je uspela razširiti krog svojih bralcev.

Članstvo Svobode pa je vodilno pri manjših popravilih kulturnega doma in prepričani so, da bodo skupno z ostalimi organizacijami kaj kmalu tudi našli rešitev za klubske prostore, ki bi prav v zimskih dneh lahko čudovito zaživeli.

R. B.

Seminar za mladinske voditelje

Občinski komite Ljudske mladine Slovenije v Mozirju je pred dnevi organiziral v Logarski dolini dvodnevni seminar za člane občinskega komiteja LMS in predsednike mladinskih aktivov v mozirski občini. Na seminarju so obravnavali aktualne družbeno-politične probleme komune. Poseben poudarek so dali razpravi o družbenem planu in proračunu občine za letošnje leto in osnutku občinskega statuta. Na seminarju so govorili tudi o idejno-političnem delu z mladino in o metodah dela v mladinskih aktivih. Seminar je bil namenjen zboljšanju dela mladinskih aktivov in boljšemu poznavanju problemov komune.

-r.

Še enkrat: KULTURA v luči dinarja

Naš komentar

»Kultura mora postati last vsakogar; njegova osnovna duševna potreba — znaniteljica etičnih norm nove, socialistične družbe!« Pot k temu cilju pa je tesno vezana na celotno družbeno življenje, na vse tiste težave v razvoju in drobne napake, ki nastajajo pri veliki preobrazbi družbe —to je pri rasti osebne zavesti poedinca kot predpogoju dobrega, zdravega kolektiva. Prvi pogoj je naša družba ustvarila. Kultura je dandanes dostopna vsakomur (fizično), nikakor pa ne smemo trditi, da je naša kultura postala že potreba vsakogar! Prav tako pa bi bilo premišljevanja vredno, če je današnja kultura (v smislu umetnosti) po svoji razumevnosti dostopna zmogljivosti poedincev za sprejemanje kulturnih vrednot.

Nedvomno ni odveč, če si pobliže ogledamo politiko kulturno-umetniških ustanov in poizkusimo vsaj približno nakazati napake v dosedanjem delu in prednosti, ki jih prinaša nov način finansiranja.

Prerez skozi prakso delovanja gledališč nam kaže, da je žal tovrstna kultura še vedno le bolj domena izbrancev. In kje tičijo vzroki? Najbrž v preozkem krogu izbire kulturnih dobrin za kulturnega potrošnika. Ni pa ta vzrok edin, vendar pa je zelo odločujoč. Premalo se je povpraševalo za mnenje potrošnika in nič čuda ni, če ta ustaljeni način veča razkorak med gledalci in igralci. Posledica razkoraka pa so večne tožbe gledališčnikov o slabem obisku, slabem finančnem efektu ipd.

Z novim načinom financiranja, ko bodo gledališča sklepala pogodbe za vsako predstavo posebej, pa bo načelo kulturnih potreb in hotenj široke družbe stopilo v veljavo in bo krepko poseglo v našo repertoarno politiko. Kulturno-umetniške ustanove bodo torej posegle po lažjih — dostopnejših delih, ki bodo vzgajala kulturnega potrošnika, vnesla bodo v svoj repertoar tudi več kulturne zabave in prav s to široko vzgojno dejavnostjo bodo opravila drugi pogoj (da bo kulturni potrošnik začutil potrebo po kulturi. Torej ni način financiranja instrument, ki bi kulturo zgolj komercializiral, daje ji le širšo družbeno pomembnost. Prav s tem pa dobiva kultura tudi svoje časovno pogojeno mesto in vlogo ter se kot družbena nadstavba vključuje v osnovne zakonitosti ekonomike: ponudbe in povpraševanja.

-že

Šolstvo v konjiški občini se bori s težavami

Na območju konjiške občine deluje 15 osnovnih šol s 3.200 šoloobveznimi otroki. Večina šol pa ima premalo prostorov in tako sta le dve (v Tepanju in Spitaliču), kjer imajo pouk le v eni izmeni. Večina šol ima dvoizmenični pouk, dočim je v Zrečah ta problem najbolj pereč, kajti troizmenični pouk ni le za prosvetni kader težak, temveč tudi ne more nuditi tiste kvalitete, kot jo pričakujemo. Kaže, da bodo v letošnjem letu vsaj delno odpravili te nevšečnosti, saj bodo slednjič predali novo šolsko poslopje svojemu namenu. Razširili pa bodo tudi šolo v Ločah za dve učilnici in tako bo le-ta lahko sprejela v celoti učence nižjih razredov iz Jerneja in Žič.

Tudi v konjiški občini ugotavljajo, da nimajo najboljšega kvalifikacijskega sestava na šolah, saj jim primanjkuje dokajšnje število predmetnih učiteljev za pouk v višjih razredih osnovne šole.

Vsekakor bo treba čimprej misliti na to, da bi omogočili dobrim, uspešnim učiteljem študij na višji pedagoški šoli, kajti le na ta način bodo lahko bodoče občinske skupnosti reševale probleme v šolstvu.

Gostovanje v Trbovljah

V nedeljo je velenjska rudarska godba na pihala gostovala v Trbovljah na velikem jubileju: 60. obletnici ustanovitve rudarske godbe v Zasavskem revirju. Prav za to pomembno proslavo so mladi velenjski godbeniki pod taktirko kapelnika Iva Marina naštudirali »Tosco« in so s svojim odličnim izvajanjem tudi osvojili publiko.

Kazalo bi, da bi to izvedbo dali tudi na domačem odru v Velenju, kjer je v letošnjem letu vse premalo tovrstnih kulturnih prireditev.

Čangalović - Don Kihot bo gostoval v Celju

Na sredi koncertne sezone bodo imeli koncertni poslušalci v Mariboru in Celju priliko prisostvovati izrednemu umetniškemu dogodku: naš znameniti basist, prvak beograjske opere MIROSLAV ČANGALOVIĆ bo gostoval z dvema koncertoma v Mariboru (v torek, 5. februarja) in v Celju (v sredo, 6. februarja).

MIROSLAV ČANGALOVIĆ je na pobudo Koncertne direkcije Slovenije dobil v svojem gostem koledarju gostovanj nekaj dni časa, da pride v Slovenijo. Povabilu se je odzval s tem, da bo v Mariboru in Celju s pianistom DUŠANOM TRBOJEVIĆEM izvedel večer pesmi in arij. Spored sestavljajo stare italijanske arije, arije iz Mozartove Figarove svatbe in Goundovega Fausta ter scena Don Kihotove smrti iz Massenetove opere Don Kihot. Razen tega bo MIROSLAV ČANGALOVIĆ pel nekaj pesmi iz svojega obširnega repertoarja: Schuberta, Schumanna, jugoslovanskih in ruskih skladateljev.

Odveč bi bilo ponavljati, kakšen mojster je MIROSLAV ČANGALOVIĆ: s svojimi opernimi kreacijami, z Borisom Godunovim, s Knezom Igorjem, posebej pa še z Don Kihotom je zaslovel po vsej Evropi, od Londona in Edinburga do Moskve in Leningrada. Prav z Don Kihotom je v letošnji sezoni doživel nedeljena priznanja v največjih evropskih opernih hišah; njegov uspeh je z njim delil naš Ladko Korošec v vlogi Kihotovega oprode Sanča Panse. Nič manj uspešen interpret ruskega pevskega repertoarja je MIROSLAV ČANGALOVIĆ v delih Musorgskega, Borodina in Glinke. Posebej opozarjamo na izvedbo treh pesmi Musorgskega (Kozel, Pesem o bolhi, Seminarist), ki jih bo ČANGALOVIĆ pel na svojih koncertih v Mariboru in Celju.

S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Andrić I.: Zapisi o Goji. Novi Sad 1961. S. 15309/21.
Dapčević P.: Taktika partizanskih odreda i brigada v toku NOB. Beograd 1961. S. 16136/27.
Đorđević Z.: Geologija nafte. Beograd 1961. S. II 2416/1.
Filipović I. & P. Sabioncello: Laboratorijski priručnik 1/I. Gravimetrijska i volumetrijska analiza. Zagreb 1962. S. 22796.
Filipović V.: Klasični njemački idealizam i odabrani tekstovi filozofa. Zagreb 1962. S. 14113/7.
Hauser A.: Socialna zgodovina umetnosti in literature. I-II. Ljubljana 1961-1962. S. 22339.
Hegel G. W. F.: Estetika. I-III. Beograd 1955-1961. S. 19861.
Jemnović R. & M. Jović: Zbirka novih školskih propisa. I-II. Beograd 1960-1962. S. 21541.
Makedonska književnost. Beograd 1961. S. 5689/568.
Menaše L.: Avtoportret v zahodnem slikarstvu. Ljubljana 1962. S. II 2410.
Neufert E.: Pravila gradevinarstva. Beograd 1952. S. III 14.
Pestalozzi J. H.: Kako Gertruda uči svojo decu. Beograd 1946. S. 19169/14-15.
Rocco F. & R. Obraz: Tržišta Evrope. Zagreb 1961. S. 23309/2.
Scholes P. A.: The Oxford Companion to Music, 9. ed. London, New York & Toronto 1960. S. Č 8.
Šemjakin F. N.: Myšlenie i reč'. Moskva 1960. S. II 2407/113.
Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u hrvatskoj povijesti od 925-1925 . . . Zagreb 1925. S. III 18.

S knjigo med občane

V Šmarski občini je bilo precej vaških knjižnic, ki so životarile, ker posamezna prosvetna društva niso nikoli imela dovolj sredstev za nabavljanje novih knjig. Že pred leti so pri občinski zvezi Svobod in prosvetnih društev pričeli razmišljati, kako bi s skromnimi sredstvi vendar knjižnice zaživele. Uspeh ni izostal. Pred časom so v Bistrici ob Sotli odprli šmarsko potujočo knjižnico.

Skupina pionirjev je izvedla ljubek program utrinkov iz del najvidnejših slovenskih književnikov. Predsednica okrajnega sveta za knjižnice *Marica Zorkova* je posebno zahvalo izrekla *Ljudmili Jan*, ki je z izredno sebno prizadevnostjo pripomogla k ustvaritvi prve šmarske potujoče knjižne zaloge, tako da bodo občani lahko prebirali vedno nova dela. Pravkar so nabavili še 550 novih knjig. V šmarski občini bosta trenutno delovali dve veliki knjižnici: v *Rogaški Slatini* in v *Bistrici ob Sotli*, nedvomno pa bo potrebno sčasoma misliti na posebno osredno knjižnico, ki bo samostojno delovala za vse območje. S knjigo je potrebno med občane, kajti to je izobraževalno sredstvo, ki seže lahko v zadnji dom v najbolj oddaljenem predelu občine.

Kmetijski stroji sicer ne mirujejo, toda v teh dneh je glavna skrb za popravilo

Škodljivo delovanje prekupčevalcev

V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

Zgornja Savinjska dolina je za naše kmetijstvo značilna zlasti po velikih količinah lesa. Tako je na primer samo Lesna industrija Nazarje lani izvozila kar 10 odstotkov vsega izvoza lesa iz Slovenije. To je prav gotovo izredno lep uspeh Zgornje Savinjske doline.

Sodijo pa, da bi pri tem dosegli še več, če bi v preteklem obdobju bilo več sodelovanja med zadrugo in gozdnim gospodarstvom v Nazarju. Razen tega pa so nemoteno delo zavirali tudi razni prekupčevalci. Istočasno zatrjujejo, da bo z združitvijo zadruge in gozdnega gospodarstva in z enotno politiko na vsem območju mozirske občine odpadlo precej nepotrebnih nevšečnosti.

Zlasti pomembno je to vprašanje spričo dejstva, da je v tem koncu celjskega okraja gozdarstvo najpomembnejša gospodarska panoga in da predstavlja po podatkih za lansko leto tretjino bruto proizvoda v mozirski občini. Ob tem je gotovo, da ni možno ločiti kmetijske politike od gozdarstva, če nočemo priti v dvotirnost. No, izkušnje iz preteklega obdobja to tudi potrjujejo.

Ko v Zgornji Savinjski dolini razpravljajo o teh problemih, pogosto poudarjajo potrebo po prelivanju sredstev iz gozdarstva za krepitev čiste kmetijske proizvodnje. To je v sedanjem razvojnem obdobju tudi nujnost — vse bolj pa se v ospredje zastavlja potreba po kontroliranem prelivanju sredstev in s tem tudi ustvarjanjem možnosti za kontrolo in analizo o koristnosti vloženih sredstev. To načelo si je nova velika zadruga v mozirski občini za naslednje obdobje zastavila kot vodilno, kajti nekateri nerešeni problemi v kmetijstvu bodo zahtevali znatne investicije.

Še en problem obstoja, ki je domala že leta v tem predelu celjskega okraja nerešen. Gre za proizvodnjo kvalitetnega semenskega krompirja. Doslej se je navadno dogajalo tako, da so spričo neugodnih odkupnih cen in špekulativnih pojavov kmetovalci semenski krompir prodali zasebnikom. Ob spravljanju krompirja so vsako leto krožili po Zgornji Savinjski dolini tovornjaki in osebni avtomobili. Kvaliteten krompir so pobrali, za semensko blago pa je ostalo malo. Zadruga je doslej bila pri tem nemočna — toda letos se je odločila za lastno proizvodnjo semenskega krompirja, kar bo bistveno spremenilo stanje na tržišču, razen tega pa so tudi drugi predeli začeli gojiti semenski krompir. Ti ukrepi bodo vsekakor vplivali na stabilizacijo trga, kar je bistveni pogoj za ureditev razmer.

Lep uspeh v Rimskih Toplicah

Obrat laške kmetijske zadruge za lastno proizvodnjo v Rimskih Toplicah je v preteklem obdobju zabeležil znatne uspehe. V zadnjem letu so si zastavili predvsem nalogo, da stroške proizvodnje znižajo do te mere, da postane živinorejski obrat rentabilen. Ker imajo nekoliko slabše pogoje — slabša krma in podobno — so mnogi pesimistično ocenjevali njihova prizadevanja in trud. Toda končni obračun je pokazal, da so v celoti uspeli. Tako so se uvrstili v redka družbena posestva, kjer so tudi v sedanjem začetnem obdobju zabeležili rentabilnost pri živinorejski proizvodnji.

Spričo tega jim jasno ni bilo potrebno del sredstev ustvarjenih v drugih kmetijskih panogah prelivati v živinorejo, temveč jih bodo letos lahko koristno uporabili za nadaljnjo razširitev svojih zemljišč in za nekatere nujne investicije.

— Kako ste to dosegli — smo jih vprašali?

— No, sedaj se nam zdi vse preprosto — zniževali smo stroške, kjer to ni vplivalo na prirastek v hlevih, povečali smo storilnost in štedili!

-m.

Velike naloge kmetijstva

Letošnji republiški družbeni načrt, ki je prav gotovo zbir posameznih nalog in prizadevanj, a hkrati delovna orientacija za vse panoge gospodarstva, predvideva izrazito povečanje kmetijske proizvodnje. Relativno zaostajanje porasta in stopnje porasta v kmetijstvu je imelo kopico negativnih posledic, ki so se poznale v vseh panogah — zlasti pa so vplivale na manjši tempo porasta življenjskega nivoja prebivalstva. Zaradi tega predvideva družbeni načrt povečanje kmetijske proizvodnje v povprečju za okoli 19 odstotkov.

Ta številka pa se v posebnih pogojih v celjskem okraju zniža na 15 odstotkov. Od kod ta razlika? Gre predvsem za precejšnje zaostajanje kmetijske proizvodnje v vzhodnih predelih okraja, kjer manjkajo za enkrat še osnovni pogoji, ki bi omogočili višjo stopnjo porasta. Toda znotraj tega povprečja pa se nam pokažejo izrazito velika nihanja.

Tako lahko ugotovimo, da bo zlasti veliko nalogo imelo območje kmetijske zadruge Savinjska dolina, kjer naj bi povečali rastlinsko proizvodnjo na hektar obdelovalne zemlje kar za 33 odstotkov, in sicer ob istočasnem delnem nazadovanju proizvodnje mesa, ker je težnja na tem področju letos, da bi obogatili živinorejski fond.

Ali ne gre morda za pretirano in preoptimistično napoved? Vsekakor ne, kajti v Savinjski dolini so v zadnjih letih predvsem s smotrnim delom in prizadevanji ustvarili osnovne pogoje, ki omogočajo tako hitro napredovanje v kmetijstvu. Gre predvsem za sistematično utrjevanje proizvodnih odnosov med zadružniki in zadrugo, nadalje so ustvarili domala popolne strojne postaje, ki lahko zadovoljijo potrebe. Sodelovanje s kmetijskim inštitutom je bilo vzorno in je dalo odlične rezultate in kar je najvažnejše — v preteklem obdobju so rešili pereče vprašanje kadrov v kmetijstvu in hkrati tudi problem nagrajevanja kmetijskih delavcev. Vse to pa so tiste osnovne slabosti, ki mnogokje še hrome nemoten razvoj kmetijstva.

Ko smo o tem vprašali tovariše v kmetijski zadrugi Savinjska dolina, so nam povedali, da teh pogojev ni moč spremeniti čez noč. Gre za postopen proces in vsaka zamuda se lahko bistveno maščuje. Ali ni v tem veliko resnice?

le.

Zakaj taka marža?

V zadnjem času so zadružniki — predvsem pa člani zadružnih svetov — močno grajali nekatere pojave špekulacij na trgu. Tako so glede krompirja dejali, da visoke marže, ki so bile zlasti očitne v spomladanskih dneh in pri zgodnjem krompirju, v veliki meri vplivajo tudi na nadaljnji razvoj poslovnih odnosov med zadrugami in zadružniki. Slednji so namreč hitro ugotovili, da je bil zgodnji krompir, ki so ga zadruge oskrbovalnemu podjetju prodale po 30 do 35 din, na trgu po 60 do 65 dinarjev. Gre torej le za nekoliko prevelike odstotke pribitkov. Zato sodijo, da bo v naslednji sezoni te pojave potrebno preprečiti.

—m

Z občinske konference SZDL v Laškem

Potreben je skladen razvoj

Preteklo soboto je bila v Laškem občinska konferenca organizacij Socialistične zveze delovnih ljudi, ki je zelo jasno pokazala, da se je prav Socialistična zveza na tem območju organizacijsko močno utrdila in da je postala dejanski pobudnik in nosilec konkretnih nalog na vseh toriščih družbenega življenja. Zlasti bogato je bilo preteklo obdobje glede usmerjanja in pestrosti dejavnosti posameznih krajevnih organizacij. Morda je za to območje še najbolj značilna ugotovitev, da so krajevne organizacije posvetile še posebno pozornost reševanju pomembnejših komunalnih in drugih krajevnih potreb, a hkrati niso zanemarili problemov in nalog v zvezi z razvojem turizma na tem področju ter da je bila vez med industrijo in kraji zelo močna.

Ko so na konferenci obravnavali nekatera aktualna vprašanja gospodarstva, so lahko prizadevanja maloštevilnih podjetij v tej občini lahko samo pohvalili. V Rimskih Toplicah — lesno podjetje — so se zagrizli za izvoz, v »Volni« so pospešeno odpravljali nekatere objektivne težave, v pivovarni pa so se odločno lotili rekonstrukcijskih del, ki bodo tovarni zagotovila nadaljnji razvoj. Omenili so tudi, da bi proizvodni uspehi v preteklem letu bili vsekakor ugodnejši, če bi v začetku leta ne bilo delnega zastoja. Značilna pa je ugotovitev, da je glede tega letos precej bolje, zanimivo pa je tudi, da so odpravili tudi nekatere hibe glede oskrbe zlasti tekstilne tovarne s surovinami.

Kmetijstvo je za laško občino pomembna gospodarska panoga. Zaradi tega tudi ni čudno, če so prav o kmetijstvu na občinski konferenci precej razpravljali. Predvsem so menili, da bo v naslednjem obdobju potrebno posvetiti še **posebno skrb razvoju raznih oblik proizvodnega sodelovanja med zadrugo in zadružniki, kar so v preteklih dveh letih nekoliko zanemarili. Potrebno pa bo smelo in odločno krepiti tudi družbeni sektor kmetijske proizvodnje, kjer bodo morala počasi nastati velika družbena posestva.**

Tudi o turizmu so na konferenci delegati podrobno spregovorili. Sodijo, da je to panoga, ki zaenkrat še ni dobila popolnega statusa gospodarske panoge, čeravno je prav za to območje v tem pogledu značilna. **Opozorili so tudi na potrebo po sistematičnih investicijah za razvoj turizma in pa na posredno vlogo organizacij Socialistične zveze, ki lahko zainteresirajo svoje člane, da urede posamezne kraje.** Sodili so namreč da je urejenost krajev in posameznih izletniških postojank eden od pomembnih činiteljev, ki turista vabi v neki kraj.

Skozi vso konferenco Socialističe zveze v Laškem pa se je kot rdeča nit prepletala zahteva, da naj bo v naslednjem obdobju razvoj predvsem skladen, in sicer na vseh področjih. Vsako skakanje iz skrajnosti v skrajnost je lahko samo škodljiva in v resnici ne prinaša uspehov. Uspehe lahko poganja sistematično, vztrajno in načrtno delo. To pa je tudi njihov moto za naslednje obdobje.

-l

VIŠJA STORILNOST - BOLJŠI DOHODKI

V industriji je povezava med osebnimi dohodki, storilnostjo in zmanjševanjem stroškov proizvodnje že povsem jasna. Žal to spoznanje ni prodrlo še v vse kmetijske organizacije. Istočasno pa bi bili krivični, če bi trdili, da tega kompleksnega problema niso uskladili povsod. Primer iz žalske kmetijske zadruge nas drugače pouči.

Dokaj razumljivo je, da so zadnje občinske konference Socialistične zveze podrobno obravnavale tudi nekatere probleme nagrajevanja kmetijskih delavcev. Medtem, ko je bil to na šmarskem, v konjiškem okolišu in v laški zadrugi poseben problem — pa o tem na žalski občinski konferenci nismo mogli ničesar slišati. Zakaj?

Osebni dohodki kmetijskih delavcev se v povprečju na posameznih območjih gibljejo od 17 do skoraj 30 tisoč dinarjev mesečno v žalski občini. Torej gre za občutno razliko. In od kod ta?

Na to vprašanje so nam v žalski kmetijski zadrugi takole odgovorili:

Problem nagrajevanja kmetijskih delavcev je domala v načelu enak kot v industriji. Povezan je z zmanjševanjem stroškov in povečanjem storilnosti. Naj omenim samo nekaj številk.

Leta 1960 je bilo pri nas zaposlenih 425 delavcev in uslužbencev, 1961 — 337, lani samo 314 in letos v začetku leta jih je le 280. Gre torej za hitro zmanjševanje števila zaposlenih — istočasno nam pa rezultati poslovanja kažejo, da je vsako leto opravljenega vse več dela. Iz tega lahko logično sklepate, da smo se vsa zadnja leta trudili, da bi čim bolj racionalno izkoriščali delovno silo in da bi storilnost dvignili do možne meje. Na tem področju smo precej storili, toda vsega prav gotovo še ne. Zaradi tega sodimo, da bomo v naslednjem obdobju še naprej temu vprašanju morali posvečati posebno pozornost.

Druga značilnost je skrb za zmanjševanje stroškov. Glede tega je zanimiva primerjava o preseganju planskih obveznosti v preteklem letu. Celotni dohodek zadruge glede na plansko obveznost smo presegli kar za 8 odstotkov, istočasno pa so stroški planirano vsoto presegli le za 1 odstotek. Teh sedem odstotkov razlike so se potem izredno ugodno pokazali v nadaljnji delitvi dohodka.

No, in zaradi tega ni čudno, da smo pri nagrajevanju delavcev lahko dosegli izenačenje z industrijskimi delavci, hkrati pa smo ustvarili tudi finančna sredstva za gradnjo stanovanj za kmetijske delavce. Sodim, da bomo letos lahko gradili okoli 45 stanovanj, kar je zelo veliko, a hkrati tudi zelo potrebno.

Kdaj bo konec obrekovanj?

O DELU SODIŠČA V ŽALCU

Na zadnjem zasedanju občinskega ljudskega odbora v Žalcu so odborniki razpravljali o nekaterih posebnostih dela okrajnega sodišča v Žalcu.

V zadnjem letu je okrajno sodišče v Žalcu obravnavalo skupaj 198 kazenskih zadev, kar pomeni za okoli 20 obravnav manj kot pred letom dni. Zanimiva pa je ugotovitev, da so tudi letos prevladovale kazenske zadeve za kazniva dejanja zoper čast in dobro ime. Zelo značilen je tudi podatek, da je med obtoženimi razmeroma veliko gospodinj, ki so zagrešile skupaj 57 kaznivih dejanj, in sicer gre predvsem za žalitve in obrekovanja!

Ko ocenjujejo dosedanje delo, poudarjajo, da so imeli razmeroma malo število mladoletnih prestopnikov. Močneje so bile zastopane civilne zadeve. Največ sporov je zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti, nato pridejo civilni spori zaradi preživnin, o stanovanjskih razmerjih (lani se je zaradi stanovanjskih zadev v Žalski občini pravdalo 60 strank) in podobno.

Spodbuden primer

„SADSOK" v Kostrivnici

Za razvoj kmetijske proizvodnje ni dovolj le prizadevanje znotraj kmetijstva — potrebni so tudi ostali pogoji. Med te sodijo vsekakor tudi, če tako rečemo, komunikacije med kmetijskimi proizvajalci in potrošniki. Čeravno se čudno sliši, je vendar to eden od osnovnih pogojev za razvoj kmetijstva. Ustvariti te pogoje pa ni povsod lahko. Pravim povsod, kajti tu so prav gotovo izvzeti kmetijski predeli, ki se naslanjajo na industrijska naselja in kjer zadružniki in zadruge lahko prodajo vse, in sicer ob izredno ugodnih cenah. To velja za okolico Celja, Savinjsko dolino, Šaleško dolino in podobno. Čisto drugačna pa je podoba v šmarskem koncu. Zaradi tega lahko predstavnike kmetijske zadruge in delavce te kmetijske organizacije samo pohvalimo, kajti v zadnjem obdobju so se začeli izredno živo zanimati za tržne prilike in za posamezne pogoje, ki na trgu vladajo.

Precejšnje izkušnje imajo z lastno mlekarno. Mlekarna je sodobno urejena, naprave so primerne, a tudi prizadevni so ljudje v tem obratu. Pokazalo pa se je hitro, da bi proizvodnja mleka ne bila rentabilna, če bi ne imeli dobro organizirane mlekarne.

Od tod pa do logičnega zaključka, da je s finalnimi kmetijskimi izdelki na trgu možno iztržiti neprimerno več, ni bila dolga pot. Na šmarskem pa ta zaključek ni ostal le formalna ugotovitev. Ker je to območje zlasti primerno za proizvodnjo sadja in jagodičevja, so se odločili, da si bodo polagoma uredili tudi sodoben predelovalni obrat za sadje.

Tako je iz zasnove začel obratovati mali obrat v Kostrivnici, nazvali so ga »Sadsok«. Že lani so v tem obratu zabeležili znatne uspehe, računajo pa na hitro razširitev zmogljivosti obrata, ki ima na tem območju močno zaledje. Predelovali bodo ribez, borovnice in tudi ostale vrste sadja. Pravijo, da bodo morali urediti še hladilne naprave in nabaviti nekatere nove stroje, hkrati pa poudarjajo, da se bodo investicije povrnile, kajti z izdelki »Sadsoka« ni posebnih težav pri posredovanju in prodaji na trg. To je zlasti pomembno, ker so v istem času znatne težave pri prodaji alkoholnih pijač, ki so jih pridelali iz sadja in grozdja.

Ta primer iz šmarske občine pa je zelo spodbuden, kajti kaže nam na veliko možnost razvoja posebnih industrijskih panog, ki so odvisne od kmetijskega zaledja in teh možnosti je še več — tudi v drugih krajih.

Elegantna računica na račun revščine

Nekateri ljudje se pač znajdejo. In sicer jih navadno pri tem ne motijo družbene norme. Gre jim pač za lastno korist. Povejte, ali ta primer ne sodi v to skupino.

Tovariš M. H. si je gradil hišo. Toda ni je zgradil do konca. Vendar se mu je zdelo, da bi kazalo »vložena sredstva aktivirati«. Zato je za silo uredil prostore v nedograjeni hiši in začel sprejemati podnajemnike. Toda za primerno plačilo seveda. In to po 3 tisočake mesečno. No, navsezadnje vsota v primerjavi z nekaterimi drugimi niti ni tako velika. Toda postane neznosna, ko zvemo, da je v zasilno urejenih prostorih namestil kar 13 podnajemnikov. Torej 13 krat 3, ali 39 tisoč dinarjev mesečno. Lep izkupiček, zares. Toda pozabil se je vprašati, kako bodo ti ljudje tu živeli.

Res se je zgodilo to v Celju, in omenimo lahko, da so inšpekcijski organi že posredovali. Kaže, da bo dokaj donosnega posla kmalu konec. Sicer pa računici ni kaj očitati!

-il

Letošnja huda zima je v veliki meri ohromila vso kmetijsko dejavnost. Domala vso, vse pa ne. Če je na zasebnih kmetijah navada, da skrbni gospodarji uredijo posamezne naprave, te navade prav gotovo ne kaže zanemarjati v družbenem sektorju. Zaradi tega imajo v vseh zadrugah in zlasti v obeh agrokombinatih veliko dela, saj je potrebno pregledati in popraviti vse stroje, prevozna sredstva in podobno za sezono. V sezoni bi za to delo ne bilo časa, a tudi prepozno bi bilo.

Da bi o tem zvedeli kaj več, smo obiskali nekaj obratov kmetijskih zadrug. Tole smo zvedeli:

V žalski strojni postaji, ki je posebna enota in je dobro opremljena, imajo v teh dneh dela čez glavo. Vse traktorje in stroje je potrebno temeljito pregledati. Zlasti potrebno pa je zamenjati dotrajane dele, ki so v lanski sezoni delali veliko preglavic. Nič ne pomaga, četudi je mrzlo in čeprav se železo oprijemlje roke, delo je potrebno opraviti že sedaj. Zlasti še zato, ker bo spomladansko setev potrebno v celoti opraviti brez zastojev in ker je delo v hmeljiščih tudi v prvih mesecih sezone zelo zahtevno.

Obiskali smo tudi Agroservis v Šempetru. Povedali so nam, da je v teh dneh precejšna gneča, kar je razumljivo. Vendar nimajo posebnih težav, zlasti odkar opravljajo generalna popravila Fergusonovih motorjev po non-stop sistemu. Ta novost je v veliki meri odpravila konice v zimskih mesecih, a tudi v letnem času je delo mnogo hitrejše — in predvsem lahko traktorje kvalitetneje popravimo.

Podobno so nam povedali tudi v Šentjurju. Menijo namreč, da je pravilna in pravočasna osposobitev kmetijskih strojev zlasti letos izredno pomembna, ker se bo po sklepanju pogodb sodeč proizvodno sodelovanje z zadružniki močno okrepilo. Da bi pri tem lahko izpolnili svoje obveznosti, je zato nujno, da bodo v sezoni vsi kmetijski stroji nared.

Težave so le z nekaterimi nadomestnimi deli, ki pa jih bodo do začetka sezone brzčas dobili. V Agroservisu hkrati menijo, da je zelo spodbudna ugotovitev, da so kmetijske organizacije letos posvetile posebno skrb popravilu in osposobitvi kmetijskih strojev, kajti sedaj je na razpolago nekaj časa, da lahko zahtevajo potrebne nadomestne dele, ki jih nimajo na zalogi. V poletnih mesecih bi namreč bilo prav gotovo veliko več težav in hude krvi.

Tudi v šmarski zadrugi smo povprašali, kako je s temi vprašanji. Dobili smo enak odgovor: »Osposobitev strojnega parka je poleg sklepanja pogodb trenutno najvažnejša naloga.« Tudi tu menijo, da bodo letos stroji zaradi razširjanja kooperativnega sodelovanja še bolj potrebni, kajti medsebojno spoštovanje in izpolnjevanje pogodb je razumljivo eden od bistvenih pogojev za uspešnost poslovnega sodelovanja med zadrugo in zadružniki.

č

za mlade bralce

Čez drn in strn

No, tele mlade smučarje smo ujeli tik preden so začeli s svojo redno vajo. Redno vajo, boste vprašali? Da, te dni so se po okoliških hribih zbrali mladi smučarji, ki so pod vodstvom starejših tovarišev kar sami od sebe začeli z rednimi vajami. Tako so smučali na Golovcu, na Aljaževem hribu, nasproti stolpnice na Otoku in še marsikje drugje. No, pokazali so se že prvi uspehi: smučarji na smučkah že kar trdno stojijo. Nedvomno imajo za to največ zaslug prizadevni učitelji, ki so se zavzeli za mladi rod in jim povsem prostovoljno posredovali svoje znanje.

Upamo, da bodo našli še več posnemalcev!

Moj prvi intervju

Med skupino dečkov sem opazila drobnega, belolasega fantiča. Bil mi je všeč, ker je tako zvesto poslušal svojega »šerifa«, ki mu je dajal navodila za igro »Kavboji in Indijanci«. Po končani igri sem stopila k njemu in ga prosila za razgovor. Nekaj tega, kar sva govorila, sem tudi zabeležila.

»Kako ti je všeč v šoli?«

»Zelo lepo je biti učenec tretjega razreda.«

»In tovarišica?«

»Radi jo imamo in tudi ona ima rada nas.«

»Ti je bilo med poletnimi počitnicami kdaj dolgčas?«

»Da, zelo dolgčas mi je bilo. Meni so bile počitnice polovico predolge.«

Ta odgovor sem sicer zapisala, čeprav nisem povsem prepričana, če je bil čista resnica.

»Si med počitnicami doživel kaj zanimivega?«

»Mnogo! Že to je dovolj zanimivo, da sem se vozil s »Primo« skoraj po vsej Savinjski dolini. Tako sem našo dolino bolje spoznal in jo še bolj vzljubil.«

»Se zanimaš za šport?«

»Seveda! Posebno za razna športna tekmovanja.«

Skrbno je pazil na svoje besede in pretehtal vsak svoj odgovor. Da, to je naš Stanko, ki ga na tratah vsi poznajo. Zdaj ga v grobem poznate tudi vi.

Vidiš, dragi urednik, tak je bil moj prvi intervju. Upam, da bo drugi boljši.

Marjana Miklavžič,
Mozirje 110

DARILO

Ob novem letu smo doživeli vrsto prijetnih presenečenj. Predvsem so se razveselili otroci, ki jim je dedek Mraz prinesel vrsto lepih daril.

Osnovni šoli Petrovče je občinski odbor Žalec ob novem letu dodelil denar za pet parov čevljev, ki bi jih naj dobili socialno ogroženi učenci.

Med izbranimi je bila tudi učenka tretjega razreda. Izročili smo ji čevlje. Naslednji dan pa je deklica prinesla v šolo pismo svoje mame, ki je tako prisrčno, da bi bilo prav, če bi ga prebrali tudi vi. Med drugim je zapisala tole:

»Nimam dovolj besed, da vam izrazim srečo Pavle. Dobesedno pripela je domov. Seveda takih čevljev še ni imela, vedno le podedovane od brata. Kljub temu, da se trudim na vse kriplje, ne morem vseh otrok obleči, kakor bi želela in kakor bi to otroci radi. Stara mama je za Pavlo vedno želela čevlje, kot jih vidi pri drugih — no in zdaj jih je dočakala.

Pavla pa je obljubila, da bo v šoli še bolj pridna in se bo kar najbolj potrudila pri učenju.«

Tako je torej Pavli dedek Mraz prinesel lepo, zaželeno darilo.

Š. D.

Dragi mladi prijatelji

Še tri dni in konec bo semestralnih počitnic. Minili bodo dnevi sankanja, brezskrbnega poležavanja v toplih posteljah in spet se bo začelo redno delo. Verjetno pa teh počitnic ne boste tako hitro pozabili. Zima je bila radodarna in naklonila nam je veliko snega in s tem mnogo prijetnih doživljajev. Pa smo mislili, da bi bilo verjetno tudi vam všeč, če bi lahko o letošnjih počitnicah kaj več napisali.

Zato predlagamo, da nam do prihodnjič pošljete prispevke, ki bodo govorili o doživljajih med letošnjimi semestralnimi počitnicami. Najboljše prispevke bomo nagradili z nagradami po tisoč in pet sto dinarjev. Pišite nam!

Uredništvo

VAŠA PISMA - VAŠA PISMA - VAŠA PISMA

Videti je, da na marljivost naših mladih prijateljev mraz ni prav nič vplival. V teh štirih tednih, ki nas ločijo od prejšnjega izida naše rubrike, se je v uredništvu zbralo toliko pisem, da kar ne vemo, komu bi najprej odgovorili. Pa začnimo pri tistih pismih, ki jih nismo mogli v celoti objaviti.

Cvetka Deželak iz Planine pri Sevnici in Gustek Pfeifer iz Petrovč sta nam pisala o praznovanju dedka Mraza in pa o sprejemu cicibanov v organizacijo.

Draga Cvetka in Gustek — vajina prispevka sta bila prav zanimiva, samo — ker je dedek Mraz že daleč za nami in ker je tudi 22. december, ko ste sprejemali cicibane v pionirsko organizacijo že minil, vama spisov nismo objavili. Napišita nam še kaj in veseli vama bomo ustregli.

Marjana Simonič, iz sedmega razreda druge osnovne šole v Celju, na je napisala takole pisemce:

Spoštovani urednik!

Oglašam se prvič. Pošiljam vam tri zimske kratke pesmice. To so: Zima, dedek Mraz in Snežni mož. Zelo bi bila vesela, če bi jih objavili v vašem listu. Te pesmice sem si izmislila med potjo k stari mami, na silvestrovo zvečer.

Marjana Simonič,

Draga Marjana!

Glej, glej, kar med potjo pesniš! To pa ni kar tako! No, Marjana, pa ti pesmic vendarle nismo objavili. Veš, nekoliko se jim vidi, da si jih hitro napisala, čeprav so nam bile všeč. Popravi jih, ali pa napiši kaj novega, pošlji nam pesmice do prihodnjič in morda bo več sreče. Lepo, lepo pozdravljamo.

Škoda, da ne morete videti, kakšno pisemce nam je napisala Jožica Goličnik iz Belih vod. Jožica namreč še ne hodi v šolo, pa nam je z velikimi okornimi črkami ob pomoči sestrice Anice napisala takole pisemce:

Dragi urednik, danes se Vam prvič oglašam. Ne hodim še v šolo, vendar že znam pisati, čeprav grdo. Želim vam srečno novo leto 1963. Vas pozdravlja,

Jožica Goličnik,

Kako zelo smo se razveselili Tvojih ljubeznivih besed, draga Jožica. Hvala ti zanje! Seveda ne smemo pozabiti tudi na Anico, ki ti je pomagala pisati. Povej ji, da njene pesmice o šoli ne bomo mogli objaviti, da pa ji bomo radi ustregli kdaj prihodnjič. Verjetno tudi Anica bere tele vrstice, zato tudi njej lep pozdrav.

In še Ivanki Deželak nekaj besed:

Ivanka, veš, saj bi objavili tisti prispevek o dedku Mrazu, če ne bi bilo novo leto že tako daleč. No, naj nam Tvoj očka tega ne zameri. Piši nam še kaj? Toplo pozdravljena!

Saj res — še na dvoje pisem moramo odgovoriti: na pisemce Irene Dremel in na prvi intervju Marjane Miklaužič. Irena nam je poslala križanko in spis. Spis o zimi bomo uporabili, križanka pa ni najboljša. Kar štiri črna polja drugega ob drugem ima in zelo kratke besede. To križanki prav gotovo ni v korist. Torej — Irena, če nam boš še poslala kakšno križanko — in bilo bi nam ljubo, če bi to storila — bolj pazi na črna polja in poskusi sestaviti križanko s čim manj enozložnic.

Marjanin »Prvi intervju« lahko preberete. Samo to bi Marjani radi sporočili, da je intervju v redu napisala in da bomo veseli, če bomo lahko kmalu prebrali še drugega.

Vsem našim mladim dopisnikom lep in topel pozdrav ter nasvidenje prvega marca.

Uredništvo

V pričakovanju lepega vremena

Jaz sem pa ODLIČNJAK

Prav gotovo je tudi med vami, dragi mladi prijatelji, precej odličnjakov, mar ne? Če je tako, verjemite, da smo tega vašega uspeha, veseli tudi mi. Nikakor pa nas ne bi veselilo spoznanje, da je tudi med vami kakšen tak »odličnjak«, kot smo ga ob zaključku šolskega polletja srečali na ulici.

Le presodite, kakšen je bil ta deček!

Ulica je bila polna otrok, ki so hiteli domov; eni z radostnimi obrazi, drugi otožni zaradi ocen, ki niso krasile njihovega končnega uspeha v spričevalu. Med temi otroki sta bila tudi dva dečka. Pogovor med njima pa je bil približno takle:

»Jaz sem pa odličnjak, ti pa neee!« je vzkliknil prvi deček.

»Kaj zato! Jaz pa nisem lovec na ocene!« je mirno odgovoril drugi deček.

»Če nisi lovec na ocene, zakaj pa potem ne prineseš v šolo napisanih nalog? Jaz pa jih nosim!« je nadaljeval prvi.

»Zdi se mi, da bi te ocene zaslužil tvoj oče, naloge ti rešuje on, celo risbe ti dela!«

»Kaj zato!« je odvrnil prvi deček. »Ocene imam pa le odlične. In zdaj bom doma zahteval, da mi bodo kupili nekaj novih gramofonskih plošč.«

»Zahteval?« je začudeno pogledal drugi deček. »Kakšna beseda pa je to? Če bom kdaj odličnjak, ne bom nikoli zahteval, da mi naj kdo plača dobre ocene in znanje, ki je le meni v prid.«

Nekdo od njiju ima prav, kaj pravite, kateri?

Na Hudinji prvi

Prav gotovo že veste, da so ob zaključku letošnjih jugoslovanskih pionirskih iger pod geslom »leto telesne vzgoje mladih« doživeli pionirji celjske hudinjske osnovne šole prijetno presenečenje. Čakala jih je prva nagrada in to kar v zveznem merilu. Pionirski odred »Franja Vrunča« je tako dobil 400 tisoč dinarjev. Odredu iskreno čestitamo in mu ob prihodnjih pionirskih igrah želimo prav tolikšnih uspehov!

MAMA PRIPOVEDUJE

Bila sem partizanska obveščevalka. Naša hiša je stala v hribovitih predelih in bili smo kot nalašč za ta nevarna in važna opravila. Skoraj vsako noč sem partizanom kazala pot. Ker tudi jaz nisem vedela, kje hodijo Nemci, sem se vedno bala, da bi padli v zasedo in da bi partizani mislili, da sem jih izdala.

Nekega dne so partizani pri nas ubili vola, da bi si skuhali kosilo. Toda komaj je bilo meso pripravljeno, že je prišla pošta, da prihajajo Nemci. Partizani, lačni in utrujeni, so morali pustiti vse in ostanke živali celo uničiti, da jih Nemci ne bi zasledili.

Mnogokrat mi je trda predla, ker so me fašisti izpraševali in hoteli zvedeti, kje so partizani. Toda nisem jih izdala kljub lepim obljubam in sladkim besedam. Mnogokrat pa sem se tudi skrivala — največkrat sem za skrivališče poiskala hlev in jasli v njem. No, bili so težki, pa vendar lepi časi!

Dragica Motoh,
Arclin, št. 39,

Drugo tekmovanje

V prejšnji rubriki smo pionirji Belih vod pisali o našem prvem smučarskem tekmovanju. Danes pa bomo zapisali nekaj besed že o drugi tekmi.

Smučarsko tekmovanje je bilo trinajstega januarja. Proga je bila dolga 850 metrov s 150 metri višinske razlike. Za smuk so bila tri obvezna in tri neobvezna vratca. Za veleslalom je bila proga dolga 700 metrov s 110 metri višinske razlike. Na progi je bilo 19 vratic. No, povejmo še to, da je tekmovanje priredilo šolsko športno društvo »Smrekovec« Bele vode. Tekmovali pa smo pionirji, mladinci in člani. Pri pionirjih je zmagal Andrej Grmadnik, prejšnji zmagovalec Franc Goličnik pa je zasedel drugo mesto. Pri pionirkah se je najbolje odrezala Štefka Kotnik, medtem ko je drugo mesto zasedla Marija Vačun.

Zmagovalci so prejeli nagrade in diplome.

Anica Goličnik,
osnovna šola Bele vode

Križanka Dedek Mraz

Joj, koliko pikrih pripomb ste nam pisali zavoljo novoletne križanke! Pa ste imeli kar prav! Ponagajal nam je tiskarski škrat in to — zelo, zelo močno. No, kljub temu smo žrebali in pri tem upoštevali tudi napake v križanki. Žreb je določil takole:

— 2000 dinarjev bo dobila Jožica Peperko, iz sedmega razreda osnovne šole, Šmarje pri Jelšah.

— 1000 dinarjev smo prisodili Metki Božič, iz Celja, Smrekarjeva 6/II.

— 1000 dinarjev bo dobila tudi Franci Slapnik iz Robanovega kota 25, Solčava,

— 500 dinarjev pa bomo poslali Mirku Bukovcu iz Grajske vasi 16., Gomilsko in Slavku Jurkošku, s Šmohorja7., Laško.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo, reševalce križanke pa prosimo, naj tiskarskemu škratu — oprostijo!

KLOFUTA *boli*

Bila je veselica. Igrala je godba, mi pa smo plesali. Med plesom sem zagledal znan obraz. Nisem se mogel spomniti, od kod se poznava.

Po plesu je prišel k meni. Bil je za dobro glavo višji in opazil sem, da je slabe volje. Dolgo me je gledal, potem pa je rekel:

»Me poznate?«

»Ne morem se spomniti. Vaš obraz mi je res znan, a ne vem, kam bi vas vtaknil.«

»Bili ste moj učitelj!«

Razveselil sem se. Hitro sem mu ponudil roko in sem mu hotel pač dopovedati, mlad človek se hitro spremeni in človek ima v glavi toliko znanih obrazov.

»Jaz pa vas ne bom nikoli pozabil,« je rekel mladenič in si v nervozi nižgal cigareto.

Zdaj mi je dalo misliti: morda sem ga kdaj kaznoval ali pa me je resnično vzljubil.

»Sva se kdaj skregala?«

»Mhm, pošteno.«

»Kdaj pa je bilo to, kje in v katerem razredu?«

Povedal mi je kraj, leto in razred. Opisal mi je ves prizor in meni se je vrnil spomin.

V razredu je bilo šestdeset otrok, morda še več. Komaj sem jih krotil. Ne vedno, le kadar so jih zgrabile »muhe«. Na splošno je bil razred zelo dober. Med njimi pa je bilo nekaj razposajencev, ki so hoteli svojo pot.

Spominjam se, da je bil odmor. Za trenutek sem stopil v zbornico. Ko sem se vrnil, sem opazil razburljiv prizor. Skupina dečkov je tekala po klopeh in padale so bunke vsevprek. Nekomu je tekla iz nosa kri. Klopčič se ni hotel razvozljati. Vsak je hotel poravnati račun. Stopim bliže in v silni nestrpnosti sem trikrat krepko zamahnil. Nastal je mir. V mene pa se je uprlo dvoje solznih oči. Spoznal sem, da sem udaril učenca, ki je veljal za zelo mirnega, v tem trenutku pa se je le branil napadalcev. Hudo mi je bilo, a krivice nisem mogel popraviti.

In zdaj, po desetih letih je stal pred menoj velikan. Gledal me je in nervozno mečkal cigareto. Potem pa je dejal.

»Bil sem nedolžen in tega še danes ne morem čisto pozabiti. Oprostite, samo to sem vam hotel povedati.«

Tako je rekel in se zgubil v množici. Hotel sem zaklicati za njim, pa je bilo prepozno. Tudi jaz sem se pobral domov in še dolgo razmišljal o klofuti, ki še po desetih letih boli in morda ne bo nikoli pozabljena.

NAŠ KLUB OZN

Že delj časa deluje na naši šoli klub Organizacije združenih narodov. Vseh članov nas je dvajset. Na prvem sestanku smo izvolili generalnega sekretarja in zdaj se sestajamo vsakih štirinajst dni. Na sestankih se pogovarjamo in analiziramo politične dogodke v svetu. To je edino delo, ki ga opravljamo. Ob njem se spoznavamo z dogodki v svetu in to nam zelo koristi pri učenju v šoli.

Od občinskega centra OZN smo dobili brošure in drug material, ki ga na sestankih temeljito obdelamo. Sodelujemo na vseh šolskih proslavah, samostojno pa smo priredili tudi dve proslavi za vse učence. Prvo smo posvetili obletnici ustanovitve Organizacije združenih narodov, drugo pa deklaraciji o človečanskih pravicah. Obe proslavi sta imeli pri učencih lep uspeh.

Mislimo, da bo v novem letu naše delo še bolj plodno in uspešno.

Radovan Teslič,
Veselova 8/I
Celje,

Zimska pravljica

Lahne, lesketajoče snežinke pokrivajo s svojim pajčolanom še pravkar zeleno ravan. Lepe breze so si oblekle bele obleke in vsa ravan se je ovila v oblačilo pravljice. Na snegu so se pokazale prve stopinje lačnih živalic.

Grmički dobivajo novo podobo. Ko jih je pokril sneg, so se spremenili v palčke, srne in princeze, v like, ki o njih mnogokrat sanjamo. Mraz je šipe okrasil z najdražjim cvetjem.

Da, takšna je zimska pokrajina — kot pravljica, ki nam jo pripoveduje babica!

Irena Dremel,
Trnovlje 229,
Celje

Videla sem veverico

Nekega dne sem šla mimo smrekovega gozda. Tik predme je skočila majhna živalca, ki sem se je skoraj ustrašila. Ko sem bolje pogledala, sem opazila, da je veverica. Nekaj časa sem jo opazovala, kako skače z veje na vejo. Videla sem, kako je v gobčku držala smrekov storžek in se poigravala z njim. Potem je skočila s smreke in splezala na orehovo drevo.

Drobna veverica se je izgubila med zelenimi vejami in nisem je več videla. Močno upam, da se bova še kdaj srečali.

Marjana Manček,
Planina pri Sevnici

Spomini na Prežiha

(NADALJEVANJE IN KONEC)

Prežihovo življenje je bilo polno nemira. Že v rosni mladosti se je poslovil od domačega praga in v naslednjih letih ga je njegovo napredno politično in pisateljsko delo vodilo po vsej Evropi. Vmes je preživel tudi nekaj srečnih trenutkov doma, toda vselej pripravljen na pobeg čez bližnjo mejo.

Ko je Lovro Kuhar dokončal osnovno šolo v domačem kraju, je zahrepenel po boljšem življenju in pot ga je vodila v takratno veliko, razgibano obmorsko mesto Trst. Prišel je tjakaj kot nešteti mladi fantje in dekleta iz Slovenije. Šli so s »trebuhom za kruhom«. V domačem kraju ni bilo dovolj kruha za vse. Trst pa je bil tudi vabljiv, saj je bil okno v širni svet.

Kaj kmalu pa je sedemnajstletni Lovro po brezuspešnem tavanju in iskanju zaposlitve spoznal,

Jože Župančič

da je njegova šolska izobrazba prepičla, da bi lahko dobil kakšno primerno službeno mesto. Z bridkim razočaranjem se je vrnil preko Gorice domov. Toda hotel je nekaj postati in 1912. leta (takrat mu je bilo devetnajst let) je stopil v zadružno šolo v Ljubljani, zatem pa še v višji zadružni tečaj na Dunaju.

Njegovo obzorje se je začelo širiti. Najljubše so mu bile leposlovne knjige in prav posebej se je navdušil za rusko književnost. V zgodnje zorenje pisatelja — realista pa je s svojo zločinsko strahotnostjo posegla prva svetovna vojna.

Kot avstroogrski vojak se je udeležil bojev na italijanski fronti. Tu je bil tudi ujet in je preživel v ujetništvu do 1919. leta.

Po ujetništvu se je vrnil z velikim spoznanjem proletarskega borca v domačo koroško deželo. In začelo se je njegovo ilegalno, a družbeno nadvse pomembno delo. Ustanovil je komunistično celico, sočasno pa je organiziral večje število javk in kurirjev, ki so vodil ljudi preko meje.

Nič ni moglo omajati tega duševnega velikana in pobudnika delavskega gibanja na slovenskem Koroškem. In tako je tudi njega zadela zloglasna Obznana (zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi) z dne 6. januarja 1929. leta.

— — —

Skorajda ves čas, odkar se je vrnil z ujetništva, je bil Lovro Kuhar pod policijskim nadzorstvom. V tem času je bil v službi Bratovske skladnice pri Thurnovih jeklarnah.

O tem času Prežihovega življenja mi je nanizal nekaj dragocenih spominov upokojeni železniški uslužbenec Rudolf Novak, ki še živi v Kamniku.

Lovro Kuhar je bil na glasu kot komunist, zato so ga imela oblastva stalno na vidiku in na piki. Tisti čas so bili politično izredno razgibani. Strankarstvo in zakulisna politika sta dosegali svoj vrh, dokler nista ovenčali svoj korupcijski položaj z Obznano. Zatorej ni čuda, da je bil komunist in pisatelj Lovro Kuhar pod nadzorstvom vlade in okrajnega glavarja Koropca.

V tistih časih ni nihče še poznal Lovra kot Prežihovega Voranca, saj je delavcem v Thurnovi jeklarni bil bližji v vlogi referenta Bratovske skladnice (t. j. posebnega socialnega zavarovanja za rudarje in fužinarje). Thurnova jeklarna je takrat zaposlevala okrog 400 delavcev. In Lovro Kuhar je bil njihov politični mentor. Vodil jih je in vplival na njihova stališča.

In ko je 6. januarja izšla Obznana, je okrajni glavar Koropec, po nalogu tedanje banske uprave iz Ljubljane, izdal nalog, po katerem bi morali nemudoma aretirati nevarnega komunističnega agitatorja Lovra Kuharja.

Lovro Kuhar pa je bil v dolini izredno priljubljen, zato ga je nekdo opozoril...

— — —

Bil je kot običajno v službi v Bratovski skladnici, ko je zagledal, kako se v strumni drži približujeta jeklarni dva žandarja. Bil je opozorjen in ni bilo težko presoditi, da je ta obisk namenjen povratku v troje. Hitro se je odločil.

Medtem ko sta žandarja prihajala skozi glavni vhod, se je Lovro neopazno izmuznil skozi stranska vrata in preko železniških tirov. Preden sta orožnika poiskala Kuharjevo pisarno in povpraševala, kje je, je Lovro že z izdatnimi koraki meril pot proti severni obmejni vasi in hribu Strojni. To goro je Lovro dodobra poznal. Ni je bilo bližnjice, drobne stezice, za katero ne bi vedel, kam vodi. In prav v gozdovih Strojne je potekala obmejna črta. Še več: Lovro je vedel tudi za karavle, prav zato je njegov korak bil umirjeno premišljen. Šel je po poti, po kateri je s pomočjo kurirjev rešil že večje število zavednih proletarskih borcev. Tokrat je ta pot tudi njega rešila maščevalne roke zastopnikov Obznane.

Žandarja sta pretaknila vse službene prostore Bratovske skladnice in na nenehna vprašanja, kje je, dobivala odgovore, češ, da je Lovro Kuhar nekje v tovarni in se bo vsak čas vrnil.

Na okrajnem glavarstvu so besneli, ker jim je »nevarni komunist« ušel. Glavar Koropec je brž razposlal patrulje na vse strani in posebej opozoril železniško osebje, da takoj prijavijo Kuharja, če ga kje vidijo.

Iskali so ga več dni, toda brez uspeha.

Šele peti dan je glavar Koropec potegnil patrulje s terena. Z Dunaja je namreč prejel razglednico s kratkim, a dovolj zgovornim poročilom.

»Prišel sem na Dunaj in zato vas obveščam o tem, da ne bi žandarjev in drugih ljudi mučili z nepotrebnim zasledovanjem.« Sporočilo je poslal Lovro Kuhar, ki je celo v teh resnih trenutkih mislil na ljudi, obenem pa zadel glavarstvu krepko klofuto.

— — —

Domovina mu takrat ni bila naklonjena. Izmuznil se je iz klešč Obznane, toda v odsotnosti so ga obsodili na sedem let zapora. Od tega časa dalje je Voranc prepotoval več evropskih dežela in se je vrnil v domovino šele takrat, ko je na njenih tleh vzklil boj za osvoboditev. Žal tudi tokrat ni imel sreče, da bi kot večletni pregnanec živel in ustvarjal v miru na njej — zvrstila so se še težka leta v Dachauu in šele svobodna domovina mu je lahko dala vso priznanje za njegovo pisateljsko ustvarjanje.

Težka leta nenehnega boja, popotovanja, ustvarjanja in taboriščnega življenja pa so načela njegovo zdravje. Njegova življenjska moč je bila skrhana.

Ko bi bil bolj trdnega zdravja, bi zlahka dočakal sedemdesetletnico.

Cigareta

Pogradi so bili postavljeni v nadstropja. Slame je bilo v slamnjačah malo in še ta tako poležana, da si lahko čutil vsako kost. Po letih koncentracijskega taborišča so se kosti navadile tudi na to.

Dolge pritlične barake so dolgočasno spale v pamladi 1943. leta. Izza visokega obzidja je ozelenela visoka vrba žalujka, osameli dokaz pomladi vsem taboriščnikom, kajti v taborišču ni bilo nobenega zelenja. S švabsko natančnostjo so morali izruvati vsako travico in vsak plevel. Ceste so bile pometene kot miza. Ta pedantna čistost v tovarni smrti je na vse vplivala moreče. Vse je bilo prepovedano — kaditi pa najstrožje. Katera bi se pregrešila in bi jo, seveda ujeli, bo dobila 24 težkih udarcev po zadnji plati.

Čez dan so morale težko delati po raznih deloviščih, a proti večeru so se vračale. Nekatere so imele srečo in našle kakšen krompirček, ki so si ga potem rezale na tanke rezine in ga jedle. Druge so včasih prišle celo do cigaret. To je bila redkost, ali vendar.

Povabila je nekaj najbližnjih tovarišic naj pridejo zvečer v stranišče na cigareto. Dobila je dve. To bo za vse dovolj. Kadilke so komaj čakale, da bo vse zaspalo in potem so ena za drugo izginjale v noč. Po dolgem času spet malo nikotina — to bo užitek! Že nekaj mesecev ni prišla do cigarete. Včasih je prav z veseljem kadila. To je poseben občutek, ki ga poznajo le kadilci.

Stale so kar v vrsti. Prva je potegnila dvakrat in previdno spustila dim v školjko, da se dim ne bi razlezel po stranišču in izdal kadilk. Nestrpno je čakala, da bo prišla na vrsto. Cigareta je bila šele pri polovici. Globoko je vdihnila modri dišeči dim. Potem se ji je zameglilo pred očmi in toliko, da ni padla. Prvi dim iz cigarete jo je omamil tako močno, da se ji je tobak prav zastudil. Potem še tisti močni duh latrine... Ni potegnila v drugič, čeprav bi imela pravico nato, Predala je cigareto naslednji in hitro odšla proti baraki. Pamladanski zrak jo je osvežil. Tiho se je vzpela na pograd in polglasno godrnjala:

»Vrag vzemi cigareto! Skoro bi padla v nezavest in potem, če te dobijo, še 25 po zadnji plati! Nikoli več ne bom kadila v lagerju!«

Odkašljala se je in poizkušala zaspati. Njena soseda je bila nekaj nemirna. Zatrjevala ji je, da sliši rahlo cviljenje. Sredi noči pa je skočila s pograda s primernim vriščem, ko je miška preskočila njene noge. Preplah! V trenutku so bile vse sosede pri vratih ali pa na bližnji mizi in obližnjih stolih. Še tiste, ki so pred dnevi zatrjevale, da se miške ne bojijo, so bile med prvimi ubežniki.

Kmalu so našle gnezdo mladih mišk na srednjem pogradu. Z velikim vriščem so pregnale te ljubke male živalice, a najkrvoločnejše med njimi so jih z metlo pobile do smrti...

To je bila razburljiva noč, ki je razbila mučno monotonost taboriščnega življenja. Še dolgo so govorile o junakinjah, ki se ne bojijo miši in močnih cigaretah v taboriščnem stranišču.

V. V.

Srce mi je oslabelo

Eden najbolj znanih italijanskih žeparjev Luigi Risero se je odločil, da bo prenehal z dosedanjim »delom« in začel uživati pokojnino, čeprav je star šele 36 let. In ko so ga novinarji vprašali, kaj je vzrok tej nenavadni odločitvi, je odvrnil: »Srce mi je oslabelo od nenehnih vznemirjanj. Veste, brskati po tujih žepih je vezano z velikim vznemirjenjem. Sedaj tega več ne zmorem. Kadar stopim na avtobus, takoj dam roke v žep, da vsem pokažem, da nimam več namena žepariti.«

Razmija

Pazili so na sredstva

V Blatnem dolu so po večmesečnih razpravah in tolmačenjih ter silovitem startu priznano borbenih prosvetarjev vendarle sklenili, da bodo gradili čisto novo, lepo, sodobno, posebno šolo, ki mora biti v čast in diko Blatnemu dolu.

In ko so po nekaj letih le uredili vse potrebne formalnosti ter imeli v rokah tudi dokončne načrte, pregledane od velikega števila strokovnih ljudi, so se lotili gradnje. Še sedaj mi zveni v ušesih malce visok zvok fanfar, ki so piskajoče parale pomladno nebo, ko je predsednik šolskega odbora zamahnil z motiko in s tem položil temelj gradnji.

Leto se je umaknilo, za njim še drugo in generacije ukaželjnih otrok so na stari šoli odhajale v poklice in na višje šole, čeprav je bilo vsako leto **obljubljeno leto.**

Toda vse ima enkrat svoj konec. Od predvidenih toliko in toliko milijonov je gradnja porasla na toliko in toliko nepredvidenih in še več, s tem vred pa je rasel ponos Blatnodolčanov, ki so sedaj res videli, da bodo kmalu imetniki tako imenitne šole, da je ni najmanj dvajset kilometrov naokrog.

In če si v poletnih večerih zastal blizu kakšnega odprtega okna, si že slišal, kako se vse staro in mlado pripravlja na skorajšnjo otvoritev v jeseni. Vsem novim šoloobveznikom so svečano govorili o prizadevanju družbe, ki je dala toliko in toliko, da bodo pod vzgojnimi ukrepi in »učenimi injekcijami« v novih, najsodobnejših prostorih deležni najsodobnejšega pouka. Vse se je naenkrat vrtelo okrog samih »naj«.

In ko se je poletje nagnilo v bogato jesen, ki je obnovila izmučeno poletno sliko, in je že vse bilo nared, so Blatnodolčani nenadoma pomislili, koga bi bilo dobro dobiti, da bi odprl to znamenito, edinstveno posebnost Blatnodolškega kraja in okolice.

In našli so ga. Bil je priznan prosvetni delavec v pokoju in je imel družbeno pomembno funkcijo. Delegacije se je z njim dogovorila o ceremonijalu in vse bi bilo v redu, če ga ne bi vabili, naj si predhodno ogleda to njihovo »lepoto«.

Prišel je kar peš in kopica Blatnodolčanov ga je spremljala v častitljivi oddaljenosti. Toda, joj!

Ta prizor je pomenil katastrofo. Že na samem vhodu, kjer so imeli poševno vzdignjen dohod k stavbi, se je prosvetni upokojenec namrdnil in zahteval načrte in strokovnjake. Ogled se je zavlekel v splošno gradbeno debato, ki se je končala z zmago višjega funkcionarja.

»Tako, in jaz naj bi bil tisti grešni kozel, ki naj bi dal svoj ugled za takšno spacarijo,« se je dušal funkcionar. »Na, ta je pa lepa,« je dodal. »Kar drugega si lahko dobite, če ne želite poslušati mojih izkušenj in navodil. Poglejte, »to in to je treba odstraniti. Ta prizidek je odveč. Tista risalnica je prevelika, lahko je pregradite in imate prostor več. Na, ne pozabite, da je arhitektura moj konjiček že izza mladih let. In kar žal mi je, da nisem tega študiral, kajti potem se gotovo ne bi dogajale takšne kozlarije.«

Noben ugovor strokovnjakov ni pomagal. Javno Blatnodolško mnenje je bilo kar hitro na strani funkcionarja in posvet je imel za posledico odgoditev otvoritve.

Jeseni so Blatnodolčani z dušanjem opazovali te nerodne gradbenike, ki so popravljali »velike napake« in vsi vprek so govorili, kakšna sreča je, da jih je njihov dober prijatelj rešil teh napak že v samem začetku.

Seveda pa vse le ni šlo najlažje. Pri sredstvih se je nekako zataknilo. Gradbeniki so se uklonili željam, toda hoteli so imeti vse v redu poplačano. Dejali so, da so gradili (kot je bilo res) po načrtih in da vse te »napake« nikakor niso njihovo maslo.

In prihodnje leto je bilo ustreženo vsem. Taisti funkcionar je otvoril ob spremljavi godbe na pihala velik dom preobraževanja, govorniki so govorili najlepše besede o najboljših načrtih in ciljih, nihče pa ni povedal, koliko milijonov je stala šola. Niti uradnih cen niso hoteli obelodaniti. Imel si občutek, da jih je bilo nekako sram. Le vedel nisi, česa!

— Solar

Brez besed

V času počitnic

V neki zelo prometni ulici so postavili dobrih petdeset metrov pred šolskim poslopjem veliko tablo z opozorilom voznikom motornih vozil.

POZOR! — Šola! — VOZITE PREVIDNO, DA NE BOSTE NESREČNI VI IN OTROK!

Po nekaj dneh pa je temu napisu dodala otroška roka še posebno opozorilo.

»NA PREDAVATELJE SE NI TREBA OZIRATI!«

*

Dedek je že dlje časa gledal, kako to, da Janezek čita napačno obrnjen časopis. In ko ni več mogel strpeti, je vprašal:

— Janezek, dozdeva se mi, da čitaš narobe obrnjen časopis? —

— Seveda, — se odreže Janezek in zardi. — To sem tudi že sam zapazil, dragi dedek, in lahko mi verjameš, da ni najlažje čitati na takšen način.

*

Pri šolski uri moralne vzgoje je učitelj na dolgo in široko govoril o pravilnem odnosu do živali. Dejal je: — Nekega dne sem na ulici videl, kako nek surovež pretepa osla. Pristopil sem bližje in zaščitil to ubogo žival. In prav s tem svojim dejanjem sem pokazal občutje... občutje... občutje...

— Bratstva! ga je dopolnil učenec, ki ni mogel počakati, da bi učitelj povedal.

*

— Poslušaj! — je dejal učitelj nekemu nepozornemu dijaku, — mar ni mogoče, da bi tvoj oče kaj doprinesel k tvojemu učenju?

— O, nedvomno bi, — je samozavestno odvrnil dijak. — Toda nikakor ne more prenesti, da ste mu pred nekaj dnevi dali dvojko za rešitev vseh treh računov.

*

Bončija so obkrožali njegovi prijatelji in hoteli zvedeti, kako je bilo v Švici na počitnicah.

— Ne, je dejal. — Nikoli več me ne bo mama potegnila, da bi šel z njo. Vse je bilo pod snegom in nič nisem videl.

*

Mali Markec je prinesel domov odlično spričevalo in mamica ga je povabila v slaščičarno. In ko sta sedela za mizico in se sladkala, je nekdo od sosednje družbe dejal:

— Poglej, prav takšne oči ima kot njegova mamica!

In drugi je takoj dodal: — Nos pa ima prav isti kot njegov starejši brat!

Markcu je bilo dovolj, pa je odbrusil. — Toda hlače so prav takšne kot očetove.

*

Cene učnih knjig so pred nedavnim v Italiji zelo poskočile. In tako je profesor ob zaključku ure dejal dijakom:

— Torej, do jutri se mi naučite za dva tisoč štiristo lir rimske zgodovine.

*

Pri večerji je štirinajstletna Julija vprašala mamo, če lahko gre k sosedovim.

— Prepozno je, Julija! je odvrnila mama.

— Nikakor ne, je vzkliknila Julija. — Šele sedaj se začenja televizijski spored. Tako bi rada videla...

— Kaj?

— Film »Princeska«.

— No, to pa ni zate, saj je zabranjen za mladino pod 17 leti.

— Toda mamica, jaz sem ta film že videla.

— No, potem pa sploh nima smisla, da bi ga še enkrat gledala.

— Kako da ne, takrat ga nisem razumela...

*

Po izredno dobrem predavanju je vprašal učitelj Janezka, če ve, kakšne veze obstajajo med gospodarskimi organizacijami in komuno.

Janezek je nekaj časa razmišljal, potem pa naglo dejal: — Tovariš učitelj, telefonske!

*

Po pregledu na šolski polikliniki je Jožek prinesel domov pismo od direktorja šole:

— Na današnjem splošnem pregledu je bilo ugotovljeno, da vaš sin kaže močno tendenco miopije in treba bo takoj podvzeti potrebne mere.

Drugo jutro pa je Jožek oddal direktorju očetov odgovor.

— Hvala za opozorilo. Pošteno sem ga nalatal. Upam, da tega ne bo več počel.

SODOBNA ZGODBA

Lepa in privlačna žena se je sprehajala po gozdu. Nenadoma pa zapazi žabo, ki se je jokala. To je bilo za ženo nekaj posebnega. Ustavila se je in vprašala:

»Zakaj jočeš?«

»Zato ker se nihče noče z mano igrati.«

In žena, ki je bila usmiljenega srca, je odnesla žabo domov, kjer jo je posadila na kauč in se igrala z njo. Pa je naneslo, da je v razigranosti poljubila žabo. In v tem trenutku se je žaba spremenila v lepega mladeniča...

Le-ta ji je pojasnil, da ga je zli duh spremenil v žabo in da ga je samo poljub mlade žene lahko odrešil... Ženo je to tako prevzelo, da je še enkrat poljubila mladeniča...

Vtem trenutku pa je v sobo stopil mož mlade žene in nikakor ni hotel verjeti zgodbi o žabi.

TUDI NORCI IMAJO SVOJE SVETLE TRENUTKE

Ko je neka ne preveč pomembna »zvezdica« pripovedovala režiserju De Sicl, kako je v zadnjem času zaljubljena v sina nekega milijonarja na severu Italije, je dejala:

»Prepričana sem, da je toliko zaljubljen vame, da ne pogleda nobene druge žene...«

»Kako to, da ste tako sigurni v njegovo ljubezen?« se je zanimal De Sica.

»Zakaj ne!« je odvrnila »zvezdica«, »saj naravnost nori za menoj!«

»No, potem pa le pazite,« je dejal De Sica, »kajti tudi norci imajo včasih svetle trenutke.«

Komentar

Realna razvrstitev

na republiškem prvenstvu mladincev v hokeju na ledu

Republiško prvenstvo mladincev v hokeju na ledu je končano. Celjski hokejsko drsalni klub je tudi to pot pokazal vse vrline odličnega organizatorja. Tekmovanje je namreč potekalo brez zastojev in v splošno zadovoljstvo vseh.

Končna razvrstitev moštev je naslednja: 1. Jesenice, 2. Olimpija iz Ljubljane, 3. HDK Celje, 4. Slavija iz Vevč.

Četudi so imeli mladi celjski hokejisti zlasti po senzacionalni zmagi nad Jeseničani, nad moštvom državnega prvaka, nekatere izglede, da zasedejo najvišjo stopnico, so vendarle po tesnem porazu z ekipo ljubljanske Olimpije obtičali z istim številom točk kot sta jih zbrali prvi dve moštvi, toda s slabšim količnikom v golih, na tretjem mestu. Analiza celotnega tekmovanja je pokazala, da je ta razvrstitev več kot realna. Ne glede na to so mladi Celjani potrdili, da sodijo v republiški vrh mladinskega hokeja na ledu, da so se enakovredno borili ne samo z Jeseničani, ampak da so imeli velike pobude tudi v dvoboju z vrsto Olimpije. Ta ugotovitev je razveseljiva, zlasti še, če jo primerjamo z dejstvom, da so se celjski hokejisti na tem dvoboju spoprijeli z ekipami, ki imajo večjo tradicijo in — umetni drsališči. Gre namreč še za to, da tudi hokejisti vevške Slavije trenirajo na ljubljanski umetni ledeni ploskvi.

Zmaga mladih celjskih hokejistov nad jeseniškim moštvom je pomembna tudi zavoljo tega, ker je to prvi poraz katerega koli jeseniškega moštva v zadnjih letih na tekmah z domačimi moštvi in nadalje, ker jo je izbojevala ekipa, v kateri je bilo kar sedem takšnih igralcev, ki so tokrat zabeležili svojo prvo tekmo!

Celjani so zaigrali lepo ne samo z Jeseničani, kjer so imeli tudi nekaj sreče, marveč še z Olimpijo, medtem ko so v drugi tekmi z vevško Slavijo preživljali krizo.

Na vsak način pa jim je treba za uspeh, ki so ga dosegli na tem trodnevnem turnirju iskreno čestitati in zaželeti — le tako naprej.

-an

TRI DNI HOKEJA NA LEDU

Od petka do nedelje je bilo na drsališču v celjskem mestnem parku republiško prvenstvo mladincev v hokeju na ledu, na katerem so sodelovala moštva z Jesenic, ljubljanske Olimpije, vevške Slavije ter domači HDK Celje.

Po šestih tekmah, ki si jih je ogledalo nekaj sto ljudi, so se moštva razvrstila takole:

Jesenice	3	2	0	1	36:7	4
Olimpija	3	2	0	1	17:8	4
Celje	3	2	0	1	11:8	4
Slavija	3	0	0	0	1:42	0

Posamezni dvoboji so se končali takole: Olimpija — Slavija 12:0 (5:0, 3:0, 4:0), Celje — Jesenice 5:4 (1:3, 3:1, 1:0). Za Celje so gole dosegli: Čretnik in Kolenc po dva ter Presinger enega, Jesenice — Olimpija 6:2 (2:0, 0:1, 4:1), Celje — Slavija 4:1 (1:1, 1:0, 2:0). Za Celje sta bila pri streljanju na gol po dvakrat uspešna Čretnik in Presinger. Jesenice — Slavija 26:0 (6:0, 10:0, 10:0), Olimpija — Celje 3:2 (0:0, 3:1, 0:1). Za Celje sta po en gol dosegla Kolenc in Presinger.

Za HDK Celje so nastopali: Podsedenšek, Jezernik, Fink, Dvornik, Pintar, Košič, Čretnik, Kolenc, Cvetko, Kužnar, Kokal, Zagvozda, Presinger in Dobovičnik.

Glede na to, da so domačini pripravili dva pokala, prvega za zmagovalca, drugega pa za najbolj disciplinirano moštvo, so beležili tudi kazni, zaradi katerih so morali igralci posameznih moštev počivati. Vtem ko si je pokal zmagovalca priborila jeseniška ekipa, bodo pokal za najbolj disciplinirano ekipo dobili igralci vevške Slavije, ki so na klopi za kazni prebili le štiri minute. Igralci ostalih moštev pa so »počivali« takole: Celje 14, Olimpija 16, Jesenice 18 minut.

-b

Prizor s tekme mladinskih moštev v hokeju na ledu med ljubljansko Olimpijo ter HDK Celjem

Smučarske tekme V BELIH VODAH

Prejšnjo nedeljo je pred kratkim ustanovljeno šolsko športno društvo »Smrekovec« na osnovni šoli v Belih vodah nad Šoštanjem izvedlo prvo društveno prvenstvo v velesalomu in smuku za člane, članice, mladinke in mladince. Tekmovanja se je udeležilo 32 tekmovalcev, od tega 10 žensk.

Rezultati: SMUK. Člani: Jože Melanšek; članice: Marija Melanšek; mladinci: Andrej Hudobreznik; mladinke: Fanika Lesjak; pionirji: Andrej Germadnik, Franc Goličnik, Janko Slemenšek; pionirke: Štefka Kotnik, Marija Vačun, Ivanka Slemenšek.

VELESLALOM. člani: Jože Melanšek; članice: Marija Melanšek; mladinci: Andrej Hudobreznik; mladinke: Fanika Lesjak; pionirji: Franc Ateišek in Andrej Germadnik sta si z enakim časom razdelila prvo in drugo mesto, tretji je bil Franc Goličnik; pionirke: Štefka Kotnik, Marija Vačun in Ivanka Slemenšek.

Proga za smuk je bila dolga 900 m in je imela 150 metrov višinske razlike, za velesalom pa 700 metrov s 110 metri višinske razlike.

ŠROT - drugi

V nedeljo je bil v Ljubljani zaključen tradicionalni turnir republik v orodni telovadbi. V članski konkurenci za moške je slovenska ekipa dosegla dvojno zmago, kot vrsta in po zaslugi odličnega Cerarja še med posamezniki.

Odličen na tej preizkušnji najboljših orodnih telovadcev Jugoslavije pa je bil tudi član gabrskega Partizana Tine Šrot, ki je zasedel častno drugo mesto.

HLADIN IN ŠPEGEL, OKRAJNA PRVAKA V SMUČARSKIH SKOKIH

Na 45-metrski skakalnici v Velenju je bilo nedeljsko okrajno prvenstvo v smučarskih skokih, katerega se je udeležilo 18 mladincev ter 14 članov, združeno še z meddruštvenim tekmovanjem in udeležbo nekaterih skakalcev iz Javornika, Mojstrane, Ljubljane, Jesenic, Kamnika in Kranja. Med domačimi pa so nastopili smučarji iz Velenja, Šoštanja, Vojnika, Štor in Šentjurja.

REZULTATI. ČLANI: 1. Hladin 206.5 (36.5, 35.5 m); 2. Bizjak (oba Velenje) 200.8 (36, 35.5 m); 3. Zager (Šoštanj) 198.8 (36, 35.5 m) itd. MLADINCI: 1. Špegel 169.9 (36, 36.5 m), 2. Kovač, 3. Zupanc (vsi iz Velenja).

V meddruštveni konkurenci je največ točk zbral mladinec Dolžan iz Mojstrane, ki je skočil 40.5 in 41.5 m daleč in dosegel 222.5 točk.

100 tekmovalcev v veleslalomu

DOMINKO URŠIČ — ZMAGOVALEC PRI ČLANIH

V nedeljo dopoldne je bilo na smučiščih pri Celjski koči okrajno prvenstvo v veleslalomu za vse oddelke; edinole pionirji so tekmovali izven konkurence. Do večjih presenečenj ni prišlo. Dvoboj med mladimi in izkušenejšimi tekmovalci v članski skupini se je znova končal v korist »starih«, saj so se med prvo petorico uvrstili kar trije, Uršič, Peter Četina in Jože Kopitar.

V vseh skupinah je nastopilo okroli sto tekmovalcev, kar je prav lepa številka.

Podrobni rezultati so bili:

ČLANI: 1. Uršič 1:38,6 2. Peter Četina 1:40,2, 3. Košič 1:43,4, 4. Peter Čater 1:43,6, 5. J. Kopitar 1:44.6. STAREJŠI MLADINCI: 1. Lužnik 1:57.4, 2. Henčič 2:16.5, 3. Švegl 2:16.5. MLAJŠI MLADINCI: 1. Zimšek 69.9, 2. Pelovšek 72.4, 3. Voga (Šentjur) 76.0. PIONIRJI: 1. Srebot 69.6, 2. Žekar 70.6, 3. Cerovšek 74.8. ČLANICE: 1. Dešman 101.6, 2. Melanšek (Bele vode) 130.2. MLADINKE: 1. Čater 82.6, 2. Rozman 85.2, 3. Lesjak 108.0.

Slovenija - Koroška V CELJU?

Po odločitvi hokejske zveze Slovenije bo srečanje mladinskih reprezentanc Slovenije in Koroške v hokeju na ledu, v soboto, 9. februarja v Celju. Seveda bo ta odločitev uresničena le v primeru, če bo v mestu ob Savinji takrat še led.

Kot je znano so prišli v ožji izbor za sestavo mladinske republiške ekipe trije igralci HDK Celja, in sicer Peter Podsedenšek, vratar ter dva napadalca Valter Čretnik in Pavel Kolenc.

STRELCI V OKRAJNI LIGI

Na pobudo okrajnega strelskega odbora se je že prejšnji teden začelo tekmovanje v okviru okrajne strelske lige z zračno puško. V tekmovanju sodeluje 72 strelskih družin, ki so razdeljene v osem skupin. V prvem kolu so v posameznih skupinah najboljše rezultate dosegli: prva skupina — SD Branko Ivanuša 1719, druga skupina — SD Konus, Slov. Konjice 1543, tretja skupina — SD Žarko Kveder, Žalec 1404, četrta skupina — SD Malgaj, Šentjur 1534, peta skupina — SD Ingrad, Celje 1561, šesta skupina — SD Ivo Lola Ribar, Celje 1503, sedma skupina — SD Tempo, Celje 1698, osma skupina — SD Griže 1334.

Nov državni rekord na celiskem kegljišču

V nadaljevanju republiške lige v kegljanju so Celjani nastopili v Ljubljani, kjer so dosegli odličen rezultat 6742 podrtih kegljev, pa čeprav so tokrat premoč morali priznati tekmovalcem iz Maribora.

Med Celjani je bil tokrat najboljši Vanovšek, ki je podrl 903 kegljе in dosegel osebni rekord, ostali pa so dosegli naslednje rezultate: Lubej 883, Šmon 848, Blazina 853, Truglas 786, Jančič 844, Kohne 812 in Marinček 813.

Istočasno pa so Jeseničani na kegljišču celjskega Ingrada postavili nov državni rekord v disciplini 8 X 200 lučajev s 6967 kegljev.

Trenutno je ekipa ŽNK Celje v Ljubljani na tretjem, na kegljišču v Celju na četrtem, v Mariboru pa na petem mestu.

Zadnje kolo bo 9. in 10. februarja. Takrat bodo celjski kegljači nastopili v Kranju oziroma na Jesenicah.

KEGLJAČI ŽSD CELJA BODO ZBOROVALI

Za jutri, v soboto, 2. februarja so svoj redni letni občni zbor napovedali kegljači celjskega železničarskega špotrnega društva, člani tistega kluba, ki zavzemajo najvišje mesto v kvalitetnem pogledu v okrajnem merilu ter zlasti v zadnjem obdobju z velikim uspehom nastopajo v republiški ligi.

Zbor se bo začel ob 18. uri v sindikalni dvorani na celjski železniški postaji.

Pionirji v šahu

V nedeljo je bilo zaključeno okrajno prvenstvo pionirjev v šahu. Tekmovali so v štirih skupinah. Med mlajšimi pionirji je zmagal Franc Kovče (Tabor pri Vranskem) pred Ivanom Hrastnikom iz Velenja, pri starejših pionirjih pa Andrej Kuzman pred Francem Kodričem (oba iz Zreč). Pri mlajših pionirkah je prvo mesto osvojila Breda Zaverškova iz Celja pred Biserko Zalokar iz Griž, pri starejših pionirkah pa je najboljše mesto pripadlo Danici Nahtigal iz Raven nad Šoštanjem, drugo pa Bernardi Dolar iz Petrovč.

Zanimiva je ugotovitev, da so se na tem tekmovanju najbolj izkazali pionirji z obrobnih predelov celjskega okraja; najboljša pa sta bila mlada zastopnika iz Zreč, ki nista izgubila nobene cele točke. Vsi ti bodo nastopili na republiškem prvenstvu.

TEČAJ ZA ROKOMETNE INSTRUKTORJE

Na pobudo komisije za rokomet pri okrajni zvezi za telesno kulturo je bil v soboto in nedeljo v Celju tečaj za instruktorje rokometa, katerega se je udeležilo nekaj nad dvajset mladih ljubiteljev te lepe igre z žogo in to predvsem iz šolskih športnih društev.

REPUBLIŠKI TEČAJ V VELENJU

Pred dnevi je Smučarska zveza Slovenije organizirala republiški mladinski tečaj za smučarske skoke v Velenju z namenom, da z izbiro perspektivnih skakalcev izpolni praznino, ki je nastala z odhodom najboljših v vrste članov.

V Velenju sta se najbolje izkazala Janez Dolžan iz Mojstrane in Jurman (Enotnost — Ljubljana). Po mnenju trenerja Černivca pa so pokazali izredno lep napredek skakalci s Koroškega, za katere napovedujejo, da bodo kmalu posegli v sam vrh slovenskih skakalcev.

-ik

V nedeljo - na Slemenu

V nedeljo, 3. t. m. bo na Slemenu nad Šoštanjem okrajno prvenstvo članov sindikalnih podružnic v smučanju. Kot vse kaže se bo tudi na tem tekmovanju zbralo nad sto smučarjev.

OBČNI ZBOR OLIMPA

V torek, 5. februarja bodo tudi člani športnega društva Olimpa podajali obračun enoletnega, a vsekakor plodnega dela. Zbor bo ob petih popoldne v dvorani delavskega sveta tovarne emajlirane posode.

SMUČARSKA ŠOLA NA KOZJAKU

Pretekli teden je občinska zveza za telesno kulturo v Šoštanju organizirala 6 dnevni smučarski tečaj na Paškem Kozjaku. Udeležilo se ga je 40 pionirjev iz Velenja, Šoštanja, Belih vod in Šmartnega ob Paki. Pod nadzorstvom 4 smučarskih učiteljev so dobro smučanja; zadnji dan pa izvedli tekmovanje v veleslalomu za najmlajše. Prvo mesto je osvojil Lučko Žgank pred Iztokom Valenčakom in Oto Kugovničem.

DRAGO ZADRAVEC, PREDSEDNIK CELJSKEGA SMUČARSKEGA KLUBA

Na prvi seji članov novoizvoljenega upravnega odbora železničarskega smučarskega kluba Celja so za predsednika izvolili tov. **Draga Zadravca**, dolgoletnega delavca v smučarskem športu.

Zmaga domačinov

Prijateljski dvoboj boksarjev celjskega Olimpa in Partizana iz Trbovelj se je v nedeljo dopoldne v mali dvorani Uniona končal z zmago domačinov 8:6.

ZIMSKA SEZONA

na celjskem turističnem področju

Zimska sezona na celjskem turističnem območju ima svoje posebnosti, ki jih temu območju dajejo zdravilišča ter nekateri kraji, kjer so podane možnosti oziroma pogoji za razvoj zimskih športov in s tem zimskega turizma.

V zdraviliščih prehajamo vedno bolj na celotno sezono, saj se naša zdravilišča postopoma prilagajajo za tako poslovanje že nekaj let. V zadnjih letih so usposobili že precej kapacitet za zimsko poslovanje tako na Dobrni, kot tudi v Rogaški Slatini. Smatramo, da zdravilišča v tem smislu pravilno ukrepajo, žal pa dosedanji rezultati niso najboljši.

Pravi zimski turizem je zelo skromen; k temu so pripomogle še klimatske prilike, ki so bile v zadnjih letih zelo neugodne, razen letos seveda. Glede na to so podani pogoji za večji razvoj zimskega turizma samo v višjih legah, v predelu Mozirske planine in na Okrešlju. Potrebne pa bi bile večje investicije, da bi postala dva terena sodobno dostopna. Pa tudi objekti, predvsem na Mozirski planini, so potrebni temeljite adaptacije. Če bomo dobili kdaj žičnico na Okrešelj, se bomo tako približali pomembni zimsko-turistični postojanki. Omeniti še moramo Andrejev dom na Slemenu, ki je še kar dobro opremljen in sorazmerno lahko dostopen.

Mimo Okrešlja, Mozirskih planin in Slemena obstojajo možnosti za razvoj zimskega turizma, seveda ob ugodnih klimatskih prilikah, še v predelu Celjska koča-Svetina, ki je dostopen po avtomobilski cesti, le objekta, predvsem pa Celjska koča terjata nujnih in temeljiti popravil.

V zadnjih letih so v Celju povsem zanemarili obe smučarski skakalnici. Skakalne tekme so lepa poživitev zimske sezone in imajo tudi svojo turistično upravičenost; danes toliko bolj, ker imamo v mestu dovolj hotelskih kapacitet.

Poleg smučanja moramo v Celju omeniti drsanje in hokej na ledu. V Celju je potrebno umetno drsališče, saj beležijo na sedanjem v zadnjih letih v povprečju le od 14 drsalnih dni na leto (izjema je letos). Poudariti pa moramo, da je za drsanje in hokej v Celju izredno veliko zanimanje.

Mimo Celja moramo omeniti še Velenje, ki ima prav tako vse pogoje za lep razvoj zimskega turizma.

Objektivno gledano so možnosti za zimski turizem na celjskem turističnem področju pri sedanjih pogojih minimalne. To, kar imamo je tako skromno, da ne kaže niti propagiranja v večjem obsegu; za interesente pa je na voljo skromen zimski prospekt.

Poleg smučišč, ki bi bila primerna za razvoj zimskega turizma, pa moramo omeniti še lepa in številna smučišča, ki so na razpolago ne preveč zahtevnim športnikom. Tu so tudi skromni, vendar v redu oskrbovani domovi. V minulih letih smo malokdaj omenjali lepe smučarske terene na južnem pobočju Pohorja. Tu sta oskrbovani postojanki na Rogli in v Skomarjih. Prav prijeten je smuk z Resevne. Tudi tu stoji lep planinski dom. Že dolgo slovijo smučarski tereni na Golteh, pripravni zlasti za smučarske šole s tradicionalno tekmovalno progo z Medvedjaka. Za izurjene alpske smučarje so zanimive smuške ture od Golt do Raduhe z najrazličnejšimi sestopi. Koča pod Raduho sicer ni stalno oskrbovana; zato je potreben dogovor s planinskim društvom v Solčavi. Raduha je znana po dolgih smukih s vseh treh vrhov do planine Loke.

Najboljšim smučarjem bo gotovo všeč alpska smuka na Koroški; dolge in zanimive ture, ki so privlačne zlasti v spomladanskih mesecih. Dom na Koroški ni redno oskrbovan, zato se je treba prej pogovoriti s planinskim društvom v Celju.

Omeniti je treba smučišča na Okrešlju, ki zaživijo zlasti okoli prvega maja. Frischaufov dom na Okrešlju ni redno oskrbovan.

Izredna je smuka na Menini planini od Lipe do Črnilca. Koča na Menini je redno oskrbovana. Smučišča okoli Andrejevega doma na Slemenu so laže dostopna. Dom pa je stalno odprt. Idealno smuško vežbališče je na Travniku nad Ljubnim. V bližini je gozdarsko zavetišče, pa tudi na Ljubnem so na razpolago prenočišča in prehrana. Ljubno ima smučarsko skakalnico, ki pa žal propada.

Iz vsega tega lahko ugotovimo, da so za razvoj zimskega turizma na celjskem območju sicer podani osnovni prirodni pogoji in da so tu tudi skromne planinske postojanke. Za razvoj zimskega turizma v večjem obsegu pa potrebujemo ceste, žičnice, planinske hotele in predvsem sredstva, da bi to gradili.

Kakor kaže pa moramo biti s tem, kar imamo, še precej časa zadovoljni.

prof. Zoran Vudler

Nesreča

— Halo, je tam zlatarna?

— Da, tu je zlatarna.

— Ali bi lahko do sobote opoldne (razgovor je bil v četrtek) gravirali dva pokala, ki ju potrebujemo za športno tekmovanje.

— Samo trenutek prosim, da povprašam.

Čez minuto, dve se je na oni strani žice ponovno javil isti moški glas:

— Delo lahko opravimo. Prinesite pokala.

Tako se je končal poslovni pomenek.

Kmalu zatem sta bila oba pokala v zlatarni.

Prišla je sobota in ura, ki je bila dogovorjena za prevzem graviranih pokalov.

Toda, v zlatarni dela niso opravili, kot so obljubili in zagotovili. Vrnili so pokala, ne da bi vanju zarisali eno samo črko, eno samo besedo, navzlic obljubi, navzlic zagotovilu...

Tako se je republiško prvenstvo mladincev v hokeju na ledu končalo brez podelitve pokalov. Vsekakor je to bil manjši spodrsljaj, ki ga ni zakrivil prireditelj, temveč...

Kaj bi bilo, če bi se vsi »poslovni« pomenki končali takole?

-oh

Prve sankaške tekme

Partizan-Celulozar iz Vidma-Krškega je priredil v nedeljo prve sankaške tekme po osvoboditvi, poleg tega pa še tekme v veleslalomu in smučarskih skokih. Udeležba je bila proti pričakovanju zelo velika, saj se je na startu zbralo nad sto tekmovalcev. Razen tega pa je tekmam prisostvovalo še okoli petsto gledalcev.

Sankali so na 800 m dolgi progi, ki je imela dvesto metrov višinske razlike. Najboljše rezultate so dosegli: CICIBANI: Erno Ivačič 2:24.0; PIONIRJI: Igor Bostič 2:25.7; MLADINCI: Kostja Grčar 1:22.7; PIONIRKE: Irena Levičar 1:24.1.

V veleslalomu je na 500 metrov dolgi progi, ki je imela pri 90 metrih višinske razlike 22 vratic, med pionirji zmagal Igor Bostič v času 56.1, pri članih pa Niko Zibret s 35.3.

Skoki so bili na 15 metrski skakalnici. Med pionirji je zmagal Maki Babič z 12,5 in 13 m, pri mladincih pa Franc Bračun s skokoma po 14,5 m.

P. L.

Decelna revija

Hokejsko drsalni klub Celje je znova pripravil lepo in privlačno prireditev. Tako bo jutri, v soboto, 2. t. m. ob 19. uri na drsališču v mestnem parku velika drsalna revija z udeležbo desetih članov drsalnega kluba Ljubljana. Med njimi bo tudi državna prvakinja Katjuša Derenda. Razen tega bodo nastopili tudi domači umetni drsalci.

Kruh z maslom, ki ga je pripravila mamica jima je teknil. V nekaj minutah sta pospravila vsak svojo zagozdo, potem pa takoj odšla k vodi. Jurček je hotel pokazati prijatelju vse, kar je bilo zanimivega okoli Barke: mogočne izlizane skale, globoke tolmune in previsno pečevje nad kolibo. Ostoj je bil navdušen nad vsem, kar je videl. Spominjalo ga je na življenje, ki ga je prebil ob jezeru pod mestom. Čas jima je v pogovoru hitro minil, moralo je biti že blizu dvanajstih, zato sta se vrnila v kolibo.

Na klopi ob štedilniku je sedel tujec. Imel je čepico, njegova obleka je bila povaljana in strgana. V obraz je bil ves poraščen, čelo je imel obvezano in tudi desnico je nosil v povojih. Z drobnimi očmi je nenehno begal po prostoru; ko sta vstopila Jurček in Ostoj, se je nemirno zganil. »Je to naš fant?« se je z vprašanjem obrnil k Belaju in pokazal na Jurčka. »Naš,« je rekel očka, ko ga je Jurček vprašujoče pogledal. Nemcem je utekel. Grega ga je dobil spodaj, prav pod barko, vsega izčrpanega, pa ga je privedel sem.

»V Praprotnem so me zajeli.« je rekel tujec. »Nisem se jih nadejal in, ko sem se zavedal je bilo že prepozno. Saj sem se jim upiral, kolikor se je dalo, pa so z vseh strani pritisnili name. Tudi ranjen sem bil. Grdo so delali z menoj, jaz pa sem se delal brezbrižnega, na tihem pa sem samo čakal ugodnega trenutka. Ko so se včeraj pod večer menjale straže, mi je uspelo. Seveda so takoj udarili za menoj. Stikali so tam okrog in me iskali s psi, zato si nisem upal na cesto. Vso noč sem ležal v gozdu...«

Slednjič: prenos upravnega središča v Šaleški dolini

Sedež šoštanjske občine bo v Velenju

Dolgo časa je trajalo, preden je lahko zamisel o prenosu upravnega središča Šaleške doline prišla tako daleč, da so jo postavili na dnevni red seje občinskega ljudskega odbora. Že poprej je bilo govora o tem, kajti razvoj v Velenju in idejni urbanistični projekti so kazali potrebo po tem dejanju. Prav tako je pred tremi leti bil eden od sklepov občinske konference Socialistične zveze, da bo v perspektivi ta prenos sedeža oblasti nujen, vendar je bilo to boleče za prebivalce Šoštanja.

Dandanes je stanje bistveno drugače. Dobre, večkratne avtobusne zveze med Šoštanjem in Velenjem ter razprave na zborih volivcev o dokončnem urbanističnem projektu Šaleške doline in akcija političnih organizacij sta rešila ta »boleč« primer na neboleč način.

Šaleška dolina postaja z gradnjo energo kemičnega kombinata, novogradnjo tovarne gospodinjske opreme »Gorenje«, tretjo fazo gradnje termoelektrarne in še predvidenim novim jaškom v Metlečah pri Šoštanju ena sama industrijska celota in le novo, sodobno mesto Velenje je oddaljeno od teh industrijskih objektov.

Kot kaže se bo občinski ljudski odbor preselil v Velenje za dan rudarjev, t. j. 3. julija. Prostori za novo občino so v Velenju že zagotovljeni.

V prostore sedanjega občinskega ljudskega odbora v Šoštanju pa se bo predvidoma selilo sodišče, medtem ko bo v sedanjih sodniških prostorih našel obrat tovarne »Toper« možnosti za svojo razširitev. -ik

Budno bdijo nad odpravo napak

V šoštanjski občini so pri pregledu 369 delovnih prostorov ugotovili, da se pomanjkljivosti higienske in tehnične zaščite izredno hitro manjšajo, saj se le to tudi močno odraža v vse manjšem številu poškodb. Kljub temu pa je komisija, ki je bila razdeljena v tri skupine, pri pregledu 27 gospodarskih organizacij opazila, da so še vedno nekateri delovni prostori neprimerni v gradbenem pogledu, z ozirom na površino in prostornino prostorov, prav tako glede na zračenje, ogrevanje in osvetlitev. Se so primeri ne dovolj zaščitenih strojnih naprav, največ pa je primerov nevarnosti od električnega toka. Občutno je to, da posamezna podjetja ne poznajo najosnovnejših navodil o zaščiti dela.

Tako je komisija naletela na primere, kjer ne uporabljajo kljub potrebi osebna zaščitna sredstva in zaščitna sredstva na obdelovalnih in pogonskih strojih. Komisija je v razgovorih s predstavniki podjetij dala napotke, medtem ko bosta inšpektor dela in sanitarni inšpektor vodila kontrolo nad izboljšavo teh pomanjkljivosti. -jo

ŠOŠTANJ

Pred zaključnimi izpiti

Prejšnji teden so slušatelji politične šole v šoštanjski občini imeli zadnje predavnje. Sedaj pa se pripravljajo za izpite, ki bodo v prvi polovici februarja.

Predavanja so bila vseskozi dobro obiskana. Zanimivo je, da so se vsi slušatelji v svojih diplomskih nalogah odločili za obdelavo konkretnih razmer iz raziih področij v komuni. Prav to nedvomno kaže, kolikšne važnosti je način obdelave snovi (od konkretnih k splošnemu).

Vsa predavanja so vodili domači predavatelji pod vodstvom upravnika politične šole tovariša Edija Centriha.

Vse več družabnosti

V zadnjem času so v Velenju začeli skrbeti vse več za družabno življenje. Tako sta kolektiv rudnika lignita in tovarne gospodinjske opreme imela družabne večere v hotelu »Paka«. Preteklo soboto pa je Šaleški akademski klub priredil v avli II. osnovne šole v Velenju akademski ples z brucovanjem. Velik odziv na vseh teh prireditvah kaže, da je slednjič tudi v Velenju našla družabnost svoja prijetna in plodna tla.

SLOV. KONJICE

3. MAREC — POSEBNO TEKMOVANJE

Na pobudo velenjskih modelarjev bodo letos prvič imeli v naši državi tekmovanje z ledodrsnimi modeli. Tekmovanje bodo izvedli v Velenju na drsališču, in sicer 3. marca.

Ker je tovrstno tekmovanje novost, bo prireditev okrajnega značaja s prostim sodelovanjem vseh izven okraja.

Zanimanje za to tekmovanje je že sedaj veliko in prepričani smo lahko, da bodo prav pobudniki imeli pri prvem tekmovanju največ možnosti za prva mesta. Želijo, da to tekmovanje postane tradicionalno.

Kooperacija v gozdnem gospodarstvu

Velika razdrobljenost gozdne posesti v konjiški občini je že pred časom bila povod za ukrepe, ki naj bi tudi v zasebnih gozdovih uvedli sodobno lesno proizvodnjo. Vendar pa je to bilo doslej bolj administrativnega značaja in tako so pri zadrugi formirali gozdni obrat, ki bo v bodoče skrbel za to. S tem prenosom pa so dali pravno ekonomsko podlago vzpostavljanju potrebnih odnosov med zasebnikom in gozdnim obratom.

To je prav posebne važnosti v konjiški občini, kjer imajo v privatni lasti preko 8000 hektarjev gozdov s približno 1.430.000 kubičnih metrov zalog lesa s stalnim letnim prirastkom okrog 36.000 kubičnih metrov.

Glavnino lesa tvorijo iglavci, saj jih je dobre dve tretjini. Po gospodarskih predvidevanjih bodo do 1965. leta znašale letne sečnje okrog 27.000 kubičnih metrov (od tega 22.000 m³ iglavcev). Za lastne potrebe porabijo okrog 3200 m³. V letošnjem letu bodo zajeli okrog 70 odstotkov teh površin v kooperacijo ali kar 90 odstotkov blagovne proizvodnje.

PROIZVODNJO BODO POVEČALI ZA 13 ODSTOTKOV

V konjiški občini predvidevajo v letošnjem letu za okrog 13 odstotni porast bruto proizvoda. Finančno največ bo ta porast zaznaven v industriji, ki bo povečala družbeni bruto proizvod za 1,15 milijarde, sledila pa ji bo obrt. Narodni dohodek pa kaže, da bo porasel za 15,3 odstotke.

Kaže, da so te orientacijske številke postavljene na osnovi temeljite obdelave in da bo to možno realizirati brez večjih naprezanj.

Osnovno skrb pa bodo v letošnjem letu posvetili k nenehni spremljavi nihanj proizvodnje, da ne bi prišlo do padca proizvodnje kot v lanskem letu. Odgovornost za to nosijo vodilni ljudje z organi upravljanja, sindikati ter ostale družbeno-politične organizacije.

USPEŠEN PORAVNALNI SVET...

V konjiški občini je doslej ustanovljenih že osem poravnalnih svetov, ki so upravičili svoj obstoj. V lanskem letu je bilo skupno vloženih okrog 340 raznoraznih zadev s strani občanov in drugih organov. Najuspešnejši svet je bil v Slov. Konjicah. Od vseh vloženih zadev so poravnalni sveti rešili nad dve tretjini sporov in le eno tretjino primerov niso uspeli rešiti. Poravnalni sveti so s svojo dejavnostjo razbremenili sodišča. Obenem pa število rešenih primerov kaže, da so poravnalni sveti postali živi in da imajo ljudje vanje zaupanje. — že

Uspehi niso izostali

Velenjski zdravstveni dom je s svojo izredno aktivnostjo dosegel v zadnjem času zavidanja vredne uspehe. S tesnim, neposrednim sodelovanjem z delovnimi kolektivi, t. j. s proučevanjem pogojev na posameznem delovnem mestu, je zdravstveni službi močno uspelo znižati število bolniških dni. Decemberski odstotek je zelo ugoden, saj je kljub slabemu vremenu bilo le 6 odstotkov boleznin. Največji uspeh je bil dosežen v glavnem pri rudniku lignita v Velenju, medtem ko je v obrtni dejavnosti bil tokrat najvišji, in sicer v Crom-metalu v Velenju.

Za uspešnejšo delovanje preventivne službe so v sporazumu s podjetji uvedli preventivni dinar, ki pa je zaenkrat bolj simboličnega značaja. Nedvomno pa prav to kaže, da bodo v bodoče dali še več poudarka preventivni službi, kar je edino pravilno, saj je le s preprečevanjem obolenja možno zmanjšati izdatke in zvišati proizvodnjo in storilnost.

-ik — jo

Skrbijo za svoje člane...

Društvo upokojencev v Velenju je eno izmed najbolj aktivnih društev v kraju samem. V preteklem letu so zbrali toliko finančnih sredstev, da bodo te dni obdarili več kot 100 članov društva s 3.000 dinarji pomoči. To kaže na prav posebno skrb za tiste tovariše, ki imajo izredno nizke (minimalne) pokojnine. Uspeli pa so tudi z akcijo pri velenjskem rudniku, ki bo 50 članom dal 1 tono premoga zastonj, kar prav tako pomeni gmotno pomoč.

To društvo šteje sedaj okrog tisoč članov in je tudi številčno eno najmočnejših v okraju. Nesebičnost in tovariška pomoč ter njihova akcijska sposobnost pa so lahko v vzgled marsikateri drugi organizaciji.

Še so skrite rezerve...

Venomer govorimo o raznoraznih rezervah v gospodarskih organizacijah (o prekomernih zalogah, o pažnji na delovna orodja itd....), redkokdaj pa pri tem omenimo izkoriščanje razpoložljivega delovnega časa. Odstranjevanje teh napak je najplodneje v tistih podjetjih, kjer imajo dobre strokovne službe, ki s poglobljenimi analizami pokažejo, kje so rezerve in kako jih najlažje izkoristimo.

Tako je temeljita analiza v konjiški občini pokazala zanimiv podatek o skritih rezervah v rednem delovnem času. Po podatkih je dokazano, da je bilo realno opravljenih ur v odnosu do možnih rednih ur le okrog 85,5 odstotkov.

Dokajšnjo razliko skorajda ene sedmine delovnega časa so uspeli zaenkrat le delno znižati, in to s široko akcijo subjektivnih sil. Ostaja pa še vedno določena rezerva, ki bi ob še večjem smotrnem gospodarjenju, boljši zaščiti in preventivi lahko postala vse manjša; na njeno mesto pa bi stopila povečana proizvodnja in večji osebni dohodek.

Čitajte »CELJSKI TEDNIK«

ŽALEC

Z Vranskega

Pred dnevi je društvo »Partizan« imelo svoj občni zbor. Ugotovili so, da je lanskoletna dejavnost bila doslej najplodnejša in to zaradi urejene telovadnice v osnovni šoli. Prav sedaj pripravljajo telovadno akademijo. V vrstah smučarjev so se izkazali predvsem skakalci, ki so sodelovali celo na državnem prvenstvu.

V počastitev občinskega praznika so člani temeljito obnovili in preuredili štadion, tako da imajo nogometno, odbojkarsko in rokometno igrišče ter atletsko stezo.

Na letošnjem občnem zboru so sprejeli v svoje vrste kegljače. V nov odbor so izvolili preizkušene športne delavce s tovarišem Soršakom na čelu.

J. K.

Mala kronika

V preteklem letu so se poročili v Laškem:

PLANKO Franc, rudar, stanujoč Mala Breza št. 49 in LAPORNIK Frančiška, poljedelka, stanujoča Mala Breza št. 50. MRAZ Jože, kmetovalec, stanujoč Mala Breza št. 40 in VIDIC Marija, poljedelka, stanujoča Blatni vrh št. 17. BEZOVŠEK Rafael, strokovni predavatelj, stanujoč Celje — Arclin št. 66 in BERGLEZ Vida Antonija, medicinska sestra iz Celja — Gregorčičeva 2.

UMRLI SO:

BELEJ Anton, star 70 let, kmetovalec, stanujoč Rifengozd št. 9. KRASOVC Jurij, star 71 let, preužitkar, stanujoč Rečica št. 97. UZMAH Marija rojena PLAVC, stara 79 let, preužitkarica, stanujoča Debro 3. DORNIK Rozalija, roj. MAZEJ, stara 92 let, preužitkarica iz Debro 51. CENTRIH Franc, star 26 let, rudar, stanujoč Breze št. 11.

Posavski tednik

Obsežne naloge v brežiški občini

Prav gotovo je brežiška občina med gospodarsko močnejšimi območji, ki jih je celjski okraj pridobil ob teritorialnih spremembah v Sloveniji. V brežiški občini je namreč kar 376 gospodarskih enot. Največ je gostinskih obratov, in sicer v zasebnem sektorju, kar je zlasti značilno. Močno je razširjeno tudi omrežje obrti, na območju je skupaj 232 obrtnih obratov, in od tega 26 v socialističnem sektorju.

Na tem območju sta tudi dve močni kmetijski zadrugi, ki sta smotrno razdeljeni na ustrezne ekonomske enote. Razen enega gozdarskega podjetja so na tem območju še štiri industrijska podjetja.

Medtem, ko je gostinstvo zadovoljivo razmeščeno v vseh krajih po potrebah, pa glede trgovine stanje zaenkrat še ni urejeno. Tako so na primer kraji Bizeljsko, Pišece in Cerklje v težavnem položaju, kjer je v krajih le po ena trgovina in morajo prebivalci razmeroma dolgo čakati na vrsto. Sodijo, da bi bilo primerno, če bi v teh krajih ustanovili še po eno prodajalno, kar bi zlasti bilo hvaležno področje organizacijskega dela za osrednje celjsko trgovsko podjetje Merx. S tem bi se v teh krajih poživila tudi konkurenca, trgovine pa bi s tem bile tudi prisiljene primerno povečati izbiro blaga.

Istočasno pa v brežiški občini predvidevajo nekatere organizacijske spremembe tudi v gostinstvu. Nameravajo namreč s smotrnimi združitvami nekaterih gostinskih obratov doseči predvsem koncentracijo skladov gostinskih podjetij, kar bi lahko bila solidna podlaga za načrtno modernizacijo gostišč na tem območju.

Istočasno pa sodijo, da bo potrebno poostriti inšpekcijsko službo v trgovini, gostinstvu in deloma v obrti. S pravilnimi organizacijskimi prijemi bo možno pomanjkljivosti že letos odpraviti. Resnici na ljubo pa so nekateri obrati v težavah tudi zaradi objektivnih pogojev, kar bi možno odpraviti zlasti s pravilnim izkoriščanjem razpoložljivih sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje. Z. V.

Prizadevanja za razvoj turizma

V brežiški občini, ki je ena izmed občin, katere so pred kratkim priključene celjskemu okraju, si v zadnjem obdobju močno prizadevajo, da bi razvili turistično dejavnost. Tako so pri Čatežu v bližini Brežic zraven bencinske črpalke uredili ličen motel. Ta kraj pa nameravajo še bolje urediti. Spričo bližine avtoceste bodo tu predvidoma gradili še sodoben hotel in vikend naselje. Ureditev tega območja je toliko važnejše, ker je tesno povezano s Čateškmi toplicami. T znamenito zdravilišče s toplim vrelci so odkrili pred dobrimi 25 leti. Sodijo, da bo potrebno v naslednjem obdobju tudi v Čateških toplicah začeti z obnovitvenimi deli, kajti priliv turistov v toplice raste iz leta v leto. Razen radioaktivnih vrelcev namreč vabijo v te kraje turiste tudi slikoviti pejsaži in izletne točke o Krki.

Med posebne znamenitosti Brežic, ki lahko bistveno prispevajo k nadaljnjemu razvoju turizma sodijo vsekakor bližnje Mokrice s svojim znamenitim gradom, ki je zelo dobro ohranjen. V tem gradu je bil baje nekaj časa zaprt tudi puntarski vodja Matija Gubec. Ta kraj je že sedaj urejen v prijetno letovišče.

V Brežicah pa se prav dobro zavedajo, da zgolj naravne lepote še niso dovolj, da bi zadovoljile turiste. Zato bo potrebno še bolj okrepiti gostinstvo in ustrezne službe.

Še vedno premalo zaščite

Komisija za varnost dela pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah je pregledala 14 delovnih organizacij v občini in ugotovila, da skrb za higijensko tehnično in požarno varnost kljub prizadevanjem nekaterih podjetij ni najboljša. Res je, da so v preteklem ta podjetja porabila skupno okrog 8 milijonov dinarjev, vendar pa je v lesni industriji še vedno problem in nenehna nevarnost v slabo zaščitenih strojih. Šele v zadnjem času pa so slednjič uredili naprave za odvajanje prahu.

Tako je n. pr. v opekarni v Brežicah neurejeno vprašanje sanitarnih naprav in garderob za delavce. Prav tako pa so težki pogoji v popravljalnici železniških vozov v Dobovi, kjer prostorov ni moč ogrevati.

Marsikje še imajo opravka s slabimi električnimi napeljavami. Edina izjema med vsemi 14 podjetji je kmetijska zadruga v Brežicah. V vseh teh podjetjih je zaposleno 1505 delavcev in lani je bilo kar 289 poškodb pri delu in s tem izgubljenih 4.820 delovnih dni ali preko 11,5 milijonov narodnega dohodka.

Ob takšnih izgubah in slabi zaščiti delavca pa se bo vredno zamisliti in čimprej odpraviti vse pomanjkljivosti, kajti navsezadnje pa je le človek važnejši od stroja. A. M.

DROBNE IZ NAŠIH KOMUN

SENTJUR PRI CELJU

MALA KRONIKA

V času od 19. do 26. januarja 1963 se na območju občine Sentjur pri Celju ni rodil nihče in tudi ne umrl.

Poročili so se: RAVNAK Henrik, mizar iz Celja, Mariborska 224 in ŽNIDAR Terezija, bandažist iz Vrbnega št. 51 ter VOGA Alojz, poljedelec iz Turnega pri Slivnici in CIMERMAN Terezija, poljedelka iz Turnega pri Slivnici.

Izvozili so 30 vagonov živine

V konjiški občini so v zadnjem letu močno zvišali odkup mlade pitane živine. Celotni odkup za leto 1962 je znašal okrog 150 vagonov; od tega je šla petina v izvoz.

Sodelovanje med zadrugo in zasebnimi kmeti je na podlagi pogodb, po katerih zadruga nudi proizvajalcu manjše kredite ali mu nabavlja živino in nudi strokovna navodila za pravilno pitanje. Zadruga akumulira le pri živinski proizvodnji, kredite in ostale pa daje brez obresti.

V letošnjem letu predvidevajo 8 odstotno povečanje proizvodnega sodelovanja. Da bodo to dosegli, bo treba čimbolj povezati družbeno in zasebno proizvodnjo ter ustvariti čvrstejše odnose, kot so bili doslej. Predvsem pa bo treba večji del nižinskih zamočvirjenih površin dodobra izkoristiti za travništvo.

MOZIRJE

MALA KRONIKA

V času od 20. do 26. januarja 1963 so na območju občine Mozirje rodile: dne 20. I. 1963 v Gornjem gradu MAVRIČ Marija iz Gornjega grada št. 111, dečka — Danijela, v Lepi njivi SKORNŠEK Ivana iz Lepe njive št. 4, dečka — Danila.

Poročili so se dne 26. I. 1963: v Mozirju VOLTE Stanislav, industrijski tehnik iz Ljubnega in FRICELJ Jožefa, kmetijski tehnik iz Ruperč; CIMPERMAN Alojz, mesar iz Polzele in FLERE Ida, kmečka delavka iz Kokarja v Kokarju.

Umrli so: dne 24. I. 1963 GOLOB Jožefa, prevžitkarica iz Šmiklavža št. 48, stara 83 let, dne 25. I. 1963 PRAPROTNIK Apolonija, kmetovalka iz Brezja št. 2, stara 75 let in VIGED Maksimiljan iz Kokarja, star 13 let.

Smučarji iz Rečice

Člani športnega društva »Mladost« na osnovni šoli v Rečici ob Savinji so ob zaključku polletja priredili tekmovanje v smučarskih skokih. Prvo mesto je zasedel Edi Kolar.

Društvo je za svoje delo prejelo že vrsto pohval in nagrad.

VIDEM-KRŠKO

Mala kronika

V času od 1. do 25. januarja 1963 je bilo v Vidmu—Krškem rojenih 6 dečkov in 6 deklic.

POROČILI SO SE:

KADENŠEK Martin, izolater iz Rogatca 76 in NOVAK Ana, tov. delavka iz Kremena št. 26. PLETERSKI Jožef, strojni ključavničar iz Bučerce 15 in COLNER Jera-Erika, uslužbenka iz Sremiča 22. URŠIČ Jožef, strojni tehnik iz Videm-Krškega in RUPAR Olga, učiteljica iz Senuš pri Leskovcu. SOTLAR Martin, elektromonter iz Liberja in GLAVAČ Marija, delavka iz Liberja 1. ŠINKOVEC Alojz, šofer iz Videm-Krškega in KLEŠIN Neža, delavka iz Gržeče vasi 4. BLATNIK Karol, tov. delavec iz Leskovca in PACEK Marija, poljedelka iz Leskovca 114. KODELJA Andrija, upokojenec iz Veniš 39 in ŠOBA vd. LES Marija, gospodinja iz Kremena 25. ŠVALJ Franc, priučeni mizar iz Kočarije in MIKLAVČIČ Jožefa, kmetovalka iz Malene. VEGELJ Karl, strojni ključavničar iz Mrtvinc in JORDAN Ljudmila, kmetovalka iz Koprivnika. JORDAN Anton, kleparski pomočnik iz Dol. Prekope in ZUPANČIČ Ivana, uslužbenka iz Dobrave. JANKOVIČ Mirko, pom. ključavničar iz Dovškega in ČUNK Marija, delavka iz Dob. TOMAŽIN Jože, delavec iz Zabukovja in KRIŠTOF Kristina, kmečka del. iz Površja.

UMRLI SO:

STARC Slavko, star 6 mesecev, iz Starega grada 45. JUREČIČ Stanislava, stara 1 mesec, iz Videm-Krškega. IŠEK Alojzija r. Levičar, upokojenka iz Videm-Krškega, stara 87 let. SAJOVEC Cecilija, r. Černelič, gospodinja iz Anovca 26, stara 63 let. KOZOLE Ivan, roj. 6. 12. 1924 je bil s sklepom sodišča Videm-Krško razglašen za mrtvega. VINKŠELJ r. Kalin Ana, gospodinja iz Drnovega 56, stara 75 let. BOGOLIN Janez, kmetovalec iz Senuš št. 2, star 84 let. PACEK r. Pacek Marija, gospodinja iz Vel. Podloga 20, stara 79 let. BRSAN Franc, kmet iz Orehovca, star 78 let. ABRAM Karolina, delavka iz Dobrave, stara 58 let. GROZINA Ivan, upokojenec iz Brestanice, star 56 let. KLUN Franc, kmetovalec iz Presladola, star 73 let. ZAKŠEK Terezija, kmetovalka iz Brestanice, stara 70 let. REMIH Anton, soc. podpiranec iz Stranja, star 67 let. VOGLAR Terezija, r. Pirc, kmetovalka iz Ravni 16, stara 74 let. GORENC Franc, kmet iz Podline 8, star 53 let. JALOVEC Alojzija, gospodinja iz Malega Mraševega, stara 68 let. KRALJ Franc, delavec iz Selca pri Podbočju 3, star 68 let. ŽIBERT Franc, kmet iz Šutne 22, star 82 let.

SEMINAR ZA SAMOUPRAVNE ORGANE

Za nove člane samoupravnih organov gospodarskih organizacij v brežiški občini je delavska univerza na pobudo občinskega sindikalnega sveta pripravila daljši seminar, ki bo imel okrog 70 šolskih ur.

Največ pondarka bo dal predvsem vprašanjem formiranja in delitve dohodka, vlogi in nalogam sindikatov ter gospodarstvu občine Brežice.

A. M.

Preko 32 milijonov za kadre

Pred časom je komisija za gospodarstvo in družbeno samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah izdelala poglobljeno analizo o sredstvih za izobraževanje kadrov. Ugotovila je, da je v zadnjih treh letih občinski ljudski odbor preko svojih sve- tov izplačali okrog 24,5 milijone s- pendij, gospodarske organizacije in zavodi pa 3,8 milijonov dinarjev. Poleg tega po so slednji porabili za dodatno izobrazbo že obstoječega kadra okrog 8,2 milijona.

Ob teh dokajšnjih sredstvih, ki je je družba vložila v izobrazbo potrebnih strokovnjakov pa se ob ustaljeni praksi, da štipendiranci prejkoslej ubere drugam z izgoveri, da je tamkaj večji zaslužek, vriva pomislek, če ne bi kazalo napraviti spremembo v obveznosti, ki bi po novem zagotovil, da bo štipendiranec dlje časa vezan na podjetje ali zavod, ki mu je omogočil študij.

A. M.

Pred občnimi zbori sindikatov

Z današnjim dnem se bodo v brežiški občini začeli občni zbori sindikalnih podružnic. Trajali bodo vse do konca marca in bodo zaradi organizacij v podjetjih, ki čakajo na zaključno bilanco za leto 1962.

Šah v Brežicah

V nedeljo so se brežiški šahisti pomerili med seboj na brzoturnirju. Tekmovanje je prineslo marsikatero presenečenje. Nastopilo je 11 članov. Vrstni red je naslednji: 1. Valenčak 8 točk, 2. Grubič 7 in pol, 3. Glušič 7, 4. Perovič 6 in pol, 5. Berložnik 6, 6. Filipčič II. 6, 7. Filipčič I. 5 in pol, 8. Grojzdek 4 in pol, 9. Šetinec I, 2. Šetinec II. 2 in 11. Borovnica brez točke.

Brzoturnir je uspel samo delno, ker na njem so manjkali stari šahisti Brežic. To je bila hkrati priprava brežiških šahistov za občinsko in brzkone tudi okrajno prvenstvo.

— z

Različne cene

Tovariš urednik!

Pohvaliti moram prizadevanja šmarske občine, ki nam je uredila samopostrežno trgovino. Zadovoljni smo, toda pred časom sem doživel prav različne cene za isto količino istega artikla. Pred časom sem v tej trgovini kupil dve zavoja popra (po 10 gramov) in plačal 50 dinarjev. Doma sem opazil, da je eden žavitek s težo 5 gramov, drugi pa 10 gramov. Drugi dan sem se pozanimal in se opazil, da imajo obojne zavitke pomešane. Pa sem preizkusil in sem si izbral en zavitek s 5 grami in zavitek z 10 grami. In blagajničarka mi je tokrat kar oba zaračunala po 35 dinarjev. Ko jo sem jo opozoril, je dejala, da je zmotila in je zaračunala 10 gramov po 35 dinarjev, 5 gramov pa po 25 dinarjev.

Ta čudna nerazumljivost v cenah diši po malomarnosti in prav radi bi imeli, da se to neha.

Šalej Anton

Na relaciji Vojnik - Celje

Tovariš urednik!

Zima je pomnožila vrste delavcev, ki se vozijo v službo z avtobasi. In tako je v jutranjih ter popoldanskih urah postalo prava umetnost priti na avtobus.

Tako vsako jutro čaka v Vojniku okrog 50 ljudi in čeprav v tem času vozi skozi Vojnik kar pet avtobusov, ni prostora za nas vse. Večina krepkim osebam uspe vdor v prenatrpan avtobus. In tako mimogrede se človek vprašuje ali prometni predpisi dovoljujejo prevoz 100 ali celo več ljudi? Le kako, da ne vpeljejo v zimskem času še posebnega avtobusa za teh 50 ljudi, kajti podoben primer je popoldne po drugi uri.

100-OBLETNICA

Člani Rdečega križa v Štorah pripravljajo proslavi 100. obletnice Ženevske konvencije o pomoči ranjenim v vojni, iz katere je kasneje nastal Rdeči križ. Sklenili pa so, da bodo zbrali celotno gradivo o delu Rdečega križa v vseh povojnih letih v Štorah.

IZ ŠTORSKE ŽELEZARNE

Na zadnji razširjeni seji izvršnega odbora sindikalne podružnice Železarne Štore so razpravljali o pomenu združevanja strokovnih sindikatov Jugoslavije in izvolili delegate za bližnje kongrese in občne zbore, kjer se bodo združili nekateri strokovni sindikati. Tako bo člane sindikata Štorske železarne zastopal na kongresu Centralnega odbora v Beogradu tovariš IVAN ŠTEFANČIČ, medtem ko so za delegate za občni zbor republiškega odbora sindikata rudarjev in strokovnih vodstev sindikatov Slovenije izvolili razen IVANA ŠTEFANČIČA, še tovariša JOŽETA LONČARIČA in ALBINA MIKLAVCA.

IŠČEJO DELOVNA MESTA ...

V zimskih počitnicah je zavod za zaposlovanje delovne sile v Velenju priredil enodnevni seminar za vse razrednike osmih razredov iz šoštanjske in mozirske občine. Razredniki omenjenih razredov so namreč poverjeniki službe za poklicno usmerjanje na šolah.

Seminar je vodil tovariš Lazar — psiholog velenjskega zavoda. Predavanja in razgovore pa so popestrili tudi s filmom o poklicnem usmerjanju, katerega je v ta namen posebej nabavil zavod. Skrb zavoda za usmeritev mladine v poklice je pohvale vredna. Prihodnje dni bodo predstavniki zavoda začeli obiskovati podjetja, da točno ugotove trenutne potrebe po novih močeh, obenem pa napravijo tudi perspektivni plan za daljše obdobje. -jo

KMETIJSKA SREDNJA ŠOLA GRM V NOVEM MESTU
razpisuje mesto
DELOVODJE
za hmeljarstvo na obratu v Srebrničah pri Novem mestu.

Kandidati s hmeljarsko šolo in s primerno prakso pri delu v hmelju naj pošljejo prijave na upravo šole. Prejemke ureja pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Samsko stanovanje na razpolago.

Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

Komisija za uslužbenske zadeve pri **Občinskem ljudskem odboru Šmarje pri Jelšah** razpisuje naslednja delovna mesta:

1. NAČELNIKA ODDELKA ZA OBČO UPRAVO IN DRUŽBENE SLUŽBE
2. REFERENTA ZA ŠOLSTVO
3. REFERENTA ZA INVALIDSKE ZADEVE IN BORCE NOV
4. REFERENTA ZA OBČO UPRAVO
5. PRAVNEGA REFERENTA
6. REFERENTA ZA BLAGOVNI PROMET, INDUSTRIJO, OBRT IN GOSTINSTVO

Pogoji: pod 1. višja strokovna izobrazba s 5 letno prakso na vodilnih mestih; pod 2. višja strokovna izobrazba z 2 letno prakso v upravni službi; pod 3. višja strokovna izobrazba s 3 letno prakso v upravni službi; pod 4. srednja strokovna izobrazba z 2 letno prakso v upravni službi; pod 5. pravna fakulteta z 2 letno prakso v upravni službi; pod 6. srednja strokovna izobrazba s 5 letno prakso v upravni službi.

Pravilno kolkovane ponudbe z opisom dosedanjega službovanja in strokovne izobrazbe pošljite na Obč. LO Šmarje pri Jelšah v 15 dneh po objavi razpisa.

Veletrgovsko podjetje s tehnično železnino in kovinskim blagom
»Kovinotehna«
uvoz — izvoz, Celje

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. POMOČNIKA GLAVNEGA DIREKTORJA

Pogoji: Ekonomska — pravna fakulteta ali višja komercialna šola ter najmanj 5 let dela na vodilnih delovnih mestih.

2. SEKRETARJA PODJETJA

Pogoji: Pravna fakulteta s sodniškim izpitom ter najmanj 3 leta prakse na vodilnih delovnih mestih ali višja pravna šola z najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih.

3. KOMERCIALISTE ZA ZUNANJO TRGOVINO

Pogoji: Višja strokovna šolska izobrazba s soglasnostjo za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov in znanjem najmanj enega tujega jezika.

4. KOMERCIALISTE ŽELEZNINARSKE STROKE ZA NOTRANJO TRGOVINO

Pogoji: Ekonomska šola ali trgovska šola s prakso v komercialnih poslih.

5. TRGOVSKE POMOČNIKE ŽELEZNINARSKE STROKE ZA DETAJLNO IN GROSISTIČNO STREŽBO TER SKLADIŠČNO SLUŽBO

Pogoji: Trgovska šola s prakso.

6. STENODAKTILOGRAFE

Pogoji: Samostojni korespondent z obvladanjem stenografije in strojepisja.

Ostali pogoji in osebni dohodki po pravilniku podjetja.
NASTOP SLUŽBE ZA VSA DELOVNA MESTA JE MOGOČ TAKOJ.

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite takoj —
z dnem _____
Priimek in ime _____
Kraj, ulica, hišna št. _____
Pošta _____
Lastnoročni podpis _____

Znamka za 15 din

Celjski TEDNIK
CELJE
P. P. 152

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij **GRADBENEGA PODJETJA ZALEC** razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJO STRANSKIH OBRATOV
2. DVA GRADBENA TEHNIKA
3. ANALITIKA
4. STROJEPISKO
5. OBRATNEGA ELEKTRIČARJA

Pogoji:

Pod 1. gradbeni inženir s 5 letno prakso v stroki.

Pod 2. gradbeni tehnik s pooblastilom ali 8 letno prakso v stroki.

Pod 3. gradbeni tehnik z večletno prakso v stroki.

Pod 4. srednja strokovna izobrazba s popolnim znanjem strojepisja in stenografije.

Pod 5. visokokvalificiran izpit iz stroke z večletno prakso.

Osebni dohodki po pravilniku podjetja. Nastop službe po dogovoru. Stanovanja pri podjetju ni na razpolago.

Za vsa razpisana mesta vložite ponudbe pri zgoraj imenovani komisiji v 15 dneh po objavi.

HOTEL »EVROPA« CELJE

GASTRONOMSKI KOLEDAR št. 8

od sobote 2. 2. do petka 8. 2. 1963

	din
Sobota, 2. 2. 1963	
Telečji ptički v gobovi omaki	150/250
Piščančev drob v obari s širokimi rezanci	150/250
Srnin hrbet ali stegno s tirolskim cmokom	200/320
Srbski pasulj s prekajenim mesom	120/180
brez mesa	90
Kremove rezine	70
Nedelja, 3. 2. 1963	
Piščančeva rižota s parmezanom	120/220
Srna v divjačinski omaki z zdrobovim cmokom	220/320
Golaževa juha z ustrezno prilogo	80/150
Kmečka pojedina	250/350
Kremove rezine	70
Ponedeljek, 4. 2. 1963	
Domača pečenica z zeljem ali repo	140/240
Piščančev paprikaš s širokimi rezanci	150/250
Stajerska kisla juha z ustrezno prilogo	80/150
Prekajeno s kislim zeljem ali repo	160/260
Penasti zvitki s sladko smetano	70
Torek, 5. 2. 1963	
Telečja obara z ajdovimi žganci	120/180
Ribčet s prekajenim mesom	120/180
Pašta fižol s svežimi svinjskimi kožicami	90
Piščančeva obara z ajdovimi žganci	150/250
Sirovi kuhani štrukiji	70
Sreda, 6. 2. 1963	
Domača krvavica z repo ali zeljem	120/180
Segedinski golaž s slanim krompirjem	120/180
Gobja juha z ajdovimi žganci	100/150
Pečenica s kislo repo	140/240
Rižev narastek s sladkim sokom	70
Četrtek, 7. 2. 1963	
Salonska plučka z zdrobovim cmokom	120/180
Matevž s suhim prekajenim mesom	160/260
Segedinska svinjska zarebrnica s slanim krompirjem	180/280
Telečja obara z žiličniki	120/180
Tirolski jabolčni zavitek	70
Petek, 8. 2. 1963	
Polenovka (Bakalar) na dalmatinski način	200/300
Skampi rižota s parmezanom	120/220
Kisli vampi s krompirjem	90
Orehova potica	70

Vse naše cenjene goste obveščamo, da so prednja jedila prav izrecno pripravljena po določenem programu.

Razen teh jedil imamo vsak dan še bogat jedilni list z domačimi in mednarodnimi specialitetami.

V naši točilnici ste vsak dan postreženi z jedmi in pijačami **brez postrežnine.**

Poslužujte se naših dopoldanskih malic po ugodnih cenah. Prepričajte se o naši kvaliteti in o konkurenčnih cenah in zadovoljni boste.

Kolektiv hotela Evropa Celje

OBJAVE IN OGLASI

KINO

KINO UNION
1. 2. — 3. 2. 1963 »GANGSTERJI«, angleški barvni WSC film
4. 2. — 7. 2. 1963 »GROBA MOČ«, ameriški film

KINO METROPOL
1. 2. — 2. 2. 1963 »MARATONSKA BITKA«, italijanski barvni Cs film
3. 2. — 5. 2. 1963 »POTOVANJE Z BALONOM«, francoski barvni Cs film
6. 2. — 10. 2. 1963 »SEDEM IZZIVANJ«, italijanski barvni Cs film

MATINEJA
3. 2. 1963 »MARTIN V OBLAKIH«, jugoslovanski film

KINO »SVOBODA« ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
2. in 3. februarja 1963 »KONJENIKI«, amer. barvni CSP film
6. in 7. februarja 1963 »OGRADA«, franc.-jugosl. film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 2. februarja 1963 ob 19. uri: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAŽNIVKA. Delno zaključena predstava. Vstopnice so tudi v prodaji. Mladini do 16. leta neprimerno.

Nedelja, 3. februarja 1963 ob 15.30: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAŽNIVKA. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji. Mladini do 16. leta neprimerno.

Petek, 8. februarja 1963 ob 19.30: Janez Žmavc: JUBILEJ. Premiera. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Sobota, 9. februarja 1963 ob 19.30: Janez Žmavc: JUBILEJ. Sobotni abonma in izven.

KONCERTI

Sreda, 6. februar:
IV. abonmajski koncert
Basist Miroslav Cangalović in pianist Dušan Trbojević iz Beograda

Nekaj prostih vstopnic je na razpolago v glasbeni šoli.

Cenjene abonente vljudno prosimo, da poravnajo zapadli obrok.

ITA IZLETNIK

PLANICA 1963!

V dneh 22., 23. in 24. marca 1963, ko bodo v Planici zopet poleti na 120 m skakalnici, organiziramo enodnevne avtobusne izlete v Planico za kolektive in posameznike. Cena prevoza in vstopnice je 2500 din za osebo.

Za dijake organiziramo prevoz v Planico s posebnim vlakom. Cena prevoza in vstopnice je 520 din za osebo.

IZLETE — PREVOZE DOMA IN V INOZEMSTVO VAM IZVRŠIMO SOLIDNO IN POCENI Z NAŠIMI TURISTIČNIMI AVTOBUSI. ZAHTEVAJTE NAŠE PONUDBE!

Se priporoča
IZLETNIK CELJE
Titov trg 2 — Tel. 28-41

STANOVANJA

Mlad inženir išče v Celju samsko stanovanje. Ponudbe pod šifro »inženir«.

ODDAM opremljeno sobo uslužbencu ali študentu. Naslov v upravi lista.

MLADA inženirka išče sobo v Celju. Cenjene ponudbe pošljite na upravo lista pod »februar«.

SLUŽBE

3-članska družina sprejme takoj gospodinjsko pomočnico za varstvo dojenčka. Naslov v upravi lista.

PRODAM

DOBRO ohranjen krojaški šivalni stroj »PFAF« prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM kravo dobro molznico ali jo dam v rejo. Zagrad 108, Celje.

VEČJA vseljiva enostanovanjska hiša v središču trga Pilštanj — primerna za vsakega obrtnika se proda pod ugodnimi pogoji. Avtobusne zveze dnevno z Zagrebom, Celjem itd. Ostalo se poizve pri Kandorfer Antonu — Lesično.

PRODAM elektromotor 10 KS in krožno žago. Rožanc Anton, Okrog 30, Ponikva.

HIŠO z nekaj zemlje blizu Celja ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

2000 kg sena, gosi in kokoši prodam. Mastnak — Gorica, Dobrna.

PRODAM visokopritlično nedograjeno enodružinsko hišo z vrtom v Laškem pri Zdravilišču, ali pa prodam samo eno stanovanje. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM vinograd z viničarskim poslopjem. Lepa sončna lega Anskega vrha. Informacije — Celje, Mariborska 148.

OBVESTILA

Olepševalno in turistično društvo Celje sporoča, da prireja 14. februarja ob 19.30 v veliki dvorani Narodnega doma predavanje z barvnimi diapozitivi »Od Egipta do Japonske«. Predaval bo mariborski novinar Branko Senica, ki je lani potoval po celem svetu.

Olepševalno in turistično društvo Celje prireja tudi maškarade, in sicer 36. tradicionalno 23. 2. 1963 ob 20.30, 3. cicibansko 24. 2. ob 15.30, 8. pionirsko 24. 2. ob 17.30 in 3. mladinsko 25. 2. ob 18. uri.

Maske opozarjamo, da bodo na 36. tradicionalni maškaradi na pustno soboto izžrebali šest izredno lepih praktičnih nagrad ter tri denarne nagrade v znesku 30.000 din, 20.000 din in 10.000 din.

Vstopnice za predavanje in za 36. tradicionalno maškarado so že v prodaji, in sicer v Turističnem informacijskem uradu v Stanetovi ulici, poleg kina Metropol.

Celjska turistična zveza sporoča, da nudi zdravilišče Dobrna v zimski sezoni izredno ugodne aranžmaje tako za posamezne interesente, kakor za razne skupine in podobno. Kopališče je odprto tudi pozimi od 7. do 12. ure dopoldne in od 14. do 17. ure popoldne. Informacije Zdravilišče Dobrna.

KOMPAS

1. PROSVETA!

Za dijaštvo vseh šol prirejamo v mesecu februarju enodnevne avtobusne izlete v Vrbo v počastitev »Prešernovega dne«. Zaključni izlet za šolsko mladino. Cena avtobusnega prevoza v obe smeri po osebi le 800 dinarjev. (Relacija: Celje — Vrba — Bled — Ljubljana — Celje). Zaključene skupinske prijave sporočajte poslovalnici Kompas — Celje, tel. 25-50.

2. MEDNARODNI SMUČARSKI POLETI V PLANICI!

(22., 23., 24. 3. 1963). V mesecu marcu enodnevni izleti z avtobusi in posebnimi vlaki v Planico. Vstopnice in dovolilnice za prevozna sredstva bodo naprodaj v poslovalnici Kompas — Celje. Za vse informacije glede Planice se obračajte na Kompas — Celje, tel. 25-50. **Uprave vseh šol! Pravočasno prijavite vašo udeležbo za ogled smučarskih poletov s posebnim vlakom. Cena prevoza s posebnim vlakom za dijaštvo je 520 din. Cena prevoza s posebnim vlakom za društva in kolektive je 1.150 din. Cena prevoza s Kompas-ovim avtobusom je 2.500 din. V zgornjih cenah je vključen prevoz in vstopnica za ogled tekem.**

Prijave sprejema Kompas — Celje do 15. marca 1963.

3. DUNAJSKI VELESEJEM!

(od 10. do 17. marca 1963). **Organiziramo 5-dnevno avtobusno potovanje z ogledom mednarodnega velesejma na Dunaju.** Prijave v poslovalnici Kompas — Celje.

4. KMETIJSKI SEJEM V VERONI!

V mesecu marcu 1963 organiziramo 4-dnevni izlet z avtobusom v Verono na mednarodni kmetijski sejem. Prijave v poslovalnici Kompas — Celje.

5. FIRENZE — obrtniški velesejem! (od 24. aprila do 14. maja 1963). Prijave Kompas — Celje.

6. LEIPZIG — mednarodni velesejem! (od 3. do 12. marca 1963). Prijave Kompas — Celje.

Za vse objavljene izlete Vam po želji brezplačno dostavimo programe.

Pred vsakim izletom obiščite turistično podjetje Kompas — Celje. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. Kompas — Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, pomorski in letalski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

Kompas — Celje daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominke, filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici:

Kompas — Celje
Tomšičev trg 1
Telefon 25-50

RAZPISI

»EMONA« mesna industrija Zalog — Ljubljana zaposli takoj **več kvalificiranih mesarjev**

Samska stanovanja bodo preskrbljena.

Ponudbe sprejema socialno-kadrovski sektor podjetja.

Občinska zveza za telesno kulturo Celje razpisuje mesto za:

1. ŠPORTNEGA NOVINARJA za urejanje mesečnega športnega biltena
2. FINANČNEGA KNJIGOVODJO za vodenje finančnega športnega servisa
3. ADMINISTRATORJA

Prijave pošljite na naš naslov (življenjepis in podatki o šolanju) do 15. februarja 1963. Plača po dogovoru.

RAZNO

OPOZARJAM, da nisem plačnica dolgov, ki jih delata moj zet ŠANTL Adi in hči Gabriela, ker ne živimo v skupnem gospodinjstvu. Rom Karolina, Pečovnik 57, Celje.

IZGUBIL se je večji pes črno-rjav. Sliši na ime »RIS«. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na Hiršel, Celje, Zadobrova 46.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dežurni veterinar od 2. 2. do 9. 2. 1963
UMEK Ciril — veterinar
Celje — Kersnikova 37
(ogel Kersnikove in Dečkove ceste)

CELJSKI tednik

Uredništvo in uprava Celjskega tednika Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefoni 25-75 in 24-25.

Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-11-1-656. Izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna — 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav do vsake srede do 12. ure

ZAKAJ KAJ KDO KDAJ KJE ?!?!

pri nas in po svetu

Njihov cilj - priti v zapor

»Otroka, jejta«, je nudila mati odraslo hčer in sina, »obed nam bodo dali že v zaporu, in kdo ve če bomo naslednjih 39 dni dobili dobro kavo pod zob ...«

Tako začenja svojo reportažo Hilmar Pabel, nemški reporter, ki se je na lastni koži hotel spoznati s stoletno hladno revolucijo v državi, ki tudi navzven tako »imenitno« vodi hladno vojno. Novinar se je priključil nenavadnim potnikom, ki se imenuje »Freedom-Riders« (potniki svobode). Iz vseh držav ZDA, predvsem pa iz severnih, potujejo na jug samo zato, da bi prišli v zapor. In nič lažjega kot to. Treba je ob prihodu v kakšno mesto na jugu ZDA stopiti v čakalnico za črnce in želja se izpolni.

Zgoraj: Takole so policisti v Jacksonu pričakali potnike. Kar »špalir« so jim napravili do črnske čakalnice, od tam pa v avtomobile mestnega zapora.
Spodaj: Ko so v Jackon začeli prihajati prvi »potniki svobode«, so prihajali kolektivno z nalašč najetimi avtobusi. Toda rasni nestrpneži so jih napadli, jih pretepali in celo zažgali avtobuse. Zdaj hodijo »potniki svobode« raje na pot v manjših skupinah in manj opazno.

Družba, ki je zasedla skoraj pol avtobusa na poti od Nachwila v Jackson, glavno mesto države Mississippi, je bila prav dobre volje. Kakor da ti mladi ljudje, pa tudi cele družine med njimi, izrabljajo zadnjo priložnost na svobodi.

Jackson se je bližal. Pabel je bil prepričan, da se bodo nenavadni potniki najprej odločili za ogled mesta, za začetek. Toda ne. Čim so se pripeljali na avtobusno postajo, so jih že čakali. Kdo? Policija. Obveščena je bila o novih »potnikih svobode«. Prišli pa so tudi drugi, predvsem agitatorji za rasno razlikovanje, ki so najprej prigovarjali, nato pa grozili. Nič ni pomagalo. Gruča ljudi je odločno stopila čez cesto skozi vrata, na katerih je pisalo: Čakalnica za obarvane (beri črnce). Takoj za njimi so vstopili policisti in trikrat suho zahtevali, naj beli prišleci zapustijo prostor. Ker tudi tretjič ni bilo nobenih znakov ubogljivosti, je poročnik policije lakonično izjavil: »Vsi belci ste aretirani!«

Reporter Pabel je strmel in fotografiral. Fotografiral je, ker mu nihče ni branil in ravno zato je tudi ostrmel. Kakšno nasprotje! Na eni strani takšna trda nepopustljivost zaradi rasnih predsodkov, na drugi strani pa tolikšna nerazumljiva tolerantnost do novinarja, ki gotovo ne bo pisal v dobro oblastem v Jacksonu.

Črnci so bili v čakalnici popolnoma mirni. Skoraj nepomični. Le iz oči jim je sijala hvaležnost do belih tujcev ...

Tudi Pabel je naposled kljub svojemu potnemu listu inozemca dospel pred preiskovalnega sodnika. Spustil se je bil s policijo v vneto razpravo o tem, da njemu ne morejo braniti vstopa v črnsko čakalnico, ker ni ameriški državljan in še o marsičem.

Po treh dneh preiskovalnega zapora so jih postavili pred sodnika. Branil jih je zelo dobro črnski advokat. Pabel ni imel hudih težav. Oproščen je bil, češ, da ne pozna kot tujec dovolj običajev in navad države, v kateri se je nahajal. Vsi drugi pa so bili obsojeni na štiri mesece zapora.

Pabel se je pozdravil z vsemi, ki so vedrih obrazov odšli iz preiskovalnega zapora v državno jetnišnico. Ta je zloglasna in »potnikov svobode« prav nič ne izvzemajo. Nasprotno. Prav radi jih trpinčijo s tistimi drobnimi jetniškimi šikanami kot ostale jetnike — kriminalce.

»Potniki svobode«, mladi ljudje, sonca, svobode in gibanja vajeni, bodo za temi temnimi zidovi potrpežljivo presedeli 39 dni. Ta dan pa bo CORE vložila jamstvo 500 dolarjev za vsakega jetnika. Izpuščeni bodo in razprava se bo nadaljevala pred vrhovnim sodiščem ZDA v Washingtonu. To pa je naposled tudi edini cilj vse te čudne akcije.

Res je akcija, kar je opisal Pabel. Gre za dobro planirano in precej popularno akcijo CORE. To je okrajšava za »kongres za enakopravnost vseh ras«, ki v ZDA zelo uspešno deluje. Taktika vodstva te organizacije je v nečem podobna pasivnemu odporu, kakršnega je proti Angležem v Indiji vodil Ghandi. Člani organizacije CORE se disciplinirano pokorijo povabilu vodstva za akcijo. In tako potem potujejo iz vseh krajev ZDA v južne države skupine ljudi, katerih cilj je priti v zapor zaradi kršitve rasističnih predpisov v najbolj razvpitih rasističnih središčih. Na tisoče jih je že potovalo stotine kilometrov daleč — v zapor. Ta notranji boj belih za enakopravnost črncev, pritisk svetovne javnosti, vse to in še marsikaj je pripomoglo, da je ameriški kongres le izglasoval prepóved segregacijskih zakonov in predpisov. Zdaj nihče ne more po »zakoniti« poti v zapor, če se druži s človekom drugačne barve kože. Toda boj še ni končan. Belci v južnih državah ZDA izrabljajo svoje bogastvo, svojo politično moč, da bi še nadalje ovirali razvoj dejanske enakopravnosti črncev v ZDA.

KRATKE

NEZASLIŠANO IGNORANCO ...

... si s svojimi oboževateljicami privošči ameriški »urlator« Elvis Prisley. Z 80 milijoni prodanih gramofonskih plošč je še vedno idol deklet med 15 in 20 leti. Dobiva na stotine pisem dnevno, v njih pa tudi ljubezenske izjave ter prošnje, naj vendar za uteho pošlje kodrček svojih las.

Pa ga je opozoril prijatelj:
— Elvis. Če bo šlo tako naprej, boš gologlav ... —
— Jaz ne, je odgovoril Prisley, pač pa moj pudel Pussy. —

BOTANIČNI HERETIK ...

Angleški botaničar dr. Whitehead je spravil v bes lokalne teologe in cerkvene dostojanstvenike zaradi svoje trditve, ki jo tule ponavljamo:
— Neumna je že zgolj misel na to, da bi bila Eva svojemu možu Adamu ponudila jabolko s pregrešnega drevesa. Po študijah, ki sem jih opravil o razvoju rastlinja je Eva kvečjemu mogla dati Adamu breskvo, kajti to je bil edini sadež ki je rastel v stari Mezopotamiji.

MARLEN DITRICH SE NE DA ...

Nedavno je v pariškem varieteju »Olimpija« nastopila najlepša babica na svetu — Marlen Ditrich. V enournem programu je zapela vrsto svojih najuspešnejših pesmi. Nastopila je kot včasih v cilindru, golih nog in zaplesala, da je bilo kaj. Marlen jih ima šestdeset — let namreč.

SRKANJE V C- DURU

Angleška radijska postaja je nedavno posredovala poslušalcem »gastronomski koncert«. To je bil posrečen posnetek ropota posode, strganje žlic, vilic in nožev, srkanje jedcev, cmokanje, skratka vse kar nekdo sicer počenja če rad je, nerad pa sliši.

Mraz in lakota v gozdu

V zimah, kakršna je letos, ima tudi divjačina hude čase. Hud mraz, zmrzel sneg, zameti, vse to je krivo, da gozdni prebivalci ne najdejo niti hrane niti poštenega zavetja.

V takih težkih okoliščinah jim priskočijo na pomoč ljudje, za katere bi si kdo utegnil predstavljati, da so navdušeni samo za uničevanje, za pobijanje vsega kar v gozdu leze in gre. Lovci so pravzaprav regulatorji življenja v gozdu. Škodljiva divjad, ki se preveč razmnoži, pride v seznam lova. Živali so v času parjenja, rojstva in »vzgoje« mladičev zaščitene. Pa tudi drugače. Zdaj v zimskem času lovci krmijo divjad, da ne pogine od lakote in mraza.

Srnjaček na naši sliki najbrž ni divjak. Kako bi drugače spustil fotografa tako blizu k sebi. Ker pa je posnetek prišel iz Dobrne, bo to najbrž stari znanec zdraviliških gostov.

Kaj bo z mlini na veter

Če slišimo, pomislimo ali govorimo o Nizozemski, podzavestno vključimo v svojo predstavo pisane tulipane, prekope počez in podolgem čez pokrajine in mline na veter. Toda mlini na veter niso samo na severu Srednje Evrope. Tudi v Franciji, celo Portugalski jih ne manjka — ali jih vsaj ni manjkalo.

Mlin na veter je brez dvoma bil za svoj čas velika iznajdba za kraje, kjer ni bistrih in naglo tekočih potokov kot pri nas. Toda sodoben čas je prinesel mlinom »smrt«. Nič več se ne vrtijo velikanske lopate vetrnic, kot pre... mnogo mlinsko kolo pri na... trohni pod izsušenim žlebom ob... potoku. Elektrika je zanesljivejša, močnejša in hitrejša. Ma... mlini se ne izplačajo, zlasti še, če so odvisni od vetra ali dežja.

Toda v Nizozemski so reš... vprašanje svoje tipične panor... me z mlini na veter. Mline ... spremenili v prikupne bife... gostišča, v vikend hišice itd. ... spet »meljejo« mlini denarce.

ZGODBE pri -20°C

V dneh, ko živo srebro sili pod dvajsetico, ko je snega tudi na mestnem dvorišču v izobilju, je tetka zima precej pogost predmet pogovorov in domislic. Letošnja zima je kar prava senzacija. Kaj bi ne bila, če pa ladje ne morejo čez kanal iz Anglije v Belgijo, če je plava Donava po Avstriji čez in čez zamrznjena in če v lastni kleti čutimo, kako energija v okamenelem stanju kopni.

Toda noben ribič še ni ujel take ribe, da bi kdo ne videl še večje. Tako je tudi z zimami. Zato bomo objavili dve zgodbi o hudih zimah, ki sta prišli na ušesa našim novinarjem. Morda bo koga vzpodbudilo, da nam pošlje tudi kakšen doživljaj v zvezi z zimo?

NE KLIČI VRAGA — KER GA NE BO ...

Očanec jih ima že blizu sedemdeset. Ni me prosil za to, pa vendar ne bom izdal njegovega imena, ker bi se mu kdo le utegnil norčevati. Takale je njegova povest:

— Takrat sem bil mlad in zdrav, velik pa tudi dovolj, da me cesar ni zgrešil, ko je bilo treba služiti vojake. Hitro so nas naučili nekaj soldaških spretnosti in naravnost na fronto z nami ...

Tako sem se pozimi leta 1915 znašel pod Karpati. Mrzlo je bilo kot sam zlodej in še bolj nevšečno kot veter so nad nami požvižgavale svinčenke iz ruskih jarkov. Ta vojna mi ni bila čisto nič všeč. Hotel sem se je znebiti. Če že ne suknje iz državnih skladišč, pa vsaj fronte in Karpatov. Toda kaj naj bi storil? Da bi se obstrelil? To ni bilo priporočljivo. Enega naših so zaradi tega obsodili na smrt pred vojaškim sodiščem ... Da bi se nastavil Rusom? Nak! Utegne me predobro zadeti.

Začel sem delati načrte z botro zimo. Veliko jih je bilo z mano, ki so v zemljankah staknili pljučnico ali kaj podobno in šli v zaledje.

Rečeno, storjeno. V zemljanki, to je v zemljo skopano zaklonišče in pokrito z bruni ter nasipom zemlje, v tisti luknji ni bilo mrzlo. Nasprotno. Kurili smo v velikem sodu za petrolej, da je bil vedno razbeljen ... Spravil sem se oblečen v bundo in zavit v šal k peči in se tako dolgo grel, da je kar teklo od mene.

Potem sem se ves moker od potu naredil, da moram tja, kamor gre tudi cesar peš in jo podurhal ven. Na mah me je peklenska zima ovila z ivjem. Mahnil sem jo v nekako kotanjo za strelskimi jarki in se začel slačiti. Treslo me je kot psa, zdelo se mi je, da mi hrbtenica zmrzuje. Toda vztrajal sem. Še povaljal sem se po snegu, se oblekel in se vrnil v zemljanko ...

— Kaj pa je bilo potlej, oče, ste šel domov s pljučnico?

— Kje pa. Še kihnil nisem naslednjih štirinajst dni, no in danes me pa zvija ta prekleta revma ko ni prav nič treba ...

AVTO V ZAMETU

Eden od celjskih taxi šoferjev, tisti ki ima ruski voz, je ob neki priliki pripovedoval o zimi 1929. leta, ki je bila baje zelo huda in dolga. Brez dvoma pa je morala postreči z večjimi količinami snega, ker bi drugače tele zgodbe ne bilo. Tako je pravil med vožnjo:

»Vozil sem nekega trgovskega potnika po Slovenskih goricah. Potovala sva kakor je pač vreme dovoljevalo. Glavne ceste so bile dobro preorane in tudi obeležene, toda podeželske ...

Veter je nosil suh sneg čez pokrajino, ga dvigal, vrtinčil, posnemal, sesipal — tako kakor pač počne veter, ki se priklati iz Sibirije.

Vidljivost je bila slaba, gaz oračev komaj še vidna in tako se mi je primerilo, da sem nenadoma na nekem ovinku zavozil lepo naravnost in že sem bil pod cesto v zametu. Skočila sva iz avta in spravila iz njega tudi prtljago. Računal sem, da me bodo z volmi ali konji spravili iz snega. Toda avto je dobesedno utonil v zamet, povrhu pa je še snežilo kot za stavo. Pustil sem avto njegovemu belemu zavojevalcu in se napotil v bližnjo vas. Drugo jutro bi morali z živino spraviti avto spet na cesto, pa sem komaj našel kraj, kjer je bil pokopan v belo odejo. Z reševanjem ni bilo nič. Sreča, da je bil moj potnik debele listnice in se ni razburjal. Skoraj teden dni sva preždela v gostilni, igrala karte in pospravljala dobrote kolin. Vse do odjuge, ko smo s pomočjo vaščanov spravili avto spet na cesto...

— Kaj pa avto? Je bil poškodovan? —

»Ne, prav nič. Obrisal sem svetle dele in niti trohice rje ni bilo na njem.«

52 TEDNOV — 52 ODDAJ

Radijski oddajnik v Šmarju, »Radio Šmarje« je v preteklem letu imel skupaj 52 oddaj, kar pomeni, da so vse leto redno oddajali stalne informativne oddaje in zabavni program. Radijski svet je pripravil tudi posebno anketo, po njenih rezultatih pa so pozneje prilagodili programiranje oddaj.

— Kolega, veš, zadnji nosač me nekoliko zaskrbljuje ...

Hvarjane je neslo ...

Hvar je znan pod imenom otok sonca. Celo v Italiji in Grčiji nimajo kraja, kjer bi bilo toliko sončnih dni na leto kot na Hvaru. To svojo zemljepisno, metereološko in prirodno posebnost so znali Hvarjani kar koristno izrabiti.

Z bučno in vabljivo reklamo so si zagotovili goste tudi pozimi, ko vsa dalmatinska obala zamre. Kdorkoli se je vozil z ladjo na jug in na Hvaru pogledal na obalo, je lahko videl velik napis, ki je obljubljal vsakemu turistu, ki v zimskem času pride na Hvar, kar neverjetne reči:

... Če samo pade nekaj snežink, oziroma, če pade živo srebro pod ničlo, je bivanje gost... za ta dan v vseh gostiščih bre... plačno ... —

To obljubljajo hvarski gosti... na koncu svoje reklame.

Leta sem so gosti zaman p... čakovali, da bodo zastonjkov... Toda letos so morali Hvarja... seči po svoje rezerve, kajti n... kaj dni je nad 300 zimskih gost... na Hvaru uživalo gostoljub... zastonj, ker je padla temper... tura pod ničlo.

Letos je Hvarjane neslo. To... kaj je to ob dohodkih, ki ... ustvarijo zaradi svojega uspešn... ga zimskega turizma vsa leta ... dolge nesezonske mesece.